Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmi Gazete ile yayımı: 10.4.1997 Sayı : 22960)

Kanun No	Kabul Tarihi
4238	4.4.1997

MADDE 1.— Türkiye tarafından 13 Ocak 1993 tarihinde Paris'te imzalanan "Kimyasal Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin, Stoklanmasının ve Kullanımının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2.— Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

KİMYASAL SİLAHLARIN GELİŞTİRİLMESİNİN, ÜRETİMİNİN, STOKLANMASININ VE KULLANIMININ YASAKLANMASI VE BUNLARIN İMHASI İLE İLGİLİ SÖZLEŞME

BAŞLANGIÇ

Bu Sözleşmeye Taraf olan Devletler,

Sıkı ve etkili bir uluslararası gözetim altında, kitle imha silahlarının her çeşidinin yasaklanması ve ortadan kaldırılması da dahil olmak üzere, genel ve kapsamlı bir silahsızlanma yolunda etkili bir ilerleme sağlama amacıyla hareket etmeye kararlı olarak,

Birleşmiş Milletler Yasasının amaçlarının ve ilkelerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmayı arzulayarak,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun, 17 Haziran 1925 tarihinde Cenevre'de imzalanan, Boğucu, Zehirli veya Diğer Gazların ve Bakteriyolojik Savaş Yöntemlerinin Savaşta Kullanımının Yasaklanması Protokolünün (1925 Tarihli Cenevre Protokolü) ilke ve hedeflerine aykırı her türlü fiili müteaddit defalar kınandığını anarak,

Bu Sözleşmenin, 1925 tarihli Cenevre Protokolünün ve 10 Nisan 1972 tarihinde Londra, Moskova ve Vaşington'da imzalanan, Barteriyolojik (Biyolojik) ve Zehirli Silahların Geliştirilmesinin, Üretilmesinin ve Stoklanmasının Yasaklanması ve Bu Silahların İmhası ile İlgili Sözleşmenin ilke ve hedeflerini ve bunlar tahtında üstlenilen yükümlülükleri tekrar teyit ettiğini kabul ederek,

Bakteriyolojik (Biyolojik) ve Zehirli Silahların Geliştirilmesinin, Üretilmesinin ve Stoklanmasının Yasaklanması ve Bu Silahların İmhası ile İlgili Sözleşmenin IX uncu maddesinin içerdiği hedefi hatırlarında tutarak,

Bu Sözleşme hükümlerinin yürürlüğe konulması ve böylelikle, 1925 Tarihli Cenevre Protokolüyle üstlenilen yükümlülüklerin tamamlanması suretiyle, bütün insanlığın esenliği uğruna, kimyasal silahların kullanılması ihtimalini tamamiyle ortadan kaldırmaya kararlı olarak,

İlgili anlaşmalar ve uluslararası hukukun ilgili prensipleri ile vücut bulan, herbisitlerin bir savaş yöntemi olarak kullanımının yasaklanması gereğini benimseyerek,

Kimya alanında elde edilen başarıların, yalnızca insanlığın yararına kullanılması gerektiğini düşünerek,

Bütün Taraf Devletlerin ekonomik ve teknolojik gelişmesini güçlendirmek için, bu Sözleşmeyle yasaklanmayan amaçlarla, gerek kimyasal maddelerin serbest ticaretini, gerek kimyasal faaliyetler alanında uluslararası işbirliğini ve bilimsel ve teknik bilgi alışverişini geliştirmeyi arzulayarak,

Kimyasal silahların geliştirilmesinin, üretilmesinin, elde edilmesinin, stoklanmasının, elde tutulmasının, devredilmesinin ve kullanımının tam ve etkili bir biçimde yasaklanmasının ve bu silahların imhasının, bu ortak hedeflere ulaşılmasına doğru atılması gereken bir adım olduğuna inanarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır :

MADDE I

GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Bu Sözleşmeye Taraf olan Devletlerden her biri, hangi koşullar altında olursa olsun, hiçbir zaman :

(a) Kimyasal silah geliştirmemeyi, üretmemeyi, bir başka şekilde elde etmemeyi, stoklamayı ve elde tutmamayı, veya doğrudan doğruya veya dolaylı yoldan bir başkasına kimyasal silah devretmemeyi;

(b) Kimyasal silah kullanmamayı;

(c) Kimyasal silah kullanımı amacıyla herhangi bir askeri hazırlık içinde yer almamayı;

(d) Hiç kimseye, bu Sözleşme çerçevesinde bir Taraf Devlete yasaklanmış bulunan herhangi bir faaliyetle iştigal etmekte yardımcı olmamayı, bu yönde cesaret vermemeyi veya teşvik etmemeyi,

taahhüt eder.

2. Taraf Devletlerden her biri, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bulunan kimyasal silahları bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak imha etmeyi taahhüt eder.

3. Taraf Devletlerden her biri, bir başka Taraf Devletin topraklarında terk etmiş olduğu bütün kimyasal silahları bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak imha etmeyi taahhüt eder.

4. Taraf Devletlerden her biri, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bulunan herhangi bir kimyasal silah üretim tesisini bu Sözleşme hükümlerine uygun olarak imha etmeyi taahhüt eder.

5. Taraf Devletlerden her biri toplumsal olayları denetim altında tutmakta kullanılan gereçleri bir savaş yöntemi olarak kullanmamayı taahhüt eder.

MADDE II
TANIMLAR VE ÖLÇÜTLER

Bu Sözleşmenin amaçları çerçevesinde :

1. "Kimyasal Silahlar" deyimi, bir arada veya ayrı ayrı, aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

(a) Bu Sözleşmeyle yasaklanmayan amaçlarla kullanıldıkları ve cins ve miktarlarının bu amaçlarla tutarlı olduğu durumlar hariç olmak üzere, zehirli kimyasal maddeler ve bunların hammaddeleri;

(b) (a) fıkrasında belirlenen zehirli kimyasal maddelerin, bu fıkrada tanımlanan savaş gereçleri ve aygıtlarının kullanımı sonucunda ortaya çıkacak olan zehirleyici nitelikleri yoluyla ölüme veya bir başka hasara yol açmak amacıyla özel olarak tasarımı yapılmış savaş gereçleri ve cihazları.

(c) (b) fıkrasında sözü edilen savaş gereçleri ve aygıtlarının kullanımıyla doğrudan doğruya ilişkili bir biçimde kullanılmak üzere özel olarak tasarımı yapılmış olan herhangi bir cihaz.

2. "Zehirli Kimyasal Madde" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

Yaşam süreçleri üzerindeki kimyasal etkisi yoluyla, insanlarda veya hayvanlarda ölüme, geçici sakatlığa veya daimi hasara neden olabilecek herhangi bir kimyasal madde.

Zehirli kimyasal madde deyimi, kökenine veya üretim biçimine ve tesislerde, savaş gereçlerinde veya bir başka yerde üretilmelerine bağlı kalmaksızın, bu tür bütün kimyasal maddeleri içermektedir.

(Bu Sözleşmenin uygulanması amacıyla, doğrulama önlemlerinin uygulanması için tanımlanan zehirli kimyasal maddeler, Kimyasal Maddelerle İlgili Ek'in içerdiği listelerde sıralanmıştır.)

3. "Prekürsör" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

Hangi yöntemle olursa olsun, bir zehirli kimyasal maddenin üretimi sırasında herhangi bir aşamada rol oynayan bir kimyasal reaktan. Bu deyim, iki elemanlı veya çok elemanlı bir kimyasal sistemin herhangi bir temel elemanını içine almaktadır.

(Bu Sözleşmenin uygulanması amacıyla, doğrulama önlemlerinin uygulanması için tanımlanan prekürsörler, Kimyasal Maddelerle İlgili Ek'in içerdiği listelerde sıralanmıştır.)

4. "İki Elemanlı veya Çok Elemanlı Kimyasal Sistemlerin Temel Elemanı" (bundan böyle "temel eleman" olarak anılacaktır) deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

Nihai ürünün zehirleyici özelliklerinin belirlenmesinde en önemli rolü oynayan ve iki elemanlı veya çok elemanlı kimyasal sistemde diğer kimyasal maddelerle süratle reaksiyona giren prekürsör.

5. "Eski Kimyasal Silahlar" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

(a) 1925 yılından önce üretilmiş olan kimyasal silahlar; veya

(b) 1925 ve 1946 yılları arasındaki dönemde üretilen ve artık kimyasal silah olarak kullanılamayacak derecede bozulmuş bulunan kimyasal silahlar.

6. "Terk Edilmiş Kimyasal Silahlar" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

Eski kimyasal silahlar da dahil olmak üzere, 1 Ocak 1925 tarihinden sonra, bir Devlet tarafından bir başka Devletin topraklarında, bu Devletin onayı olmaksızın terk edilmiş kimyasal silahlar.

7. "Toplumsal Olayları Denetim Altında Tutmakta Kullanılan Gereçler" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

Listelerde gösterilmeyen, insanlarda, kimyasal maddeye maruz kaldıktan kısa bir süre sonra ortadan kaybolan, duyusal tahriş veya güçsüz kılıcı fiziksel etkileri süratle meydana getirebilen herhangi bir kimyasal madde.

8. "Kimyasal Silah Üretim Tesisi" deyimi :

(a) 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda :

(i) Teçhizatın işletilmesi sırasında materyal akışının :

(1) Kimyasal Maddelerle İlgili Ek'teki Liste 1'de gösterilen herhangi bir kimyasal maddeyi; veya

(2) Bir Taraf Devletin topraklarında, veya bir Taraf devletin yetki alanı veya denetimi altındaki bir başka yerde, 1 tondan fazla miktarda bulunan, bu Sözleşmeyle yasaklanmayan amaçlarla kullanılma olanağı bulunmayan, ancak, kimyasal silah yapımında kullanılabilecek olan diğer herhangi bir kimyasal maddeyi

içerdiği, kimyasal madde üretim, aşamasının ("nihai teknolojik aşama") bir parçası olarak;

veya

(ii) diğer hususların yanı sıra, Liste 1'de sıralanan kimyasal maddelerin, savaş gereçlerine, cihazlarına veya dökme depolama konteynerlerine dolumu; kimyasal maddelerin, birleştirilmiş ikili savaş gereçleri ve cihazlarının bir bölümünü oluşturan konteynerlere veya birleştirilmiş tek savaş gereçleri ve cihazlarının bir bölümünü oluşturan kimyasal tali savaş gereçlerine dolumu, ve konteynerlerin ve kimyasal tali savaş gereçlerinin ilgili savaş gereçleri ve cihazlarına yüklenmesi de dahil olmak üzere kimyasal silahların dolumu amacıyla;

tasarımı yapılmış, inşa edilmiş veya kullanılmış gerek herhangi bir teçhizat, gerekse bu teçhizatın içinde bulundurulduğu herhangi bir bina anlamında kullanılacaktır;

(b) "Kimyasal Silahlar Üretim Tesisi" deyimi aşağıdaki anlamlarda kullanılmayacaktır :

(i) Yukarıdaki (a) (i) bendinde belirtilen kimyasal maddelerin sentezi için 1 tonun altında bir üretim kapasitesine sahip herhangi bir tesis;

(ii) Yukarıda (a) (i) bendinde belirtilen bir kimyasal maddenin, bu Sözleşmeyle yasaklanmayan amaçlarla yapılan faaliyetlerin kaçınılmaz bir yan ürünü olarak üretildiği veya üretilmiş olduğu herhangi bir tesis; şu şartla ki, kimyasal madde, toplam ürün miktarının yüzde 3'ünü aşmayacak ve tesis, Uygulama ve Doğrulama Eki çerçevesinde (bundan böyle "Doğrulama Eki" olarak anılacaktır) bildirim ve denetime tabi olacaktır;

veya

(iii) Doğrulama Eki'nin VI. Bölümünde belirtildiği gibi, bu Sözleşmeyle yasaklanmış amaçlarla Liste 1'de belirlenen kimyasal maddelerin üretimini yapan, küçük ölçekli bir tek tesis.

9. "Bu Sözleşmeyle Yasaklanmamış Amaçlar" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

(a) Sınai, tarımsal, araştırmayla ilgili, tıbbi, farmasötik veya diğer barışçı amaçlara yönelik etkinlikler;

(b) Koruyucu amaçlar, yani zehirli kimyasal maddelere karşı korunmayla ve kimyasal silahlara karşı korunmayla doğrudan doğruya ilişkili olan amaçlar;

(c) Kimyasal silahların kullanımıyla ilişkili olmayan ve kimyasal maddelerin zehirleyici özelliklerinin bir savaş yöntemi olarak kullanımına bağlı olmayan askeri amaçlar;

(d) İç ayaklanmaların bastırılması da dahil olmak üzere asayişin sağlanmasıyla ilgili amaçlar,

10. "Üretim kapasitesi" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

İlgili tesiste fiilen kullanılmakta olan teknolojik sürece veya eğer süreç henüz işlerlik kazanmamışsa, kullanılması planlanan teknolojik sürece dayanarak, spesifik bir kimyasal maddenin üretimi için yıllık nicel potansiyel, Üretim kapasitesinin, nominal kapasiteye veya eğer nominal kapasite mevcut değilse, tasarım kapasitesine eşdeğer olduğu varsayılacaktır. Nominal kapasite, bir veya daha fazla deneme çalıştırması ile gösterilen, üretim tesisi için, maksimum miktar için optimize edilmiş koşullar altında elde edilen toplam üründür. Tasarım kapasitesi, teorik olarak hesaplanan mütekabil toplam üründür.

11. "Örgüt", bu Sözleşmenin VIII. Maddesi uyarınca oluşturulan Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü anlamında kullanılacaktır.

12. VI. Maddede belirlenen amaçlarla :

(a) Bir kimyasal maddenin "Üretim"i, kimyasal reaksiyon yoluyla bu maddenin oluşumu anlamında kullanılacaktır;

(b) Bir kimyasal maddenin "İşlemlenmesi", formülasyon, ekstraksiyon ve saflaştırma gibi, bir kimyasal maddenin bir başka kimyasal maddeye dönüştürülmediği bir fiziksel proses anlamında kullanılacaktır;

(c) Bir kimyasal maddenin "tüketilmesi", bir kimyasal reaksiyon yoluyla bir başka kimyasal maddeye dönüştürülmesi anlamında kullanılacaktır.

MADDE III

BİLDİRİMLER

1. Taraf Devletlerden her biri, Örgüte, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde, aşağıdaki bildirimleri sunacak ve bu bunlarda :

(a) Kimyasal silahlarla ilgili olarak :

(i) Herhangi bir kimyasal silaha sahip olup olmadığını veya tasarrufunda bulundurup bulundurmadığını, veya etkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde herhangi bir kimyasal silah bulunup bulunmadığını beyan edecektir;

(ii) Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü, 1 ila 3 üncü paragrafları gereğince, (iii) bendindeki kimyasal silahlar hariç olmak kaydıyla, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan kimyasal silahların kesin yerini, toplam miktarını ve ayrıntılı envanterini açık olarak belirtecektir;

(iii) Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü, 4 üncü paragrafı gereğince, topraklarındaki, bir diğer Devletin sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan ve o diğer Devletin yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan kimyasal silahları bildirecektir;

(iv) Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü, 5 inci paragrafı gereğince, 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir kimyasal silahı doğrudan doğruya veya dolaylı yoldan devredip devretmediğini veya devralıp devralmadığını beyan edecek ve bu tür silahların devredilmesi veya devralınmasıyla ilgili ayrıntıları belirtecektir;

(v) Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü, 6 ncı paragrafı gereğince, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan kimyasal silahların imhası ile ilgili genel planını sunacaktır;

(b) Eski kimyasal silahlar ve terk edilmiş kimyasal silahlarla ilgili olarak;

(i) Doğrulama Eki'nin IV (B) Bölümü, 3 üncü paragrafı gereğince, kendi topraklarında eski kimyasal silahlar olup olmadığını beyan edecek ve mevcut bulunan tüm bilgileri verecektir;

(ii) Doğrulama Eki'nin IV (B) Bölümü, 8 inci paragrafı gereğince, kendi topraklarında terk edilmiş kimyasal silahlar bulunup bulunmadığını beyan edecek ve mevcut olan tüm bilgileri verecektir;

(iii) Doğrulama Eki'nin IV (B) Bölümü, 10 uncu paragrafı gereğince, kendisinin diğer Devletlerin topraklarında kimyasal silahlar terk edip etmediğini beyan edecek ve mevcut olan tüm bilgileri verecektir;

(c) Kimyasal silah üretim tesisleri ile ilgili olarak :

(i) 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda, şu anda veya geçmişte, sahibi olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan, herhangi bir kimyasal silah üretim tesisine halen ya da daha önce sahip ya da bunun zilyedi olup olmadığını beyan edecektir :

(ii) Doğrulama Eki'nin V. Bölümü, 1 inci paragrafı gereğince, (iii) fıkrasında sözü edilen tesisler hariç olmak üzere, 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda veya halen sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan ya da bulunmuş olan veya yetkisi ya da denetim altındaki herhangi bir yerde bulunan veya bulunmuş olan herhangi bir kimyasal silahlar üretim tesisi ile ilgili tüm ayrıntıları açık olarak belirtecektir;

(iii) Doğrulama Eki'nin V. Bölümü, 2 nci paragrafı gereğince, 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda, kendi topraklarındaki, bir başka Devletin sahip olmuş veya olduğu veya tasarrufunda bulunmuş ve bulunmakta olan veya bir başka Devletin yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan ya da bulunmuş olan herhangi bir kimyasal silah üretim tesisini bildirecektir;

(iv) Doğrulama Eki'nin V. Bölümü, 3 ila 5 inci paragrafları gereğince, 1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda, kimyasal silahların üretimi için herhangi bir teçhizatı doğrudan doğruya veya dolaylı yoldan devredip etmediğini, veya devralıp almadığını beyan edecek, ve bu tür teçhizatın devredilmesi veya devralınmasıyla ilgili ayrıntıları belirtecektir;

(v) Doğrulama Eki'nin 5. Bölümü, 6 ncı paragrafı gereğince, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan herhangi bir kimyasal silahlar üretim tesisisinin imhası ile ilgili genel planını sunacaktır;

(vi) Doğrulama Eki'nin 5. Bölümü, 1 inci paragrafı, (i) fıkrası gereğince, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bulunan, herhangi bir kimyasal silahlar üretim tesisinin kapatılması için alınacak önlemleri açık olarak belirtecektir;

(vii) Doğrulama Eki'nin V. Bölümü, 7 nci paragrafı gereğince, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan, herhangi bir kimyasal silahlar üretim tesisinin, geçici olarak bir kimyasal silahlar imha tesisine dönüştürülmesi ile ilgili genel planını sunacaktır.

(d) Diğer tesislerle ilgili olarak :

1 Ocak 1946 tarihinden sonra herhangi bir zamanda, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan, esas olarak kimyasal silahların geliştirilmesi amacıyla tasarımı yapılmış, inşa edilmiş veya kullanılmış, herhangi bir tesis veya kuruluşun kesin yerini, yapısını ve genel faaliyet alanını açık olarak belirtecektir. Bu bildirim, diğer hususların yanı sıra, laboratuvarları ve deneme ve değerlendirme yerlerini de kapsayacaktır;

(e) Toplumsal olayları bastırmakta kullanılan gereçlerle ilgili olarak : Ayaklanmaları bastırmak amacıyla elinde bulundurduğu her kimyasal maddenin, kimyasal adını, yapısal formülünü, ve eğer verilmişse, Kimyasal Abstreler Servisi (CAS) tescil numarasını açık olarak belirtecektir. Bu bildirim, herhangi bir değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonraki en geç 30 gün içerisinde güncelleştirilecektir.

2. Bu maddenin hükümleri ve Doğrulama Eki'nin IV. Bölümünün ilgili hükümleri, bu konuda karar verme yetkisi tamamiyle Taraf Devlete ait olmak kaydıyla, 1 Ocak 1977 tarihinden önce kendi topraklarında toprağa gömülmüş bulunan ve gömülü olarak kalan, veya 1 Ocak 1985 tarihinden önce denize atılmış bulunan kimyasal silahlar için geçerli olmayacaktır.

MADDE IV
KİMYASAL SİLAHLAR

1. Doğrulama Eki'nin IV (B) Bölümünün hükümlerinin geçerli olacağı eski kimyasal silahlar ve terk edilmiş kimyasal silahlar hariç olmak kaydıyla, bu Madde hükümleri ve bunun yürütülmesi için ayrıntılı usuller, bir Taraf Devletin sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan bütün kimyasal silahlar için geçerli olacaktır.

2. Bu Madde hükümlerinin yürütülmesi için ayrıntılı usuller, Doğrulama Eki'nde verilmektedir.

3. Doğrulama Eki'nin, IV (A) Bölümü gereğince, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silahların depolandığı veya imha edildiği tüm mahaller, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik olarak doğrulamaya tabi tutulacaktır.

4. Taraf Devletlerden her biri, Madde III, fıkra 1 (a)bendinde öngörülen bildirimin yapılmasından hemen sonra, yapılan bildirimin yerinde denetim yoluyla sistematik olarak doğrulanması amacıyla, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silahların bulunduğu yere girilmesine ve bunların incelenmesine izin verecektir. Bir Taraf Devlet, bu andan itibaren bu kimyasal silahlardan hiçbirini, bir kimyasal silah imha tesisine göndermenin dışında bulunduğu yerden kaldırmayacaktır. Taraf Devletlerden her biri, sistematik yerinde doğrulama amacıyla, bu kimyasal silahların bulunduğu mahalle girilmesine izin verecektir.

5. Taraf Devletlerden her biri, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik doğrulama amacıyla, sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan veya yetkisi ya da denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan herhangi bir kimyasal silahlar imha tesisine veya bunların depolama alanlarına girilmesine ve bunların incelenmesine izin verecektir.

6. Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki gereğince ve mutabık kalınan imha oranı ve sırasına uygun olarak (bundan böyle "imha düzeni" olarak anılacaktır), fıkra 1'de belirlenen bütün kimyasal silahları imha edecektir. Bu imha işlemi, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içerisinde başlayacak ve bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç on yıl içerisinde sona erdirilecektir. Bir Taraf Devletin bu imhayı daha süratli bir şekilde gerçekleştirmesini engelleyen herhangi bir husus sözkonusu değildir.

7. Taraf Devletlerden her biri :

(a) Doğrulama Eki IV (A) Bölümü, paragraf 29 uyarınca, beher yıllık imha dönemi başlamadan en az 60 gün önce, paragraf 1'de belirlenen kimyasal silahların imhası için ayrıntılı planını sunacaktır; ayrıntılı planlar, bir sonraki yıllık imha döneminde imha edilecek tüm stokları içine alacaktır;

(b) Beher yıllık imha döneminin sonundan en az 60 gün önce, paragraf 1'de belirlenen kimyasal silahların imhası konusundaki planlarının yürütülmesi ile ilgili yıllık bildirimlerini sunacaktır; ve

(c) İmha işleminin tamamlanmasından en geç 30 gün sonra, paragraf 1'de belirlenen tüm kimyasal silahların imha edildiğini teyid edecektir.

8. Bir Devletin, fıkra 6'da belirlenen 10 yıllık imha döneminden sonra bu Sözleşmeyi kabul etmesi ve onaylanması halinde, bu Devlet, paragraf 1'de belirlenen kimyasal silahları mümkün olan en kısa süre içerisinde imha edecektir. Böyle bir Taraf Devlet için imha sırası ve sıkı doğrulama usulleri, Yürütme Konseyi tarafından saptanacaktır.

9. Kimyasal silahlarla ilgili ilk bildirim verildikten sonra bir Taraf Devlet tarafından meydana çıkarılan kimyasal silahlar, Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü gereğince, bildirilecek, emniyete alınacak ve imha edilecektir.

10. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silahların nakliyesi, örnek alınması, depolanması ve imhası sonrasında, halk güvenliğine ve çevre korunmasına en büyük önceliği tanıyacaktır. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silahları, kendi ulusal güvenlik ve emisyon standartlarına göre nakledecek, örnekleyecek, depolayacak ve imha edecektir.

11. Kendi topraklarında, bir başka Devletin sahip olduğu veya tasarrufunda olan veya bir başka Devletin yetkisi veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan kimyasal silahı mevcut olan herhangi bir Taraf Devlet, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde, sözkonusu kimyasal silahların topraklarından uzaklaştırılması için elinden gelen her türlü çabayı gösterecektir. Bu kimyasal silahların bir yıl içinde uzaklaştırılmaması halinde, Taraf Devlet, Örgütten veya diğer Taraf Devletlerden, bu kimyasal silahların imhası konusunda yardım isteyebilecektir.

12. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silahların güvenli ve etkin bir biçimde imhası için Teknik Sekreterlik vasıtasıyla veya iki taraflı olarak bilgi veya yardım isteyen diğer Taraf Devletlerle işbirliği yapmayı taahhüt etmektedir.

13. Bu Madde ve Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü uyarınca doğrulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, Örgüt, Taraf Devletler arasında, kimyasal silahların depolanması ve imhasının doğrulanması konusunda, iki taraflı veya çok taraflı anlaşmaların gereksiz tekrarından kaçınmak için uygun önlemleri alacaktır.

Bununla ilgili olarak, Yürütme Konseyi,

(a) Böyle bir anlaşmanın Doğrulama ile ilgili hükümlerinin, bu Maddenin ve Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümünün doğrulama ile ilgili hükümleriyle tutarlı olduğunu;

(b) Böyle bir Anlaşmanın yürürlüğe konmasının, bu Sözleşmenin ilgili hükümlerine uyulması için yeterli güvence sağladığını; ve

(c) İki taraflı veya çok taraflı anlaşmanın taraflarının, doğrulama faaliyetleri konusunda örgüte sürekli olarak ve tam bilgi verdiğini;

düşünmesi halinde, doğrulama faaliyetlerini, böyle bir iki taraflı veya çok taraflı anlaşma ile taahhüt edilen faaliyetleri tamamlayıcı önlemlerle sınırlamaya karar verebilir.

14. Yürütme Konseyi'nin, 13. fıkra uyarınca bir karar alması halinde, Örgüt, iki taraflı veya çok taraflı anlaşmanın yürütülmesini izleme hakkına sahip olacaktır.

15. Fıkra 13 ve 14 tahtındaki hiçbir husus, bir Taraf Devletin, Madde III, bu Madde ve Doğrulama Eki'nin IV (A) Bölümü uyarınca bildirim yapma yükümlülüğünü etkilemeyecektir.

16. Taraf Devletlerden her biri, imha etmekle yükümlü bulunduğu kimyasal silahların imha giderlerini kendisi karşılayacaktır. Taraf Devletlerden her biri aynı zamanda, Yürütme Konseyi aksine karar vermediği sürece, bu kimyasal silahların depolama ve imhasının doğrulama giderlerini de karşılayacaktır. Yürütme Konseyinin, fıkra 13 uyarınca, Örgütün doğrulama önlemlerini sınırlaması halinde, tamamlayıcı doğrulama ve Örgüt tarafından izleme giderleri, Madde VIII, fıkra 7'de belirlendiği şekilde, Birleşmiş Milletler katkı payı bölüşüm oranlarına göre ödenecektir.

17. Bu Madde hükümleri ve Doğrulama Eki'nin IV. Bölümünün ilgili hükümleri, bu konuda karar verme yetkisi tamamiyle Taraf Devlete ait olmak kaydıyla, 1 Ocak 1977 tarihinden önce, kendi topraklarına gömülmüş ve gömülü olarak kalan veya 1 Ocak 1985 tarihinden önce denize atılmış kimyasal silahlar için uygulanmayacaktır.

MADDE V

KİMYASAL SİLAH ÜRETİM TESİSLERİ

1. Bu Madde hükümleri ve bunun yürütülmesi için belirlenen ayrıntılı usuller, bir Taraf Devletin sahip olduğu veya tasarrufunda bulunan, veya yetkisi veya denetim altındaki herhangi bir yerde bulunan tüm kimyasal silah üretim tesisleri için geçerli olacaktır.

2. Bu Madde hükümlerinin yürütülmesi için ayrıntılı usuller, Doğrulama Eki'nde belirtilmektedir.

3. Doğrulama Eki'nin V. Bölümü gereğince, fıkra 1'de belirlenen tüm kimyasal silah üretim tesisleri, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik doğrulamaya tabi tutulacaktır.

4. Taraf Devletlerden her biri, tesisin kapatılması için gerekli olan faaliyetler dışında, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silah üretim tesisleriyle ilgili bütün faaliyetlerini derhal durduracaktır.

5. Taraf Devletlerden hiç biri, kimyasal silahlar üretimi amacıyla veya bu Sözleşme tahtında yasaklanmış bir başka faaliyet amacıyla, yeni bir kimyasal silahlar üretim tesisi inşa etmeyecek veya bu amaçlarla mevcut tesislerinde değişiklik yapmayacaktır.

6. Taraf Devletlerden her biri, Madde III, fıkra 1 (c) tahtındaki bildirimin yapılmasından hemen sonra, bildirimin yerinde denetim yoluyla sistematik olarak doğrulanması amacıyla, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silahlar üretim tesislerine girilmesine ve inceleme yapılmasına izin verecektir.

7. Taraf Devletlerden her biri :

(a) Doğrulama Eki'nin V. Bölümü gereğince, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 90 gün içerisinde, fıkra 1'de belirlenen tüm kimyasal silah üretim tesislerini kapatacak ve bu konuda bildirimde bulunacaktır; ve

(b) Tesisin kapalı kaldığının ve daha sonra imha edildiğinin garantilenmesi için, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik doğrulama amacıyla, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silah üretim tesislerine, bunlar kapatıldıktan sonra dahi girilmesine izin verecektir.

8. Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki gereğince ve mutabık kalınan imha oranı ve sırasına uygun olarak (bundan böyle "imha sırası" olarak anılacaktır), fıkra 1'de belirlenen tüm kimyasal silahlar üretim tesislerini ve bunlarla ilgili tesis ve teçhizatı imha edecektir. Bu imha işlemi, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde başlayacak ve bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç on yıl içerisinde sona erdirilecektir. Bir Taraf Devletin bu imhayı daha süratli bir şekilde gerçekleştirmesini engelleyen herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

9. Taraf Devletlerden her biri :

(a) Fıkra 1'de belirlenen kimyasal silah üretim tesislerinin imhası ile ilgili olarak, her tesisin imhası başlamadan en az 180 gün önce, ayrıntılı imha planlarını sunacaktır;

(b) Beher yıllık imha döneminin sonundan en az 90 gün önce, paragraf 1'de belirlenen tüm kimyasal silah üretim tesislerinin imhası konusundaki planlarının yürütülmesiyle ilgili yıllık bildirimlerini sunacaktır.

(c) İmha işleminin tamamlanmasından en geç 30 gün sonra, fıkra 1'de belirlenen tüm kimyasal silah üretim tesislerinin imha edildiğini teyid edecektir.

10. Bir Devletin fıkra 8'de belirlenen 10 yıllık imha döneminden sonra bu Sözleşmeyi kabul etmesi ve onaylaması halinde, bu Devlet, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silah üretim tesislerini mümkün olan en kısa süre içerisinde imha edecektir. Böyle bir Taraf devlet için imha sırası ve sıkı doğrulama usulleri, Yürütme Konseyi tarafından saptanacaktır.

11. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silah üretim tesislerinin imhası sırasında, halk güvenliğine ve çevre korunmasına birincil öncelik tanıyacaktır. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silah üretim tesislerini, kendi ulusal güvenlik ve emisyon standartlarına göre imha edecektir.

12. Doğrulama Eki'nin V. Bölümünün 18-25 inci paragrafları uyarınca, fıkra 1'de belirlenen kimyasal silah üretim tesisleri, geçici olarak kimyasal silah imha tesislerine dönüştürülebilir. Bu şekilde dönüştürülmüş bir tesis, kimyasal silahların imhası için kullanımı sona erer ermez, ancak her ne olursa olsun, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 10 yıl içerisinde, imha edilecektir.

13. Zorunluluk bulunan istisnai hallerde, bir Taraf Devlet, fıkra 1'de belirtilen bir kimyasal silah üretim tesisini, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanmak için izin isteyebilir. Yürütme Konseyinin tavsiyesi üzerine, Taraf Devletler Konferansı, bu isteği kabul edip etmemeye karar verecek ve Doğrulama Eki'nin V. Bölümü, D Kısmı uyarınca, kabulün hangi koşullara bağlı olduğunu saptayacaktır.

14. Kimyasal silah üretim tesisinin, dönüştürülen tesisin, Liste 1'de tanımlanan kimyasal maddeleri kullanmayan, sınai, tarımsal, araştırmaya yönelik, tıbbi, farmasötik veya diğer barışçı amaçlarla kullanılan bir tesisin dışında, yeniden bir kimyasal silahlar üretim tesisine dönüştürülemeyecek şekilde dönüştürülmesi gerekmektedir.

15. Dönüştürülen tüm tesisler, Doğrulama Eki'nin V. Bölümünün D Kısmı uyarınca, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik doğrulamaya tabi olacaktır.

16. Bu Madde ve Doğrulama Eki'nin V. Bölümü uyarınca doğrulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, Örgüt, Taraf Devletler arasında, kimyasal silah üretim tesislerinin ve bunların imhasının doğrulanması konusunda, iki taraflı veya çok taraflı anlaşmaların gereksiz yere tekrarından kaçınmak için uygun önlemleri alacaktır.

Bununla ilgili olarak, Yürütme Konseyi,

(a) Böyle bir anlaşmanın doğrulamayla ilgili hükümlerinin, bu Maddenin ve Doğrulama Eki'nin V. Bölümünün doğrulama ile ilgili hükümleriyle tutarlı olduğunu;

(b) Böyle bir anlaşmanın yürürlüğe konmasının, bu Sözleşmenin ilgili hükümlerine uyulması için yeterli güvence sağladığını; ve

(c) İki taraflı veya çok taraflı anlaşmanın taraflarının, doğrulama faaliyetleri konusunda Örgüte sürekli olarak ve tam bilgi verdiğini;

düşünmesi halinde, doğrulama faaliyetlerini, böyle bir ikili veya çok taraflı anlaşmayla taahhüt edilen faaliyetleri tamamlayıcı önlemlerle sınırlamaya karar verebilir.

17. Yürütme Konseyinin, paragraf 16 uyarınca bir karar alması halinde, Örgüt, iki taraflı veya çok taraflı anlaşmanın yürütülmesini izleme hakkına sahip olacaktır.

18. Fıkra 16 ve 17 tahtındaki hiçbir husus, bir Taraf Devletin, Madde III, bu Madde ve Doğrulama Eki'nin V. Bölümü uyarınca bildirim yapma yükümlülüğünü etkilemeyecektir.

19. Taraf Devletlerden her biri, imha etmekle yükümlü bulunduğu kimyasal silah üretim tesislerinin imha giderlerini kendisi karşılayacaktır. Taraf Devletlerden her biri aynı zamanda, Yürütme Konseyi aksine karar vermediği sürece, bu Madde tahtındaki doğrulama giderlerini de karşılayacaktır. Yürütme Konseyinin fıkra 16 uyarınca, Örgütün doğrulama önlemlerini sınırlaması halinde, tamamlayıcı doğrulama ve Örgüt tarafından izleme giderleri, Madde VIII, fıkra 7'de belirlendiği şekilde, Birleşmiş Milletler katkı payı bölüşüm oranlarına göre ödenecektir.

MADDE VI

BU SÖZLEŞME TAHTINDA YASAKLANMAYAN ETKİNLİKLER

1. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşme hükümlerine tabi olmak kaydıyla, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla, zehirleyici kimyasal maddeleri ve bunların hammaddelerini geliştirme, üretme, bir başka şekilde iktisap etme, elinde bulundurma, devretme ve kullanma haklarına sahiptir.

2. Taraf Devletlerden her biri, kendi topraklarında veya yetkisi veya denetimi altındaki bir başka yerde, zehirleyici kimyasal maddelerin veya bunların hammaddelerinin, yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla geliştirildiğini, üretildiğini, bir başka şekilde iktisap edildiğini, elde bulundurulduğunu, devredildiğini veya kullanıldığını garanti etmek için gerekli önlemleri alacaktır. Bununla ilgili olarak ve faaliyetlerin bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklere uygunluğunun doğrulanması amacıyla, Taraf Devletlerden her biri, kimyasal maddelerle ilgili Ek'in 1, 2 ve 3 No. lu Listelerdinde belirlenen zehirleyici kimyasal maddeleri ve bunların ilk hammaddelerini, kendi topraklarında veya yetkisi veya denetimi altındaki bir başka yerde bulunan bu zehirli kimyasal maddelerle ilgili tesisleri de Doğrulama Eki'nde belirlenen diğer tesisleri, Doğrulama Eki'nde belirlenen doğrulama önlemlerine tabi tutacaktır.

3. Taraf Devletlerden her biri Liste 1'de belirlenen kimyasal maddeleri (bundan böyle "Liste 1 Kimyasal Maddeleri" olarak anılacaktır), Doğrulama Eki'nin VI. Bölümünde belirlenen, üretim, iktisap, elinde bulundurma, devretme ve kullanmayla ilgili yasalara tabi tutacaktır. Taraf Devletlerden her biri, Liste 1 Kimyasal Maddelerini ve Doğrulama Eki'nin VI. Bölümünde belirlenen tesisleri, Doğrulama Eki'nin bu bölümü uyarınca, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözetleme yoluyla sistematik doğrulamaya tabi tutacaktır.

4. Taraf Devletlerden her biri Liste 2'de belirlenen kimyasal maddeleri (bundan böyle "Liste 2 Kimyasal Maddeleri" olarak anılacaktır) ve Doğrulama Eki'nin VII. bölümünde belirlenen tesisleri, Doğrulama Eki'nin bu bölümü uyarınca, veri izlemeye ve yerinde doğrulamaya tabi tutacaktır.

5. Taraf Devletlerden her biri Liste 3'te belirlenen kimyasal maddeleri (bundan böyle "Liste 3 Kimyasal Maddeleri" olarak anılacaktır) ve Doğrulama Eki'nin VIII. Bölümünde belirlenen tesisleri, Doğrulama Eki'nin bu bölümü uyarınca, veri izlemeye ve yerinde doğrulamaya tabi tutacaktır.

6. Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki'nin IX. Bölümünde belirlenen tesisleri, Taraf Devletler Konferansı tarafından Doğrulama Eki'nin IX. Bölümü, 22. paragrafı uyarınca aksine karar verilmediği sürece, Doğrulama Eki'nin bu bölümü gereğince veri izlemeye ve fiili yerinde doğrulamaya tabi tutacaktır.

7. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki uyarınca ilgili kimyasal maddeler ve tesisler konusunda bir ilk bildirimde bulunacaktır.

8. Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki uyarınca, ilgili kimyasal maddeler ve tesisler konusunda yıllık bildirimlerde bulunacaktır.

9. Yerinde doğrulama amacıyla, Taraf Devletlerden her biri, Doğrulama Eki'nde zorunlu kılındığı şekilde, denetçilerin tesislere girmesine izin verecektir.

10. Doğrulama faaliyetlerinin yürütülmesinde, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletin, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla yapılan kimyasal faaliyetlerine gereksiz yere müdahale edilmesinden kaçınacak ve özellikle de Gizli Bilgilerin Korunmasıyla İlgili Ek'teki (bundan böyle "Gizlilik Eki" olarak anılacaktır) hükümlere uyacaktır.

11. Bu Madde hükümleri, Taraf Devletlerin ekonomik ve teknolojik gelişmesini ve uluslararası bilimsel ve teknik bilgi alışverişi ve bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kimyasal maddelerin üretimi, işlemlenmesi veya kullanımı konusunda kimyasal madde ve teçhizat alışverişi de dahil olmak üzere, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla yapılacak kimyasal faaliyetler alanında uluslararası işbirliğini engellemeyecek şekilde uygulanacaktır.

MADDE VII
ULUSAL UYGULAMA ÖNLEMLERİ

Genel Yükümlülükler

1. Taraf Devletlerden her biri, kendi anayasal düzenlemelerine uygun olarak, bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için gerekli olan önlemleri alacaktır. Özellikle de, Taraf Devletlerden her biri,

(a) Bu faaliyetlerle ilgili olarak ceza yasalarını yürürlüğe koymak ve işletmek de dahil olmak üzere, kendi topraklarında veya uluslararası hukuk tarafından kabul edilen kendi yetkisi altındaki herhangi bir yerde, özel veya tüzelkişilerin bu Sözleşme tahtında bir Taraf devlete yasaklanmış olan herhangi bir etkinliğe girmesini yasaklayacaktır;

(b) Kendi denetimi altındaki hiçbir yerde, bu Sözleşme tahtında bir Taraf Devlete yasaklanmış bulunan hiçbir faaliyete izin vermeyecektir; ve

(c) (a) bendi tahtında yürürlüğe konan ceza mevzuatını, uluslararası hukuka uygun olarak, herhangi bir yerde kendi tabiyetindeki özel kişiler tarafından yapılacak olan, bu Sözleşme tahtında bir Taraf Devlete yasaklanmış herhangi bir etkinliği kapsayacak şekilde genişletecektir.

2. Taraf Devletlerden her biri, diğer Taraf Devletlerle işbirliği yapacak ve fıkra 1 tahtındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesini kolaylaştırmak amacıyla, uygun biçimde hukuki yardım sağlayacaktır.

3. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sırasında, halk güvenliğine ve çevre korunmasına en büyük önceliği tanıyacak ve bu amaçla, diğer Taraf Devletlerle uygun şekilde işbirliği yapacaktır.

Taraf Devlet ve Örgüt Arasındaki İlişkiler

4. Bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerini yerine getirmek için her Taraf Devlet, Örgütle ve diğer Taraf Devletlerle etkin bir irtibat için ulusal odak noktası görevini görecek bir Ulusal Makam tayin edecek veya oluşturacaktır. Her Taraf Devlet, bu Sözleşme kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihte, Örgüte kendi Ulusal Makamını bildirecektir.

5. Taraf Devletlerden her biri, Örgüte, bu Sözleşmenin yürütülmesi için alınan hukuki ve idari önlemleri bildirecektir.

6. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili olarak Örgütün gizlilik kaydı ile aldığı bütün bilgileri ve verileri gizli tutacak ve özel işleme tabi tutacaktır. Bu bilgi ve verileri yalnızca bu Sözleşme tahtındaki hak ve yükümlülükleri ile ilgili olarak ve Gizlilik Eki'nde belirlenen hükümlere uygun olarak kullanacaktır.

7. Taraf Devletlerden her biri, bütün işlevlerinin gerçekleştirilmesinde Örgütle işbirliği yapmayı da özellikle de Teknik Sekreterliğe yardım sağlamayı taahhüt eder.

MADDE VIII

ÖRGÜT

A. GENEL HÜKÜMLER

1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, bu Sözleşmenin hedef ve amacına ulaşılması, Sözleşmeye uyulması konusunda uluslararası doğrulama ile ilgili hükümler de dahil olmak üzere bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasının temini ve Taraf Devletler arasında bir danışma işbirliği ortamı yaratılması amacıyla, Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütünü oluşturmuşlardır.

2. Bu Sözleşmenin bütün Taraf Devletleri, Örgütün üyesi olacaklardır. Hiçbir Taraf Devlet, Örgütteki üyelik hakkından yoksun bırakılmayacaktır.

3. Örgütün Genel Merkezi Lahey, Hollanda Krallığı olacaktır.

4. Örgütün organları olarak : Taraf Devletler Konferansı, Yürütme Konseyi ve Teknik Sekreterlik oluşturulmuştur.

5. Örgüt, bu Sözleşme tahtında yapılacak doğrulama faaliyetlerini, hedeflerinin zamanında ve etkin bir biçimde gerçekleştirilmesiyle tutarlı olarak, mümkün olan en az müdahale edici biçimde yürütecektir. Yalnızca bu Sözleşme tahtındaki sorumluluklarının yerine getirilmesi için gerekli olan bilgi ve verileri isteyecektir. Bu Sözleşmenin yürütülmesi sırasında öğrendiği sivil ve askeri etkinlikler ve tesislerle ilgili bilgilerin gizliliğinin korunması için her türlü önlemi alacak ve özellikle de Gizlilik Eki'nde belirlenen hükümlere uyacaktır.

6. Örgüt, doğrulama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde bilim ve teknolojideki gelişmelerin kullanılması için gerekli önlemleri alacaktır.

7. Örgütün faaliyetlerinin giderleri, Birleşmiş Milletler ve bu örgüt arasındaki üyelik farklılıkları dikkate alınarak ayarlanmış Birleşmiş Milletler katkı payı bölüşüm oranlarına göre ve Madde IV ve V hükümlerine tabi olmak kaydıyla, Taraf Devletlerce ödenecektir. Taraf Devletlerin Hazırlık Komisyonuna yaptıkları mali katkılar, düzenli bütçeye yapacakları katkılarından uygun şekilde düşülecektir. Örgüt bütçesi, biri idari ve diğer giderler ve biri de doğrulama giderleri ile ilgili olmak üzere iki ayrı bölümden oluşacaktır.

8. Örgüte yapması gereken mali katkı ile ilgili bir ödemeyi geciktiren bir üye, ödenmemiş miktarın üyenin daha önceki iki tam yıl için yapması gereken mali katkı miktarına eşit olması veya bunu aşması halinde, Örgütte hiçbir oy kullanma hakkına sahip olmayacaktır. Bununla birlikte, Taraf devletler Konferansı, ödemedeki gecikmenin üyenin kendi iradesi dışındaki nedenlerle meydana geldiğine inanması halinde, böyle bir üyeye oy kullanma hakkı tanıyabilir.

B. TARAF DEVLETLER KONFERANSI

Oluşumu, Usuller ve Karar Alma

9. Taraf Devletler Konferansı (bundan böyle "Konferans" olarak anılacaktır), bu Örgütün bütün üye Devletleri tarafından oluşturulacaktır. Her üye Konferansta bir temsilci bulunduracak, bu temsilciye yedek temsilciler ve danışmanlar eşlik edebilecektir.

10. Konferansın ilk oturumu, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde, Saklayıcı tarafından toplanacaktır.

11. Konferans tarafından aksine karar verilmediği sürece, Konferans, yılda bir kez yapılacak düzenli oturumlar halinde toplanacaktır.

12. Konferans, aşağıdaki durumlarda özel oturumlar yapacaktır :

(a) Konferans tarafından karar verildiğinde;

(b) Yürütme Konseyi tarafından istendiğinde;

(c) Herhangi bir üye tarafından istendiğinde ve bu istek üyelerin üçte biri tarafından desteklendiğinde; veya

(d) Bu Sözleşmenin işletilmesiyle ilgili gözden geçirme yapmak üzere, paragraf 22 uyarınca.

(e) (d) bendindeki husus hariç olmak üzere, özel oturum, Teknik Sekreterliğin Genel Direktöründen isteğin alınmasından itibaren, istekte aksi belirtilmediği sürece, en geç 30 gün içerisinde toplanacaktır.

13. Konferans aynı zamanda, Madde XV, fıkra 2 uyarınca bir Değişiklik Konferansı şeklinde de toplanacaktır.

14. Konferansın oturumları, Konferans tarafından aksine karar verilmediği sürece, Örgütün Genel Merkezinde yapılacaktır.

15. Konferans kendi usul kurallarını belirleyecektir. Her düzenli oturumun başlangıcında, Konferans, Başkanını ve gerekli olabilecek diğer görevlileri seçecektir. Bunlar, bir sonraki düzenli oturumda yeni bir Başkan ve diğer görevliler seçilene kadar görev yapacaklardır.

16. Örgüt üyelerinin olağan çoğunluğu, Konferans için yeter sayıyı oluşturacaktır.

17. Örgütün her üyesi, Konferansta bir oy hakkına sahip olacaktır.

18. Konferans usulle ilgili konulardaki kararlarını hazır bulunan ve oy kullanan üyelerin basit çoğunluğuyla alacaktır. Esasa ilişkin konularla ilgili kararlar mümkün olduğu ölçüde oydaşma ile alınacaktır. Karar alınması gereken bir konuda oydaşmanın sağlanamaması halinde, Başkan oylamayı 24 saat süreyle tatil edecek, bu tatil süresi sırasında oydaşmayı sağlayabilmek için elinden gelen her türlü çabayı gösterecek ve bu sürenin sona ermesinden önce Konferansa durumu bildirecektir. 24 saatlik sürenin sonunda oybirliği sağlanmasının mümkün olmaması halinde, Konferans, bu Sözleşmede aksi belirtilmediği sürece, hazır bulunan ve oy kullanan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla karar alacaktır. Konunun esasa ilişkin olup olmadığı sorusunun ortaya çıkması halinde, esasa ilişkin konularda karar alınması için gerekli olan oy çokluğuyla Konferans tarafından aksine karar verilmediği sürece, bu konu, esasa ilişkin olarak kabul edilecek ve o şekilde işlem görecektir.

Yetkiler ve Görevler

19. Konferans, Örgütün temel organı olacaktır. Yürütme Konseyi ve Teknik Sekreterliğin yetkileri ve görevlerine ilişkin konular da dahil olmak üzere, bu Sözleşmenin kapsamına giren sorunları ve konuları inceleyecektir. Konferans, bu Sözleşme ile ilgili olarak, bir Taraf Devlet tarafından yöneltilmiş veya Yürütme Konseyi tarafından gündeme getirilmiş sorunlar ve konularla ilgili tavsiyelerde bulunabilecek ve kararlar alabilecektir.

20. Konferans bu Sözleşmenin yürütülmesini gözleyecek, hedef ve amacının gerçekleştirilmesi doğrultusunda hareket edecektir. Konferans, bu Sözleşmeye uyulup uyulmadığını inceleyecektir. Konferans aynı zamanda, Yürütme Konseyi ve Teknik Sekreterliğin faaliyetlerini gözlemleyecek ve bu organlardan herhangi biri için, görevlerinin yerine getirilmesinde yol gösterici davranış ilkeleri belirleyebilecektir.

21. Konferans :

(a) Düzenli oturumlarında, Yürütme Konseyi tarafından sunulan rapor, program ve Örgüt bütçesini inceleyecek ve kabul edecek, gerekse diğer raporları inceleyecektir;

(b) Taraf Devletler tarafından fıkra 7 uyarınca yapılacak katkı paylarının oranı konusunda karar verecektir;

(c) Yürütme Konseyinin üyelerini seçecektir;

(d) Teknik sekreterliğin Genel Direktörünü (bundan böyle "Genel Direktör" olarak anılacaktır) atayacaktır;

(e) Yürütme Konseyi tarafından sunulan, Yürütme Konseyinin usul kurallarını onaylayacaktır;

(f) Bu Sözleşmeye uygun olarak görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli bulduğu bağlı organları kuracaktır;

(g) Kimyasal faaliyetler konusunda barışçı amaçlar için uluslararası işbirliğini geliştirecektir;

(h) Bu Sözleşmenin işletilmesini etkileyebilecek bilimsel ve teknolojik gelişmeleri inceleyecek, bu kapsamda, Genel Direktörün görevlerini yerine getirirken, bu Sözleşme ile ilgili olarak Konferansa, Yürütme Konseyine veya Taraf Devletlere uzman tavsiyeleri sunabilmesi için bir bilimsel Danışma Kurulu oluşturulması yolunda Genel Direktörü yönlendirecektir. Bilimsel Danışma Kurulu, Konferans tarafından belirlenecek görevin gerektirdiği şartlar çerçevesinde atanan bağımsız uzmanlardan oluşacaktır.

(i) İlk oturumunda, Hazırlık Komisyonu tarafından geliştirilen anlaşma taslaklarını, hükümleri ve davranış ilkelerini inceleyecek ve onaylayacaktır.

(j) İlk oturumunda, Madde X uyarınca yardım konusunda gönüllü fonu kuracaktır;

(k) Bu Sözleşmeye uyulmasını ve bu Sözleşme hükümlerine aykırı olan herhangi bir durumun ortadan kaldırılmasını ve düzeltilmesini sağlamak için gerekli önlemleri alacaktır.

22. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren beşinci ve onuncu yılların sona ermesinden sonra en geç bir yıl içerisinde ve bu dönem içinde kararlaştırılabilecek diğer zamanlarda, konferans, bu Sözleşmenin uygulanmasını incelemek üzere özel oturumlar yapacaktır. Bu incelemelerde, ilgili bilimsel ve teknolojik gelişmeler göz önünde bulundurulacaktır. Daha sonra, aksine karar verilmediği sürece, beş yıllık aralıklarla, Konferans, aynı hedef doğrultusunda oturumlar yapacaktır.

C. YÜRÜTME KONSEYİ

Oluşumu, Usuller ve Karar Alma

23. Yürütme Konseyi 41 üyeden oluşacaktır. Taraf Devletlerden her biri, dönüşüm ilkesine uygun olarak, Yürütme Konseyinde hizmet verme hakkına sahip olacaktır. Yürütme Konseyinin üyeleri, Konferans tarafından iki yıllık bir süre için seçilecektir.

Gerek kimya sanayiinin önemi, gerekse siyasal ve güvenlikle ilgili çıkarlar açısından, bu Sözleşmenin işlevlerini etkili bir şekilde yerine getirebilmesi için, eşitlikçi coğrafi dağılıma yeterli dikkat gösterilerek, Yürütme Konseyi aşağıdaki şekilde oluşturulacaktır :

(a) Bu bölgede yer alan Taraf Devletler tarafından belirlenecek dokuz Taraf Afrika Devleti. Bu tayine esas olarak, bu dokuz Taraf Devlet içinde üç üyenin, kural olarak, uluslararası iletilmiş ve yayınlanmış verilere göre, bölgede en önemli ulusal kimya sanayiine sahip Taraf Devletler olacağı kabul edilmiştir; ayrıca, bölge grubu aynı zamanda, bu üç üyeyi tayin etmekte diğer bölgesel faktörleri de gözönünde bulunduracaktır;

(b) Bu bölgede yer alan Taraf Devletler tarafından belirlenecek dokuz Taraf Asya Devleti. Bu tayine esas olarak, bu dokuz Taraf Devlet içinde dört üyenin, kural olarak, uluslararası iletilmiş ve yayımlanmış verilere göre, bölgede en önemli ulusal kimya sanayiine Taraf Devletler olacağı kabul edilmiştir; ayrıca bölge grubu aynı zamanda, bu dört üyeyi tayin etmekte diğer bölgesel faktörleri de göz önünde bulunduracaktır.

(c) Bu bölgede yer alan Taraf Devletler tarafından belirlenecek beş Taraf Doğu Avrupa Devleti. Bu tayine esas olarak, bu beş Taraf Devlet içinde bir üyenin, kural olarak, uluslararası iletilmiş raporlara ve yayımlanmış verilere göre, bölgede en önemli ulusal kimya sanayiine sahip bir Taraf Devlet olacağı kabul edilmiştir; ayrıca, bölge grubu aynı zamanda bu bir üyeyi tayin etmekte, diğer bölgesel faktörleri de göz önünde bulunduracaktır;

(d) Bu bölgede yer alan Taraf Devletler tarafından, yedi Taraf Güney Amerika ve Karayibler Devleti. Bu tayine esas olarak, bu yedi Taraf Devlet içinde üç üyenin, kural olarak, uluslararası iletilmiş ve yayımlanmış verilere göre, bölgede en önemli ulusal kimya sanayiine sahip Taraf Devletler olacağı kabul edilmiştir; ayrıca, bölge grubu aynı zamanda, bu üç üyeyi tayin etmekte, diğer bölgesel faktörleri göz önünde bulunduracaktır;

(e) Bu bölgede yer alan Taraf Devletler tarafından, Batı Avrupa Devletleri ve Diğer Devletler arasında on taraf Devlet tayin edilecektir. Bu tayine esas olarak bu on Taraf Devlet içinde beş üyenin, bir kural olarak, uluslararası raporlara ve yayınlanmış verilere göre, bölgede en önemli ulusal kimya sanayiine sahip Taraf Devletler olacağı kabul edilmiştir; ek olarak, bölge grubu aynı zamanda, bu beş üyeyi tayin etmekte, diğer bölgesel faktörleri de göz önünde bulunduracaktır.

(f) Asya ve Güney Amerika ve Karayibler bölgelerinde yer alan Taraf Devletler tarafından, birbirini izleyerek, bir Taraf Devlet daha tayin edilecektir. Bu tayine esas olarak, bu Taraf Devletin, bu bölgelerden dönüşümlü olarak görev yapacak bir üye olacağı kabul edilmiştir.

24. Yürütme Konseyinin ilk seçimi için, paragraf 23'te belirlenen sayısal oranlara gerekli dikkat harcanarak, bir yıllık süre için 20 üye seçilecektir.

25. IV. ve V. maddelerin tam olarak yürürlüğe konmasından sonra, Konferans, Yürütme Konseyi üyelerinin çoğunluğunun isteği üzerine, Yürütme Konseyinin oluşturulmasında geçerli olacak paragraf 23'te belirlenen ilkelerle ilgili gelişmeleri dikkate alarak Yürütme Konseyinin bileşimini tekrar gözden geçirebilecektir.

26. Yürütme Konseyi kendi usul kurallarını ayrıntılı olarak hazırlayacak ve Konferansın onayına sunacaktır.

27. Yürütme Konseyi, Başkanını, kendi üyeleri arasından seçecektir.

28. Yürütme Konseyi dört olağan oturum halinde toplanacaktır. Yürütme Konseyi, düzenli oturumlar arasında, yetki ve görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olabilecek sıklıkta toplanacaktır.

29. Yürütme Konseyinin her üyesi bir oy kullanma hakkına sahip olacaktır.Bu Sözleşmede aksi belirtilmediği sürece, Yürütme Konseyi, esasa ilişkin kararlarını, bütün üyelerinin üçte iki çoğunluğuyla alacaktır.Yürütme Konseyi usulle ilgili kararlarını, bütün üyelerinin salt çoğunluğu ile alacaktır. Konunun esasa ilişkin bir konu olup olmadığı sorusunun ortaya çıkması halinde, esasa ilişkin karar alınması için gerekli olan oy çokluğuyla Yürütme Konseyi tarafından aksine karar verilmediği sürece, konu, esasa ilişkin bir konu olarak kabul edilecek ve o şekilde işlem görecektir.

Yetkiler ve Görevler

30. Yürütme Konseyi, Örgütün icra organı olacaktır. Yürütme Konseyi, Konferansa karşı sorumlu olacaktır. Yürütme Konseyi, gerek bu Sözleşme tahtında kendisine verilen yetkileri kullanacak ve görevleri yerine getirecek, gerekse Konferans tarafından kendisine verilen görevleri yerine getirecektir.

Bu görevlerin yerine getirilmesi ve yetkilerin kullanılmasında Yürütme Konseyi, Konferansın tavsiyelerine, kararlarına ve yol gösterici ilkelerine uygun olarak hareket edecek ve bunların, gerektiği şekilde ve sürekli olarak uygulanmasını sağlayacaktır.

31. Yürütme Konseyi, bu Sözleşmenin etkili bir şekilde yürütülmesini ve buna uyulmasını sağlayacaktır.Teknik Sekreterliğin faaliyetlerini denetleyecek, her Taraf Devletin Ulusal Yetkili Makamıyla işbirliği yapacak ve Taraf Devletlerin isteği üzerine Taraf Devletler arasındaki istişare ve işbirliğine imkân sağlayacaktır.

32. Yürütme Konseyi :

(a) Örgütün program taslağını ve bütçesini inceleyecek ve Konferansa sunacaktır;

(b) Örgütün bu Konferansın yürütülmesiyle ilgili rapor taslağını, kendi faaliyetlerinin yerine getirilmesiyle ilgili raporu ve gerekli göreceği veya Konferansın isteyebileceği diğer raporları inceleyecek ve Konferansa sunacaktır.

(c) Gündem taslağının hazırlanması da dahil olmak üzere, Konferans oturumları için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

33. Yürütme Konseyi, Konferansı, özel bir oturum için toplantıya davet edebilecektir.

34. Yürütme Konseyi :

(a) Örgüt adına, Konferansın önceden onayına tabi olmak kaydıyla, Devletler ve uluslararası kuruluşlarla anlaşmalar ve düzenlemeler yapabilecektir;

(b) Madde X ile ilgili olarak Örgüt adına, Taraf Devletlerle anlaşmalar yapacak ve Madde X'da sözü edilen gönüllü fonu denetleyecektir;

(c) Doğrulama faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak,Teknik Sekreterlik ve Taraf Devletler arasında müzakere edilen anlaşmaları veya düzenlemeleri onaylayacaktır.

35. Yürütme Konseyi, bu Sözleşme hükümlerine uyma ile ilgili konular ve uymama durumları da dahil olmak üzere, kendi yetkisi dahilindeki, bu Sözleşmeyi etkileyen herhangi bir sorunu veya konuyu inceleyecek ve uygun gördüğü takdirde Taraf Devletlere bildirecek ve sorunu veya konuyu Konferansın dikkatine sunacaktır.

36. Diğer hususların yanı sıra, bu Sözleşme tahtında sağlanan hakların kötüye kullanılması da dahil olmak üzere, bu Sözleşmeye uyulması ile ilgili kuşku ve endişelerini veya uyulmaması durumlarını incelerken, Yürütme Konseyi, ilgili Taraf devletlerle danışacak ve uygun görmesi halinde, Taraf Devletin belirli bir süre içerisinde durumu düzeltmek için önlemler almasını isteyebilecektir.

Daha ileri derecede önlem alınmasının veya işlem yapılmasının gerekli olduğunu düşünmesi halinde, Yürütme Konseyi, diğer hususların yanı sıra, aşağıdaki önlemlerden bir veya daha fazlasını alacaktır :

(a) Bütün Taraf Devletlere sorunu veya konuyu bildirecektir;

(b) Sorunu veya konuyu Konferansın dikkatine sunacaktır;

(c) Durumu düzeltmek ve Sözleşme hükümlerine uyulmasını sağlamak amacıyla alınacak önlemler konusunda konferansa tavsiyelerde bulunacaktır.

Yürütme Konseyi, durumun çok ciddî veya acil olduğu hallerde, ilgili bilgiler ve sonuçlar da dahil olmak üzere, sorunu veya konuyu doğrudan doğruya Birleşmiş Milletler GenelKurulunun ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin dikkatine sunacaktır. Yürütme Konseyi aynı zamanda bütün Taraf Devletlere bu aşamayla ilgili bilgi verecektir.

D. TEKNİK SEKRETERLİK

37. Teknik Sekreterlik, görevlerinin yerine getirilmesinde, Konferansa ve Yürütme Konseyine yardımcı olacaktır. Teknik Sekreterlik, bu Sözleşme kapsamındaki bütün doğrulama önlemlerini gerçekleştirecektir. Teknik Sekreterlik, gerek bu Sözleşme tahtında kendisine verilen diğer görevleri, gerekse Konferans ve Yürütme Konseyi tarafından kendisine havale edilen görevleri yerine getirecektir.

38. Teknik Sekreterlik :

(a) Örgütün program taslağını ve bütçesini hazırlayacak ve Yürütme Konseyine sunacaktır;

(b) Örgütün bu Sözleşmenin yürütülmesiyle ilgili rapor taslağını ve Konferansın veya Yürütme Konseyinin isteyebileceği diğer raporları hazırlayacak ve Yürütme Konseyine sunacaktır;

(c) Konferansa, Yürütme Konseyine ve bağlı organlara, idarî ve teknik destek sağlayacaktır;

(d) Bu Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili konularda, Örgüt adına Taraf Devletlere yazışmalar gönderecek ve Taraf Devletlerden Organizasyona gönderilecek yazışmaları teslim alacaktır;

(e) Listelere alınmış ve alınmamış kimyasal maddelerin değerlendirilmesi de dahil olmak üzere, bu Sözleşme hükümlerinin yürütülmesiyle ilgili olarak, Taraf Devletlere teknik yardım ve teknik değerlendirme imkânları sağlayacaktır.

39. Teknik Sekreterlik :

(a) Yürütme Konseyinin onayına tabi olmak kaydıyla, doğrulama faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak, Taraf Devletlerle anlaşmalar aktedecek veya diğer düzenlemeler yapacaktır;

(b) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 180 gün içerisinde, madde X, 7 (b) ve (c) bentleri uyarınca, Taraf Devletlerin acil durum ve insanî yardım stoklarını oluşturmalarını ve sürdürmelerini koordine edecektir.

Teknik Sekreterlik, bulundurulan stoklardaki üniteleri, elverişlilik açısından muayene edebilir. Bulundurulacak stoklardaki ünitelerin listesi, yukarıdaki paragraf 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır;

(c) Madde X'da sözü edilen gönüllü fonu yönetecek, Taraf Devletler tarafından verilecek beyanları toplayacak ve istendiğinde, madde X'daki amaçların gerçekleştirilmesi için Taraf Devletler veya bir Taraf Devletle Örgüt arasında aktedilecek iki taraflı anlaşmaları tescil edecektir.

40. Teknik Sekreterlik, doğrulama faaliyetleri sırasında gördüğü, bu Sözleşmeye uyulmasıyla ilgili kuşkular, şüpheli durumlar veya belirsizlikler de dahil olmak üzere, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında ortaya çıkan ve ilgili Taraf Devletle kendi müzakereleri sonucunda çözemediği veya açıklığa kavuşturamadığı herhangi bir problem konusunda Yürütme Konseyine bilgi verecektir.

41. TeknikSekreterlik, baş idarî görevlisi olan bir Genel Direktörden, denetim görevlilerinden ve gerek duyulabilecek bilimsel, teknik ve diğer personelden oluşacaktır.

42. Denetici Heyeti, Teknik Sekreterliğin bir ünitesi olacak ve Genel Direktörün denetimi altında faaliyetlerini sürdürecektir.

43. GenelDirektör, Yürütme Konseyinin tavsiyesi üzerine, konferans tarafından dört yıllık bir süre için atanacak, bu süre ikinci bir dört yıllık süre için yenilebilecek, ancak daha sonra yenilenemeyecektir.

44. Genel Direktör, personelin atanması ve Teknik Sekreterliğin organizasyonu ve faaliyetlerini yerine getirmesi konusunda Konferansa karşı sorumlu olacaktır. Personelin istihdamı ve hizmet koşullarının belirlenmesi konusunda göz önünde bulundurulacak en önemli husus, en yüksek etkenlik, yeterlilik ve bütünlük standartlarının sağlanması zorunluluğu olacaktır. Genel Direktör, denetim görevlileri veya meslekî kadronun ve memuriyet kadrosunun diğer elemanları olarak, yalnızca Taraf Devletlerin vatandaşları hizmet verebileceklerdir. Mümkün olduğu kadar geniş bir coğrafî esasta eleman istihdamının önemine gerekli dikkat gösterilecektir. Eleman istihdamı, Teknik Sekreterliğin sorumluluklarını gerektiği şekilde yerine getirilebilmesi için gerekli olan minimum kadro prensibine dayanılarak yapılacaktır.

45. Fıkra 21 (h)'de sözü edilen Bilimsel Danışma Kurulunun organizasyonu ve görevlerini yerine getirmesinden GenelDirektör sorumlu olacaktır. Genel Direktör, Taraf Devletlerle istişare halinde, her biri kendi kapasitesi içinde hizmet verecek olan Bilimsel Danışma Kurulunun üyelerini atayacaktır. Kurulun üyeleri, bu Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili özel bilimsel alanlardaki uzmanlıklarına dayanılarak atanacaktır. Genel Direktör aynı zamanda, uygun gördüğü takdirde, spesifik konularda tavsiyelerde bulunmak üzere, bilimsel uzmanlardan oluşan geçici çalışma grupları oluşturabilir. Yukarıdaki hususlarla ilgili olarak Taraf Devletler, Genel Direktöre uzman listeleri verebilirler.

46. Görevlerinin yerine getirilmesinde, Genel Direktör, muayene görevlileri ve kadronun diğer elemanları, herhangi bir kaynaktan talimat istemeyecek veya almayacaklardır.Yalnızca Konferansa ve Yürütme Konseyine karşı sorumlu olan uluslararası görevliler olarak, konumlarını etkileyebilecek herhangi bir faaliyet yapmaktan kaçınacaklardır.

47. Taraf Devletler, Genel Direktörün, denetçilerin ve kadronun diğer elemanlarının sorumluluklarının münhasıran uluslararası olan niteliğine saygı gösterecek ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde bu kişilerin üzerinde nüfuz kurmaya çalışmayacaktır.

E. AYRICALIKLAR VE DOKUNULMAZLIKLAR

48. Örgüt bir Taraf Devletin topraklarında veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde, görevlerinin yerine getirilmesi için gerekli olan yasal yetkiler ve ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklardan yararlanacaktır.

49. Taraf Devletlerin delegeleri, yedek delegeler ve danışmanlarıyla birlikte, Yürütme Konseyine atanan temsilciler, yedek temsilciler ve danışmanlarıyla birlikte, Genel Direktör ve Örgütün kadrosundaki diğer elemanlar, Örgütle ilgili görevlerinin bağımsız bir şekilde yerine getirilmesi için gerekli olan, ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır.

50. Bu Maddede sözü edilen yasal yetkiler, ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar, gerek Örgüt ve Taraf Devletler arasında yapılacak anlaşmalarla, gerekse Örgüt ve Örgütün Genel Merkezinin bulunduğu Devlet arasında yapılacak bir anlaşma ile belirlenecektir. Bu Anlaşmalar paragraf 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

51. 48. ve 49. Maddelere bağlı olmaksızın, Genel Direktörün ve Teknik Sekreterlik elemanlarını doğrulama faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında yararlanacakları ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar, Doğrulama Eki'nin II. Bölümü, B Kısmında belirlenen ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar olacaktır.

MADDE IX

DANIŞMALAR, İŞBİRLİĞİ VE VERİ TOPLAMA

1. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla veya hükümlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir konuda, doğrudan doğruya kendi aralarında veya Örgüt aracılığıyla veya Birleşmiş Milletler çerçevesinde öngörülen ve Birleşmiş Milletler Sözleşmesine uygun olan usuller de dahil olmak üzere, diğer uygun uluslararası usullerle danışmalarda bulunacak ve işbirliği yapacaklardır.

2. Herhangi bir Taraf Devletin bir kuşku denetimi isteme hakkı saklı kalmak kaydıyla, Taraf Devletler, mümkün olan bütün şartlarda, bu Sözleşmeye uyulması konusunda herhangi bir kuşkuya neden olan veya belirsiz sayılabilecek ilgili bir konuda endişeler yaratan herhangi bir konuyu, öncelikle kendi aralarında bilgi alışverişi ve danışmalar yoluyla açıklığa kavuşturmak ve çözümlemek için ellerinden gelen her türlü çabayı göstereceklerdir. Bir başka Taraf Devletten, talepte bulunan Taraf Devletin, böyle bir kuşku veya endişeye neden olduğuna inandığı herhangi bir konuyla ilgili olarak açıklama isteyen bir talep alan bir Taraf Devlet, her ne olursa olsun talep tarihinden itibaren 10 günü aşmamak kaydıyla, mümkün olan en kısa süre içerisinde ortaya çıkan bu kuşku veya endişeye yanıt vermeye yeterli bilgiyi, sağlanan bilginin konuyu nasıl çözümleyeceğine dair açıklamayla birlikte gönderecektir.Bu Sözleşme tahtındaki hiç bir hüküm, iki veya daha fazla Taraf Devletin, bu Sözleşmeye uyulması konusunda herhangi bir kuşkuya neden olan veya belirsiz sayılabilecek ilgili bir konuda endişeler yaratan herhangi bir konuyu açıklığa kavuşturmak ve çözümlemek için, kendi aralarında karşılıklı mutabakatla denetimler veya başka usuller düzenleme haklarını etkilemeyecektir.Bu tür düzenlemeler, herhangi bir Taraf Devletin, bu Sözleşmenin diğer hükümleri tahtındaki haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

Açıklığa Kavuşturma Talebi ile İlgili Usul

3. Bir Taraf Devlet, belirsiz sayılabilecek veya bir başka Taraf Devletin bu Sözleşmeye muhtemelen uymaması ile ilgili bir endişe yaratan herhangi bir durumun açıklığa kavuşturulması için Yürütme Konseyinden yardım isteme hakkına sahip olacaktır. Yürütme Konseyi, böyle bir endişe ile ilgili olarak kendisinde bulunan bilgileri sağlayacaktır.

4. Bir Taraf Devlet, belirsiz sayılabileck veya bir başka Taraf Devletin bu Sözleşmeye muhtemel riayetsizliği ile ilgili bir durum konusunda, bu Taraf Devletten açıklama temin etmesini Yürütme Konseyinden isteme hakkına sahip olacaktır. Böyle bir durumda aşağıdaki hükümler uygulanacaktır;

(a) Yürütme Konseyi, açıklama isteyen talebi, aldığı andan itibaren en geç 24 saat içerisinde, Genel Direktör vasıtasıyla ilgili Taraf Devlete ulaştıracaktır;

(b) Açıklama talebinde bulunulan Taraf Devlet, talebi aldığı tarihten itibaren en geç 10 gün içerisinde olmak kaydıyla, mümkün olan en kısa süre içinde, Yürütme Konseyine açıklamada bulunacaktır;

(c) Yürütme Konseyi açıklamayı kaydedecek ve aldığı andan itibaren en geç 24 saat içerisinde, açıklama talebinde bulunan Taraf Devlete ulaştıracaktır;

(d) Açıklama talebinde bulunanTaraf Devlet, açıklamayı yetersiz bulması halinde, talepte bulunulan Taraf Devletten daha fazla açıklama isteme hakkına sahip olacaktır;

(e) (d) Fıkrası tahtında daha fazla açıklamanın temini amacıyla, Yürütme Konseyi, Genel Direktörden, endişeye neden olan durumla ilgili tüm mevcut bilgilerin ve verilerin incelenmesi amacıyla,Teknik Sekreterlikten veya eğer Teknik Sekreterlikte uygun elemanların bulunmaması halinde bir başka yerden bir Uzmanlar Grubu oluşturmasını isteyebilir. Uzmanlar Grubu, bulgularıyla ilgili olarak Yürütme Konseyine bir fiilî durum raporu sunacaktır;

(f) Açıklama talebinde bulunan Taraf Devlet, (d) ve (e) fıkraları tahtında elde edilen açıklamanın tatminkâr olmadığını düşünmesi halinde, Yürütme Konseyinin üyesi olmayan konuyla ilgili Taraf Devletlerin katılmaya hak kazanacağı özel bir Yürütme Konseyi oturumu isteme hakkına sahip olacaktır.Böyle bir özel oturumda, Yürütme Konseyi konuyu inceleyecek ve durumu çözümlemek için uygun gördüğü önlemleri tavsiye edebilecektir.

5. Bir Taraf Devlet aynı zamanda, belirsiz sayılabilecek veya bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmadığı konusunda bir endişe yaratan herhangi bir durumun açıklığa kavuşturulmasını Yürütme Konseyinden isteyebilecektir. Yürütme Konseyi, uygun olan yardımı sağlayarak bu isteğe yanıt verecektir.

6. Yürütme Konseyi, bu Madde tahtında yapılan bir açıklama talebini Taraf Devletlere bildirecektir.

7. Bir Taraf Devletin bu Sözleşme hükümlerine, muhtemelen uyulmadığı konusundaki bir kuşku veya endişesinin, açıklığa kavuşturma talebinin Yürütme Konseyine verilmesinden itibaren 60 gün içinde çözüme kavuşturulmaması veya bu Devletin bir denetim isteme hakkına bağlı olmaksızın, kuşkularının acilen incelenmesi gerektiğine inanması halinde, bu devlet, Madde VIII, paragraf 12 (c) uyarınca, Konferansın özel bir oturum yapmasını isteyebilecektir. Böyle bir özel oturumda, Konferans konuyu inceleyecek ve durumun çözümlenmesi için uygun gördüğü önlemleri tavsiye edebilecektir.

Kuşku Denetimleriyle İlgili Usul

8. Taraf Devletlerden her biri, yalnızca bu Sözleşme hükümlerine muhtemelen uyulmaması ile ilgili sorunların açıklığa kavuşturulması veya çözümü amacıyla, bir başka Taraf Devletin topraklarındaki veya yetki veya denetimi altındaki herhangi bir yerde bulunan bir tesisin veya mahallin yerinde denetime tabi tutulmasını isteme ve bu denetimi gecikmeksizin, Genel Direktör tarafından tayin edilecek bir denetim ekibi tarafından ve Doğrulama Eki'ne uygun olarak yaptırma hakkına sahiptir.

9. Taraf Devletlerden her biri, denetim talebini bu Sözleşme hükümleri kapsamında tutmak ve denetim talebinde, Doğrulama Eki'nde belirlendiği gibi, bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmaması ile ilgili olarak ortaya çıkan endişeler konusunda bütün yeterli bilgileri vermek yükümlülüğü altındadır.

Taraf Devletlerden her biri, temelsiz denetim taleplerinden kaçınacak, bu hakkın kötüye kullanılmasından kaçınmak için her türlü özen gösterilecektir. Kuşku denetimi yalnızca, bu Sözleşme hükümlerine muhtemelen uyulmaması ile ilgili olguları gerçekleri saptamak amacıyla yapılacaktır.

10. Bu Sözleşme hükümlerine uyulduğunun doğrulanması amacıyla, Taraf Devletlerden her biri, fıkra 8 uyarınca yerinde kuşku denetiminin yapılması için Teknik Sekreterliğe izin verecektir.

11. Bir tesis veya mahallin bir kuşku denetimine tabi tutulması konusundaki bir taleple ilgili olarak ve Doğrulama Ekindeki usuller uyarınca, denetime tabi tutulan Taraf Devlet :

(a) Bu Sözleşme hükümlerine uyduğunu kanıtlamak için makul olan her türlü çabayı gösterme ve bununla ilgili olarak, denetim ekibinin görevini yerine getirmesine imkân sağlama hak ve yükümlülüğüne;

(b) Yalnızca, bu Sözleşme hükümlerine muhtemelen uyulmaması endişesi ile ilgili gerçekleri tespit etmek amacıyla, muayenesi talep edilen bölgeye girilmesine izin verme yükümlülüğüne; ve

(c) Hassas tesisleri korumak ve bu Sözleşmeyle ilgili olmayan gizli bilgilerin ve verilerin açıklanmasını önlemek için gerekli önlemleri alma hakkına, sahip olacaktır.

12. Bir gözlemci ile ilgili olarak aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

(a) Talepte bulunan Taraf Devlet, denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabakatına tabi olmak kaydıyla, kuşku denetiminin yürütülmesini gözlemlemek amacıyla, gerek talepte bulunan Taraf Devletin, gerekse üçüncü bir Taraf Devletin vatandaşı olan bir temsilci gönderebilecektir.

(b) denetime tabi tutulan taraf Devlet, Doğrulama Eki uyarınca gözlemciye tesise veya mahalle giriş izni verecektir.

(c) Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, ilke olarak, önerilen gözlemciyi kabul edecektir, ancak denetime tabi tutulan Taraf Devletin bunu reddetmesi halinde, bu husus, nihaî rapora kaydedilecektir.

13. Talepte bulunan Taraf Devlet, yerinde denetim için denetim talebini Yürütme Konseyine ve hemen işleme konması için aynı zamanda Genel Direktöre sunacaktır.

14. Genel Direktör, denetim talebinin, Doğrulama Eki'nin X. Bölümü, 4. paragrafındaki zorunluluklara uygun olup olmadığını derhal araştıracak ve eğer gerekiyorsa, denetim talebinin işleme koyması için talepte bulunan Taraf Devlete yardımcı olacaktır. Denetim talebinin, zorunlu kılınan hususlara uygun olması halinde, denetim için hazırlıklar başlatılacaktır.

15. Genel Direktör, denetim talebini, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış zamanından en az 12 saat önce bildirecektir.

16. Denetim talebini aldıktan sonra Yürütme Konseyi, Genel Direktörün taleple ilgili işlemlerini yetki ve görev alanına dahil edecek ve denetim süreci boyunca konuyu gözetimi altında tutacaktır. Bununla birlikte, Yürütme Konseyinin konuyla ilgili tartışma ve karar verme yetkisi, denetim işlemini geciktirmeyecektir.

17. Yürütme Konseyi, denetim talebini aldığı andan itibaren en geç 12 saat içerisinde, denetim talebini keyfi veya yersiz, hakkı kötüye kullanma olarak ya da fıkra 8'de açıklandığı gibi, çok açık şekilde bu Sözleşme hükümlerinin kapsamı dışında değerlendirmesi halinde,bütün üyelerinin dörtte üç çoğunluğuyla denetimi yapmanın aleyhinde karar verebilecektir. Gerek talepte bulunan, gerekse denetime tabi tutulması istenen Taraf Devlet böyle bir karara katılmayacaktır. Yürütme Konseyinin kuşku denetimi aleyhine karar vermesi halinde, hazırlıklar durdurulacak, denetim talebiyle ilgili başka hiç bir işlem yapılmayacak ve ilgili Taraf Devletler, durumdan gerektiği şekilde haberdar edilecektir.

18. Genel Direktör, kuşku denetiminin yürütülmesi için bir denetim emri hazırlayacaktır. Denetim emri, 8. ve 9. paragraflarda sözü edilen işlerliğe geçirilmiş denetim talebi olacak ve denetim talebine uygun olacaktır.

19. Kuşku denetimi, Doğrulama Eki'nin X. Bölümüne veya kullanım iddiası halinde XI. Bölümüne uygun olarak yürütülecektir. Denetim ekibi, görevinin etkili bir biçimde veya zamanıda tamamlanması ilkesiyle tutarlı olarak, denetimi, mümkün olan en az müdahale edici biçimde yürütme ilkesini uygulayacaktır.

20. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, kuşku denetimi boyunca, denetim ekibine yardımcı olacak ve görevini kolaylaştıracaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin, Doğrulama Eki'nin X. Bölümü, C Kısmı uyarınca, tesislerine tam ve kapsamlı bir şekilde girilmesine alternatif olarak, bu Sözleşme hükümlerine uyduğunu kanıtlamak için başka düzenlemeleri önermesi halinde, bu Sözleşmeye uyduğunu kanıtlamak amacıyla verilerin saptanması konusunda bir anlaşmaya varabilmek için, denetim ekibiyle danışmalar yoluyla elinden gelen her türlü makul çabayı gösterecektir.

21. Nihaî rapor, gerek fiilî bulguları, gerekse, denetim ekibinin, tesislere giriş derecesi ve şekli ve kuşku denetiminin tatminkâr bir biçimde yapılması için gösterilen işbirliği konusundaki değerlendirmesini içerecektir. Genel Direktör, denetim ekibinin nihaî raporunu derhal denetim talebinde bulunan Taraf Devlete, denetime tabi tutulan Taraf Devlete, Yürütme Konseyine ve bütün diğer Taraf Devletlere ulaştıracaktır. Genel Direktör aynı zamanda, gerek talepte bulunan ve denetime tabi tutulan Taraf Devletlerin değerlendirmelerini, gerekse bu amaçla kendisine aktarılmış olabilecek diğer Taraf Devletlerin görüşlerini derhal Yürütme Konseyine ulaştıracak ve daha sonra bunları bütün Taraf Devletlere bildirecektir.

22. Yürütme Konseyi, yetkileri ve görevleri uyarınca, denetim ekibinin nihaî raporunu kendisine sunulur sunulmaz inceleyecek; ve

(a) Sözleşmeye uyulmaması durumunun gerçekleşip gerçekleşmediği;

(b) Talebin bu Sözleşme hükümleri kapsamında olup olmadığı; ve

(c) Bir kuşku denetimi talep etme hakkının kötüye kullanılıp kullanılmadığı;

konularındaki görüşlerini bildirecektir.

23. Yürütme Konseyinin, yetkileri ve görevleri dahilinde, paragraf 22 uyarınca daha fazla işlem yapılması gerektiği sonucuna varması halinde, Konferansa özel tavsiyelerde bulunmak da dahil olmak üzere, durumu düzeltmek ve bu Sözleşmeye uyulmasını sağlamak için uygun olan önlemleri alacaktır. Kuşku denetimi isteme hakkının kötüye kullanılması halinde, Yürütme Konseyi, bu talepte bulunan Taraf Devletin, kuşku denetiminin akçalı sorumluluklarından bir kısmını üstlenmesinin gerekip gerekmediğini inceleyecektir.

24. Talepte bulunan Taraf Devlet ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet, inceleme işlemine katılma hakkına sahip olacaklardır. Yürütme Konseyi, Taraf Devletlere ve Konferansın bir sonraki oturumuna, inceleme işleminin sonucunu bildirecektir.

25. Yürütme Konseyinin Konferansa özel tavsiyelerde bulunması halinde, Konferans, Madde XII uyarınca işlem yapıp yapmama konusunu inceleyecektir.

MADDE X

KİMYASAL SİLAHLARA KARŞI YARDIMLAŞMA VE KORUNMA

1. Bu Maddenin amaçları kapsamında "Yardım" sözcüğü, eşgüdüm ve diğer hususların yanı sıra, teçhizat ve alarm sistemlerinin tayini; koruyucu teçhizat; teçhizatın dekontaminasyonu ve dekontaminantlar; tıbbî antidotlar ve tedavi şekilleri; ve bu koruyucu önlemlerle ilgili tavsiyeler de dahil olmak üzere, Taraf Devletlere, kimyasal silahlara karşı korunma sağlanması anlamında kullanılacaktır.

2. Bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, herhangi bir Taraf Devletin, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla, kimyasal silahlara karşı korunma araçlarını geliştirme, üretme, iktisap etme, devretme veya kullanma hakkını engelliyor şeklinde yorumlanamaz.

3. Taraf Devletlerden her biri kimyasal silahlara karşı korunma araçlarıyla ilgili olarak mümkün olan en geniş ölçüde, teçhizat, malzeme ve bilimsel ve teknolojik bilgi alışverişini kolaylaştırmayı taahhüt etmektedir ve buna katılma hakkına sahip olacaktır.

4. Korunma amaçlarına ilişkin ulusal programların şeffaflığını artırmak amacıyla, Taraf Devletlerden her biri, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacak usullere uygun olarak, Teknik Sekreterliğe, programı ile ilgili yıllık bilgiler gönderecektir.

5. Teknik Sekreterlik, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 180 gün içerisinde, isteyen Taraf devletin kullanımı için gerek kimyasal silahlara karşı korunma araçlarıyla ilgili çeşitli bilgileri, gerekse Taraf devletler tarafından sağlanabilecek bilgileri içeren bir veri bankası kuracak ve bunu kullanıma açık tutacaktır.

Teknik Sekreterlik aynı zamanda, elindeki kaynaklar çerçevesinde ve bir Taraf Devletin isteği üzerine, kimyasal silahlara karşı koruyucu bir kapasitenin geliştirilmesi için programlarının nasıl yürütüleceğinin tayininde, Taraf Devletlere yardımcı olacak ve uzman tavsiyeleri sağlayacaktır.

6. Bu Sözleşmedeki hiç bir hüküm, Taraf Devletlerin ikili düzeyde yardım isteme ve sağlama, ve acil yardım temini ile ilgili olarak diğer Taraf Devletler arasında bireysel anlaşmalar yapma hakkını engelliyor şeklinde yorumlanamaz.

7. Taraf Devletlerden her biri, Örgüt aracılığıyla yardımda bulunmayı ve bu açıdan, aşağıdaki önlemlerden bir veya daha fazlasını almayı taahhüt eder :

(a) İlk oturumunda, Konferans tarafından yardım amacıyla kurulacak olan gönüllü fona katkıda bulunmak;

(b) Eğer mümkünse, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 180 gün içerisinde, Örgütle, talep halinde yardım sağlanmasıyla ilgili anlaşmalar akdetmek;

(c) Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 180 gün içerisinde, Örgüt tarafından yapılacak çağrıya yanıt olarak, sağlayabileceği yardımın türünü bildirmek. Bununla birlikte, bir Taraf Devletin daha sonra beyanında öngörülen yardımı sağlayamayacak olması halinde, bu paragraf uyarınca, bu Taraf Devlet hâlâ yardım sağlama yükümlülüğü altında olacaktır.

8. Taraf Devletlerden her biri,

(a) Kimyasal silahların kendisine karşı kullanıldığını;

(b) Ayaklanmaları kontrol etmekte kullanılan araçların kendisine karşı bir savaş yöntemi olarak kullanıldığını;

(c) Herhangi bir Devlet tarafından yapılabilecek, Made I tahtında Taraf Devletlere yasaklanmış bulunan fiillerin veya faaliyetlerin tehdidi altında olduğunu, düşünmesi halinde, kimyasal silahların kullanılmasına veya kullanılması tehlikesine karşı yardım ve koruma isteme ve fıkra 9, 10 ve 11'deki usullere tabi olmak kaydıyla, böyle bir yardım ve koruma alma hakkına sahip olacaktır.

9. İlgili bilgilerle kanıtlanan böyle bir istek, Genel Direktöre sunulacak, Genel Direktör de bunu derhal Yürütme Konseyine ve bütün Taraf Devletlere ulaştıracaktır. Genel Direktör bu talebi derhal, ilgili Taraf Devlete karşı kimyasal silahların kullanımı veya ayaklanmaları kontrol etmekte kullanılan araçların bir savaş yöntemi olarak kullanımı durumunda acil yardım sağlamaya, veya kimyasal silahların kullanımı konusunda ciddî bir tehlike olması veya ayaklanmaları kontrol etmekte kullanılan araçların bir savaş yöntemi olarak kullanımı konusunda ciddî bir tehlike olması halinde insanî yardım sağlamaya, fıkra 7 (b) ve (c) uyarınca gönüllü olmuş taraf Devletlere, talebin alınmasından itibaren en geç 12 saat içerisinde ulaştıracaktır. Genel direktör, talebin alınmasından itibaren en geç 24 saat içinde, yapılacak diğer işlemlere bir temel oluşturmak üzere bir araştırma başlatacaktır. Araştırmayı 72 saat içinde tamamlayacak ve Yürütme Konseyine bir rapor sunacaktır. Araştırmanın tamamlanması için ek zamana ihtiyaç duyulması halinde, aynı zaman çerçevesi içinde bir ara rapor sunulacaktır. Araştırma için istenen ek süre 72 saati aşmayacaktır. Bununla birlikte, benzeri sürelerle uzatılabilecektir, her ek sürenin sonunda Yürütme Konseyine rapor sunulacaktır. Araştırma, talebe ve talebe eşlik eden bilgilere uygun olarak, gerek taleple, gerekse sağlanacak ek yardım ve korumanın türü ve kapsamı ile ilgili gerçekleri saptayacaktır.

10. Yürütme Konseyi bir araştırma raporunu aldığı andan itibaren en geç 24 saat içerisinde durumu değerlendirmek üzere toplanacak ve toplantıyı izleyen 24 saat içinde, Teknik Sekreterliğe, ek yardım sağlanması için bir talimat verip vermemek konusunda salt çoğunlukla karar alacaktır. Teknik Sekreterlik, araştırma raporunu ve Yürütme Konseyi tarafından alınan kararı, tüm Taraf Devletlere ve ilgili uluslararası kuruluşlara derhal ulaştıracaktır. Yürütme Konseyi tarafından o şekilde karar verilmesi halinde, Genel Direktör derhal yardım sağlayacaktır. Bu amaçla Genel Direktör, yardım talebinde bulunan Taraf Devletlerle diğer Taraf Devletlerle ve ilgili uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapabilecektir. Taraf Devletler, yardım sağlamak için ellerinden gelen her türlü çabayı göstereceklerdir.

11. Sürdürülen araştırmadan veya diğer güvenilir kaynaklardan elde edilen bilgiden, kimyasal silahların kullanımı ile ilgili kurbanlar olduğu konusunda yeterli kanıt sağlanması ve acil müdahalenin zorunlu olması halinde, Genel Direktör bütün Taraf Devletlere durumu bildirecek ve bu gibi beklenmeyen durumlar için Konferans tarafından emrinde bulundurulan kaynakları kullanarak acil yardım önlemlerini alacaktır. Genel Direktör, Yürütme Konseyine, bu paragraf uyarınca yapılan müdahaleler konusunda sürekli olarak bilgi verecektir.

MADDE XII

YAPTIRIMLAR DA DAHİL OLMAK ÜZERE
BİR DURUMU DÜZELTME VE
SÖZLEŞMEYE UYULMASINI SAĞLAMA ÖNLEMLERİ

1. 2, 3 ve 4. Fıkralarda belirlendiği gibi, Konferans, bu Sözleşmeye uyulmasını sağlamak ve bu Sözleşme hükümlerine aykırı olan herhangi bir durumu düzeltmek için gerekli önlemleri alacaktır. Bu fıkra tahtında işlem yaparken Konferans, Yürütme Konseyi tarafından sunulan bütün bilgileri ve tavsiyeleri göz önünde bulunduracaktır.

2. Yürütme Konseyi tarafından, bir Taraf Devletten, bu Sözleşmeye uyulması ile ilgili olarak sorun yaratan bir durumu düzeltmek için önlemler almasının istenmesi ve Taraf Devletin belirlenen süre içinde bu isteği yerine getirmemesi halinde, Konferans, Yürütme Konseyinin tavsiyesi üzerine, diğer hususların yanı sıra, Taraf Devletin bu Sözleşme tahtındaki hak ve ayrıcalıklarını, Taraf Devlet bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerini yerine getirmek için gerekli önlemleri alıncaya kadar sınırlayabilir.

3. Bu Sözleşme tahtında ve özellikle de Madde I tahtında yasaklanmış faaliyetlerin sonucu olarak, bu Sözleşmenin hedef ve amacının ciddî bir şekilde zarar gördüğü durumlarda, Konferans, Taraf Devletlere, uluslararası hukuka uygun olarak ortak önlemler önerebilir.

4. Özellikle ağır olan durumlarda Konferans, konuyu tüm ilgili bilgiler ve sonuçlarla birlikte, Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine götürecektir.

MADDE XIII

DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARLA İLGİ

Bu Sözleşmenin hiç bir hükmü, herhangi bir Devletin, 17Haziran 1925 tarihinde Cenevre'de imzalanan, Boğucu, Zehirli ve Diğer Gazların Savaşta Kullanımının ve Bakteriyolojik Savaş Yöntemlerinin yasaklanması Protokolü ve Nisan 1972 tarihinde Londra, Moskova ve Washington'da imzalanan Bakteriyolojik (Biyolojik) ve Zehirli Silahların Geliştirilmesinin, Üretiminin ve Stoklanmasının Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme tahtında üstlendiği yükümlülüğü sınırlıyor veya geçersiz kılıyor olarak yorumlanmayacaktır.

MADDE XIV

İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Sözleşmenin uygulanması veya yorumlanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek ihtilaflar, bu Sözleşmenin ilgili hükümleri uyarınca ve Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin hükümlerine uygun olarak çözümlenecektir.

2. İki veya daha fazla Taraf Devlet arasında veya bir veya daha fazla Taraf Devletle Örgüt arasında, bu Sözleşmenin uygulanması veya yorumlanması ile ilgili olarak herhangi bir ihtilaf ortaya çıktığında ilgili taraflar, konuyu karşılıklı görüşme yoluyla veya bu Sözleşmenin uygun organlarına başvurmak ve tarafların karşılıklı mutabakatı ile konuyu Statüsüne uygun olarak Uluslararası Adalet Divanına götürmek de dahil olmak üzere, diğer barışçı yollarla süratle çözmek için birbirleriyle istişare edeceklerdir. İlgili Taraf Devletler, yapılan işlemler konusunda Yürütme Konseyine sürekli olarak bilgi vereceklerdir.

3. Yürütme Konseyi, kendi yardımlarını önermek, bir ihtilafın tarafı olan Taraf Devletleri, ihtilafı çözümleme sürecini başlatmaya çağırmak ve mutabık kalınan herhangi bir prosedür için bir zaman limiti tavsiye etmek de dahil olmak üzere, uygun göreceği herhangi bir yolla, bir ihtilafın çözümüne katkıda bulunabilir.

4. Konferans, Taraf Devletler arasında ortaya çıkan veya Yürütme Konseyi tarafından dikkatine sunulan ihtilaflarla ilgili sorunları inceleyecektir. Konferans, gerekli görmesi halinde, Madde VIII. fıkra 21 (f) gereğince, bu ihtilafların çözümüyle ilgili görevler için organlar oluşturabilecek veya bunları organlara bırakabilecektir.

5. Konferans ve Yürütme Konseyi, BirleşmişMilletler GenelKurulu tarafından verilecek yetkiye tabi olmak kaydıyla, Uluslararası Hukuk Mahkemesinden, Örgütün faaliyetleri kapsamında ortaya çıkabilecek herhangi bir hukukî sorunla ilgili tavsiye niteliğinde görüş istemeye ayrı ayrı yetkilidirler. Madde VIII, fıkra 34 (a) uyarınca, bu amaçla Örgüt ve Birleşmiş Milletler arasında bir anlaşma aktedilecektir.

6. Bu Madde : Madde IX hükümleri veya yaptırımlar da dahil olmak üzere bir durumu düzeltme ve Sözleşmeye uyulmasını sağlama önlemleri ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla uygulanacaktır.

MADDE XV
DEĞİŞİKLİKLER

1. Taraf Devletlerden herhangi biri, bu Sözleşmede değişiklikler yapılmasını önerebilir. Taraf Devletlerden herhangi biri aynı zamanda, fıkra 4'te belirlendiği gibi, bu Sözleşmenin eklerinde değişiklikler yapılmasını önerebilir, değişiklik önerileri fıkra 2 ve 3'teki usullere tabi olacaktır. Fıkra 4'te belirlendiği gibi, değişiklik önerileri Fıkra 5'teki prosedürlere tabi olacaktır.

2. Bir değişiklik önerisinin metni bütün Taraf Devletlere ve Saklayıcıya dağıtılmak üzere, Genel Direktöre sunulacaktır. Önerilen değişiklik, yalnızca Değişiklik Konferansı tarafından incelenecektir. Böyle bir Değişiklik Konferansı, Taraf Devletlerden üçte birinin veya daha fazlasının, değişiklik önerisi metni kendilerine dağıtıldıktan sonra en geç 30 gün içinde GenelDirektöre, önerinin daha fazla incelenmesini desteklediklerini bildirmeleri halinde toplanacaktır. İstekte bulunan Taraf Devletler daha erken tarihte bir toplantı istemedikleri takdirde, Değişiklik Konferansı, Konferansın bir olağan oturumundan hemen sonra yapılacaktır.

3. Değişiklikler :

(a) Hiç bir Taraf Devlet olumsuz oy kullanmaksızın, bütün Taraf Devletlerin çoğunluğunun olumlu oyuyla, Değişiklik Konferansında kabul edildiğinde; ve

(b) Değişiklik Konferansında olumlu oy kullanan bütün Taraf Devletlerce onaylandığı veya kabul edildiğinde,

yukarıdaki (b) bendinde sözü edilen bütün Taraf Devletlerce onay veya kabul belgesinin verilmesinden 30 gün sonra bütün Taraf Devletler için yürürlüğe girecektir.

4. Bu Sözleşmenin yaşayabilirliğini ve etkenliğini sağlamak amacıyla, önerilen değişikliklerin yalnızca idarî veya teknik yapıda değişiklikler olması halinde. Eklerdeki hükümler Paragraf 5 uyarınca değişikliklere tabi olacaktır. Kimyasal Maddelerle İlgili Ek'teki bütün değişiklikler, fıkra 5 uyarınca yapılacaktır. Gizlilik Eki'nin A ve C Kısımları, Doğrulama Eki'nin X. Bölümü ve Doğrulama Eki'nin I. Bölümündeki, yalnızca kuşku denetimleriyle ilgili olan tanımlar, fıkra 5 uyarınca değişikliklere tabi olmayacaktır.

5. Fıkra 4'te sözü edilen, önerilen değişiklikler, aşağıdaki usullere uygun olarak yapılacaktır :

(a) Önerilen değişikliklerin metni, gerekli bilgilerle birlikte Genel Direktöre ulaştırılacaktır.

(a) Taraf Devletlerden herhangi biri veya Genel Direktör tarafından, önerinin değerlendirilebilmesi için ek bilgiler sağlanabilir. Genel Direktör, bu tür önerileri ve bilgileri derhal bütün Taraf Devletlere, Yürütme Konseyine ve Saklayıcıya bildirecektir:

(b) Genel Direktör, bu Sözleşmenin hükümleri ve yürütülmesiyle ilgili olarak, bütün muhtemel sonuçlarını tayin etmek amacıyla, aldığı tarihten itibaren en geç 60 gün içerisinde öneriyi değerlendirecek ve muhtemel sonuçlarla ilgili bilgileri bütün Taraf Devletlere ve Yürütme Konseyine ulaştıracaktır:

(c) Yürütme Konseyi, Önerinin fıkra 4'teki zorunluluklara uygun olup olmadığı da dahil olmak üzere, elinde bulunan bütün bilgilerin ışığında öneriyi inceleyecektir. Yürütme Konseyi, öneriyi aldığı tarihten itibaren en geç 90 gün içerisinde, tavsiyelerini, uygun açıklamalarla birlikte, incelenmek üzere, tüm Taraf Devletlere gönderecektir. Taraf Devletler, bunun alındığını 10 gün içinde bildireceklerdir :

Yürütme Konseyinin önerinin reddedilmesini tavsiye etmesi halinde ve tavsiyeyi aldığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devletin önerinin reddedilmesine karşı itirazını bildirmemesi durumunda, öneri onaylanmış olarak kabul edilecektir:

Yürütme Konseyinin reddedilmesini tavsiye etmesi halinde ve tavsiyeyi aldığı tarihten itibaren 90 gün içinde hiçbir Taraf Devletin önerinin reddedilmesine karşı itirazını bildirmemesi durumunda öneri reddedilmesi olarak kabul edilecektir.

(e) Yürütme Konseyinin bir tavsiyesinin (d) fıkrası tahtında kabulle karşılanmaması halinde, Konferans tarafından, gelecek ilk oturumunda, önerinin paragraf 4'teki zorunluluklara uyup uymadığı da dahil olmak üzere, öneri ile ilgili bir karar alınacaktır :

(f) Genel Direktör, bu fıkra tahtında alınacak herhangi bir kararı tüm Taraf Devletlere ve Saklayıcıya bildirecektir :

(g) Bu usulle onaylanan değişiklikler, Yürütme Konseyi tarafından bir başka süre tavsiye edilmediği veya Konferans tarafından kararlaştırılmadığı takdirde, onaylandıklarının GenelDirektör tarafından bildirildiği tarihten itibaren en geç 180 gün içinde tüm Taraf Devletler için yürürlüğe girecektir.

MADDE XVI

SÖZLEŞMENİN SÜRESİ VE SÖZLEŞMEDEN ÇEKİLME

1. Bu Sözleşme süresiz olarak geçerlidir.

2. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşmenin konusu ile ilgili olağanüstü olayların ülkesinin yüce çıkarlarını tehlikeye soktuğuna karar vermesi halinde, bu Sözleşmeden ulusal egemenliğine kullanarak çekilme hakkına sahiptir. Sözleşmeden çekileceğini 90 gün önceden, diğer bütün Taraf Devletlere, Yürütme Konseyine, Saklayıcıya ve Birleşmiş Milletler GüvenlikKonseyine bildirecektir. Bu bildirimde, ülkesinin yüce çıkarlarını tehlikeye soktuğuna inandığı olağanüstü olaylarla ilgili bir açıklamada bulunacaktır.

3. Taraf Devletin bu Sözleşmeden çekilmesi, Devletlerin, özellikle 1925 tarihli Cenevre Konferansı olmak üzere, uluslararası hukukun ilgili kuralları tahtında üstlendikleri yükümlülükleri yerine getirmeye devam etme görevlerini hiçbir şekilde etkilemez.

MADDE XVII

EKLER

Ekler bu Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır.Bu Sözleşmeye yapılacak herhangi bir atıf, ekleri de içine alır.

MADDE XVIII

İMZA

Bu Sözleşme, yürürlüğe girmeden önce bütün Devletlerin imzasına açılacaktır.

MADDE XIX

ONAYLAMA

Bu Sözleşme, kendi anayasal düzenlemelerine uygun olarak, İmzacı Devletlerin onaylanmasına tabi olacaktır.

MADDE XX

SÖZLEŞMEYE KATILMA

Yürürlüğe girmeden önce bu Sözleşmeyi imzalamamış olan herhangi bir devlet, daha sonra herhangi bir tarihte bu Sözleşmeye katılabilir.

MADDE XXI

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Sözleşme, 65 inci onaylama belgesinin verilme tarihinden itibaren 180 gün içerisinde, ancak her ne olursa olsun, imzaya açılma tarihinden itibaren en az iki yıl geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE XXII

ÇEKİNCE

Bu Sözleşme hükümleri çekinceye tabi olmayacaktır. Bu Sözleşmenin Ekleri, bu Sözleşmenin hedefi ve amacıyla uyumlu olmayan çekincelere tabi olmayacaktır.

MADDE XXIII

SAKLAYICI

Birleşmiş Milletler GenelSekreteri, bu Sözleşmenin Saklayıcısı olarak tayin edilmiştir ve diğer hususların yanı sıra

(a) Sözleşmeyi imzalayan ve Sözleşmeye katılan bütün Devletlere, her imzanın tarihini, her onaylama veya katılma belgesinin verilme tarihini ve bu Sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihini ve diğer bildirimlerin alınma tarihini derhal bildirecektir;

(b) Sözleşmenin, gerektiği şekilde onaylanmış suretlerini, Sözleşmeyi imzalayan ve Sözleşmeye katılan bütün Devletlerin Hükümetlerine ulaştıracaktır; ve

(c) Bu Sözleşmeyi, Birleşmiş Milletler Şartının 102 nci Maddesi uyarınca tescil edecektir.

MADDE XXVI

ÖZGÜN METİNLER

Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça dillerindeki metinleri eşit şekilde geçerli olan bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler GenelSekreteri nezdinde saklanacaktır.

Buradaki hususlara tanıklık etmek üzere, bu imzayı atmak için tam yetkiye sahip, aşağıda imzası bulunan taraflar, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

On üç ocak bin dokuz yüz doksan üç gününde Paris'te vazedilmiştir.

KİMYASAL MADDELERLE İLGİLİ EK

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
A. Kimyasal Madde Listeleriyle İlgili Yol Gösterici Bilgiler	86
B. Kimyasal Madde Listeleri	89

A. KİMYASAL MADDE LİSTELERİYLE İLGİLİ YOL GÖSTERİCİ BİLGİLER

Liste 1 ile İlgili Yol Gösterici Bilgiler

1. Bir toksik kimyasal maddenin veya hammaddenin, Liste 1'e alınmasının gerekip gerekmediğini incelerken aşağıdaki ölçütler göz önünde bulundurulacaktır :

(a) Bu toksit kimyasal madde veya maddenin madde II'de belirlendiği şekilde bir kimyasal silah olarak geliştirilmiş, üretilmiş, stoklanmış veya kullanılmış olması;

(b) Aşağıdaki koşullardan bir veya daha fazlasına uyması nedeniyle, bu Sözleşme tahtında yasaklanmış olan faaliyetlerde kullanım konusunda yüksek potansiyeli dolayısıyla, bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili olarak yüksek bir riske sahip olması;

(i) Liste 1'de belirlenen diğer toksik kimyasal maddelerle yakından ilişkili bir kimyasal yapıya sahip olması veya benzeri özelliklere sahip olması, veya sahip olabileceğinin beklenmesi;

(ii) Bir kimyasal silah olarak kullanılmasına olanak sağlayan diğer özelliklerinin yanı sıra, öldürücü veya güçsüz hale getirici toksisiteye sahip olması;

(iii) Bu etabın kimyasal silahlar üretim tesislerinde veya savaş gereçleri üretim tesislerinde veya bir başka yerde gerçekleştirilmesine bağlı olmaksızın, Liste 1'de belirlenen bir toksik kimyasal maddenin, nihaî tek teknolojik üretim etabında bir hammadde olarak kullanılabilmesi;

(b) Bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanım alanının olmaması veya çok az olması.

Liste 2 ile İlgili Yol Gösterici Bilgiler

2. Liste 1'e alınmayan bir toksik kimyasal maddenin veya Liste1'deki bir kimyasal maddenin hammaddesinin veya Liste 2, Bölüm A'ya alınan bir kimyasal maddenin. Liste 2'ye alınmasının gerekip gerekmediğini incelerken aşağıdaki kriterler göz önünde bulundurulacaktır;

(a) Bir kimyasal silah olarak kullanılmasına olanak sağlayan diğer özelliklerinin yanı sıra, öldürücü veya güçsüz hale getirici toksisiteye sahip olması nedeniyle. bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili önemli bir riske sahip olması;

(b) Liste 1 veya Liste 2. Bölüm A'ya alınan bir kimyasal maddenin oluşumunun nihaî etabındaki kimyasal reaksiyonların birinde bir hammadde olarak kullanılabilmesi;

(c) Liste 1. veya Liste 2. Bölüm A'ya alınan bir kimyasal maddenin üretimindeki önemi nedeniyle, bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili önemli bir riske sahip olması;

(d) Bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla geniş çapta ticarî miktarlarda üretilmemesi.

Liste 3 ile İlgili Yol Gösterici Bilgiler

3. Diğer listelere alınmayan bir toksik kimyasal maddenin veya hammaddenin Liste 3'e alınmasının gerekip gerekmediğini incelerken aşağıdaki ölçütler göz önünde bulundurulacaktır :

(a) Bir kimyasal silah olarak üretilmiş, stoklanmış veya kullanılmış olması;

(b) Bir kimyasal silah olarak kullanılmasına olanak sağlayan diğer özelliklerinin yanı sıra, öldürücü veya güçsüz hale getirici toksisiteye sahip olması nedeniyle, bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili bir riske sahip olması;

(c) Liste 1, veya Liste 2, Bölüm B'ye alınan bir veya daha fazla kimyasal maddenin üretimindeki önemi nedeniyle, bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili bir riske sahip olması;

(d) Bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla geniş çapta ticarî miktarlarda üretilebilecek olması.

B. KİMYASAL MADDE LİSTELERİ

Aşağıdaki Listelerde toksik kimyasal maddeler ve hammadeleri gösterilmektedir. Bu Sözleşmenin yürütülmesi amacıyla, bu Listeler, Doğrulama Eki'nin hükümleri uyarınca, doğrulama önlemlerinin uygulanması için söz konusu kimyasal maddeleri tanımlamaktadır. Madde II, 1 (a) fıkrası uyarınca, bu Listeler kimyasal silahların tanımını yapmamaktadır.

(Devamında, parantez içinde alkil gruplarının bir listesinin bulunduğu dialkile kimyasal maddeler grubuna rücu edildiğinde, listede bulunan alkil gruplarının tüm muhtemel kombinasyonlarıyla meydana getirilebilecek bütün kimyasal maddeler, açık olarak hariç tutulmadıkları sürece, ilgili listeye alınmış olarak kabul edileceklerdir. Liste 2, A bölümünde "*" işareti konmuş bir kimyasal madde, Doğrulama Eki'nin VII. Bölümünde belirlendiği gibi, bildirim ve doğrulama konusunda özel eşiklere tabi olacaktır.)

Liste 1	(CAS tescil numarası)
A. Toksik Kimyasal Maddeler	
(1) 0-Alkil (_C_{10}, sikloalkil dahil) alkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr)-fosfonofluoridatlar	
Örneğin, Sarin : 0-İzopropil metil-fosfonofluoridat	(107-44-08)
Soman : 0-Pinakolil metil-fosfonofluoridat	(96-64-0)
(2) 0-Alkil (_C_{10}, sikloalkil dahil) N,N-dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr) fosforamidosiyanidatlar	
Örneğin, Tabun : 0-Etil N, N-dimetil fosforamidosiyanidat	(77-81-6)
(3) 0-Alkil (_C_{10}, sikloalkil dahil) alkil	

S-2,dialkil
(Me, Et, n-Pr veya i-Pr)-aminoetil alkil
(me, Et, n-Pr veya i-Pr) fosfonotiolatlar ve
tekabül eden alkile veya protonlandırılmış tuzlar
Örneğin, VX : 0 - ETİL S-2- (50782-69-9)
diizopropilaminoetil metil
fosfonotiolat

(4) Kükürtlü hardal gazları
2-Kloroetilklorometilsülfür (2625-76-5)
Hardal Gazı : Bis (2-kloroetil) sülfür (505-60-2)
Bis (2-kloroetiltio) metin (63869-13-6)
Seski-hardal gazı : 1, 2-Bis (2-kloroetiltio) etan (3563-36-8)
1, 3-Bis (2-kloroetiltio)-n-propan (63905-10-2)
1,4-Bis (2-kloroetiltio)-n-butan (142868-93-7)
1,5-Bis (2-kloroetiltio)-n-pentan (142868-94-8)
Bis (2-kloroetiltiometil)eter 63918-89-8)
O-Hardal Gazı
bis(2-kloroetiltioetil)eter 63918-89-8)

(5) Lewisitler :
Lewisit 1 : 2-Klorovinildikloroarsin (541-25-3)
Lewisit 2 : Bis (2-klorovinil) kloroarsin (40334-69-8)
Lewisit 3 : Tris (2-klorovinil)arsin (40334-70-1)

(6) Azot Hardal Gazları :
HN1 : Bis (2-kloroetil)etilamin (538-07-8)
HN2 : Bis(2-kloroetil)metilamin (51-75-2)
HN3 : Tris(2-kloroetil)amin (555-77-1)

(7) Saksitoksin (35523-89-8)

(8) Risin (9009-86-3)

B. Prekürsörler

(9) Alkil (Me. Et. n-Pr veya i-Pr)
fosfonildifluorürler
Örneğin, DF : Metilfosfonildifluorür (676-99-3)

(10) 0-alkil (H veya _ C10. sikloalkil dahil)
0-2-dialkil

(Me, Et, n-Pr veya i-Pr)-aminoetil alkil
(Me, Et, N-Pr veya i-Pr) fosfonitler
ve tekabül eden alkile veya protonlandırılmış tuzlar
Örneğin, QL : 0 - Etil 0-2-diizopropilaminoetil metilfosfonit (57856-11-8)

(11) Klorosarin : 0-İzopropil metilfosfonokloridat (1445-76-7)

(12) Klorosoman : 0-Pinakolil metilfosfonokloridat (7040-57-5)

Liste 2

A. Toksik Kimyasal Maddeler

(1) Amiton : 0, 0-Dietil S-[2-(dietilamino)etil] fosforotiolat (78-53-5)
ve tekabül eden alkile veya protonlandırılmış tuzlar

(2) PFIB : 1, 1, 3, 3, 3-Pentafluoro-2(trifluorometil)-1-propen (382-21-8)

(3) BZ : 3-Quinüklidinil benzilat (*) (6581-06-2)

B. Prekürsörler

(4) Liste 1'e alınanlar hariç olmak üzere, bir metil, etil veya propil (normal veya izo) grubunun bağlı olduğu bir fosforlu atom içeren, ancak daha fazla karbon atomu içermeyen kimyasal maddeler.

Örneğin, Metilfosfonil diklorür (676-97-1)
Dimetil metilfosfonat (656-79-6)
Hariç Tutulan Maddeler :
Fonofos : 0-Etil S-fenil etilfosfono tiolotionat (944-22-9)

(5) N, N-Dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr) fosforamidik dihalojenürler

(6) Dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr) N, N-dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr)-fosforamidatlar

(7) Arsenik triklorür (7784-34-1)

(8) 2,2-Difenil-2-Hidroksiasetik asit (76-93-7)

(9) Quinüklidin-3-ol (1619-34-7)

(10)N, N-Dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr)
aminoetil-2-klorürler
ve tekabül eden protonlandırılmış tuzlar
(11)N-N-Dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr)
aminoetan-2-ol'ler
ve tekabül eden protonlandırılmış tuzlar
Hariç
Tutulan
Maddeler : N, N-Dimetilaminoetanol (108-01-0)
ve tekabül eden protonlandırılmış tuzlar
N-N-Dietilamonientanol (100-37-8)
ve tekabül eden protonlandırılmış tuzlar
(12)N-N-Dialkil (Me, Et, n-Pr veya i-Pr)
aminoetan-2-tiol'ler
ve tekabül eden protonlandırılmış tuzlar
(13)Tiodiglikol : Bis (2-hidroksietil) sülfür (111-48-8)
(14)Pinakolil alkol : 3,3-Timetilbutan-2-ol (464-07-3)

Liste 3

A. Toksik Kimyasal Maddeler
(1) Fosgen : karbonil diklorür (75-44-5)
(2) Siyanojen klorür (506-77-4)
(3) Hidrojen siyanür (74-90-8)
(4) Kloropikrin; Trikloronitrometan (76-06-2)
B. Prekürsörler
(5) Fosforlu oksiklorür (10025-87-3)
(6) Fosforlu triklorür (7719-12-2)
(7) Fosforlu pantaklorür (10026-13-8)
(8) Trimetil fosfit (121-45-9)
(9) Trietil fosfit (122-52-1)
(10)Dimetil fosfit (868-85-9)
(11)Dietil fosfit (762-04-9)
(12)Kükürt monoklorür (10025-67-9)
(13)Kükürt diklorür (10545-99-0)
(14)Tionil klorür (7719-09-7)
(15)Etildietanolamin (139-87-7)

(16)Metildietanolamin (105-59-9)
(17)Trietanolamin (102-71-6)

UYGULAMA VE DOĞRULAMA EKİ
(DOĞRULAMA EKİ)
BÖLÜM 1
TANIMLAR

1. "Onaylanan teçhizat" deyimi, bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 27 uyarınca Teknik Sekreterlik tarafından hazırlanan kurallara uygun olarak, Teknik Sekreterlik tarafından onaylanan, denetim ekibinin görevini yerine getirmesi için gerekli olan cihazlar ve aletler anlamında kullanılacaktır. Adı geçen teçhizat aynı zamanda, denetim ekibi tarafından kullanılacak idarî gereçler ve kayıt malzemeleri anlamında da kullanılabilecektir.

2. Madde II'de kimyasal silah üretim tesisinin tanımında sözü edilen "Bina" deyimi, özel niteliklerle donatılmış binaları ve standart binaları içine almaktadır.

(a) "Özel niteliklerle donatılmış binalar" deyimi :

(i) Yeraltı yapıları da dahil olmak üzere, bir üretim veya dolum düzeninde içinde özel teçhizat bulunan herhangi bir bina;

(ii) Yeraltı yapıları da dahil olmak üzere, normal olarak bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan faaliyetler için kullanılan binalardan kendisini ayırt eden özel niteliklere sahip herhangi bir bina

anlamında kullanılacaktır.

(b) "Standart bina" deyimi, yeraltı yapıları da dahil olmak üzere, Madde II, 8 (a) (i) fıkrasında belirtilmeyen herhangi bir kimyasal maddeyi ve aşındırıcı kimyasal maddeleri üretmeyen tesisler için geçerli olan sanayi standartlarına göre inşa edilmiş herhangi bir bina anlamında kullanılacaktır.

3. "Kuşku denetimi" deyimi, bir Taraf Devletin topraklarında veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bulunan herhangi bir tesis veya mahallin, Madde IX, paragraf 8 ila 2 uyarınca, bir başka Taraf Devletin talebi üzerine yapılan denetim anlamında kullanılacaktır.

4. "Farklı Organik Kimyasal Madde" deyimi, bunun oksitleri, sülfürleri ve metal karbonatları hariç olmak üzere, tüm karbon bileşimlerinden oluşan kimyasal bileşimler sınıfına ait olan, kimyasal adı, eğer biliniyorsa yapısal formülü, ve eğer tahsis edilmişse, Kimyasal Abstreler servisi tescil numarası ile tanımlanabilen herhangi bir kimyasal madde anlamında kullanılacaktır.

5. Madde II'de kimyasal silahlar üretim tesisinin tanımında sözü edilen "Teçhizat" deyimi, özel teçhizatı ve standart teçhizatı içine almaktadır.

(a) "Özel Niteliklere Sahip Teçhizat" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır.

(i) Gerek ürün sentezi, ayrıştırılması veya saflaştırılması için gerekli olan herhangi bir teçhizat veya reaktör de dahil olmak üzere ana üretim hattı, reaktörlerde veya ürün ayrıştırmasında olduğu gibi nihaî teknolojik etapta direkt olarak ısı transferi için kullanılan herhangi bir teçhizat, gerekse, Madde II, 8 (a) (i) fıkrasında belirlenen herhangi bir kimyasal madde ile temas etmiş olan, veya tesis çalıştırılacak olsaydı temas edecek olan herhangi bir teçhizat;

(ii) Herhangi bir kimyasal silah dolum makinası;

(iii) Yüksek nikel alaşımlarından veya diğer özel, aşınmaya karşı dirençli materyalden yapılmış teçhizatlar; atık kontrolu, atık tasfiyesi, havanın filtre edilmesi, veya solventin geri kazanılması için özel teçhizatlar; özel muhafazalı depolama tankları ve emniyet duvarları; kimyasal silah amacıyla toksit kimyasal maddeleri analiz etmekte kullanılan standart dışı laboratuvar teçhizatı, özel olarak tasarımı yapılmış proses kontrol panelleri; veya yalnızca özel teçhizatta kullanılan yedek parçalar gibi; Madde II, paragraf 8 (a) (i) fıkrasında belirlenen herhangi bir kimyasal maddeyi, veya aşındırıcı kimyasal maddeleri üretmeyen tesisler için geçerli ticarî ve sınaî standartlara göre inşa edilmiş bir tesisten farklı olarak, tesisin bir kimyasal silahlar üretim tesisi olarak işletilebilmesi için, özel olarak tasarımı yapılmış, inşa edilmiş veya kurulmuş diğer teçhizatlar.

(b) "Standart Teçhizat" deyimi aşağıdaki anlamda kullanılacaktır :

(i) Kimya sanayiinde genel olarak kullanılan ve özel teçhizat türleri içine girmeyen üretim teçhizatı;

(ii) Yangın söndürme teçhizatı; koruma ve emniyet/güvenlik gözetim teçhizatı; tıbbî teçhizat, laboratuvar teçhizatı; veya haberleşme teçhizatı gibi kimya sanayiinde yaygın olarak kullanılan diğer teçhizat,

6. Madde VI kapsamındaki "Tesis" deyimi, aşağıda tanımlanan sınaî mahallerden ("fabrika mahalli", "fabrika" ve "ünite") herhangi biri anlamında kullanılacaktır.

(a) "Fabrika Mahalli" (İşyerleri, Fabrika) deyimi, bir veya daha fazla fabrikanın, bir işletme kontrolu altındaki, ara idarî seviyeleri bulunan ve;

(i) İdarî ve diğer bürolar;

(ii) Onarım ve bakım atelyeleri;

(iii) Sağlık merkezi;

(iv) Elektrik, su, buhar gibi tesisatlar;

(v) Merkezi analiz laboratuarı;

(vi) Araştırma ve geliştirme laboratuarları;

(vii) Gaz ve sıvı atık akımları ve atık tasfiyesi merkez alanı; ve

(viii) Depolar

gibi genel altyapıyı içine alan, lokal entegrasyonu anlamında kullanılacaktır.

(b) "Fabrika"(Üretim tesisi, Atölye) deyimi, daha çok kendi içinde kapalı, aşağıdaki yardımcı ve bağlı altyapıyı içine alan, bir veya daha fazla ünite içeren bir alan, yapı veya bina anlamında kullanılacaktır;

(i) Küçük idarî bölüm;

(ii) Hammadde ve ürünler için depolama/yükleme-boşaltma ve kullanım alanları;

(iii) Gaz ve sıvı atık akımları/atık yükleme-boşaltma/tasfiye alanı;

(iv) Kontrol/analiz laboratuarı;

(v) İlk yardım hizmeti/ilgili sağlık bölümü; ve

(vi) Beyan edilen kimyasal maddelerin ve bunların hammaddelerinin veya bunlardan oluşturulmuş kimyasal ürünlerin mahalle girişi, mahal içinde hareketi veya mahalden çıkışı ile ilgili kayıtlar.

(c) "Ünite"(Üretim ünitesi, Proses ünitesi) deyimi, tanklar ve tank donanımları da dahil olmak üzere, bir kimyasal maddenin üretilmesi, işlemlenmesi veya yok edilmesi için gerekli olan teçhizat birimlerinin kombinasyonu anlamında kullanılacaktır.

7. "Tesislerle İlgili Anlaşmalar" deyimi, Madde IV, V ve VI uyarınca yerinde doğrulamaya tabi olan özgül bir tesisle ilgili olarak, bir Taraf Devlet ve Örgüt arasında yapılan bir anlaşma veya düzenleme anlamında kullanılacaktır.

8. "Ev Sahibi Devlet" deyimi, topraklarında bu Sözleşmenin Tarafı olan bir diğer Devletin, bu Sözleşme tahtında doğrulamaya tabi tesisleri veya alanları bulunan bir Devlet anlamında kullanılacaktır.

9. "Ülke İçi Refakatçiler" deyimi, denetime tabi tutulan Taraf Devlet tarafından ve eğer uygunsa, Ev Sahibi Devlet tarafından o şekilde arzu edilmişse, Ev Sahibi Devlet tarafından, ülke içinde bulundukları süre içinde denetim ekibine eşlik etmek ve yardımcı olmak üzere tayin edilen kişiler anlamında kullanılacaktır.

10. "Ülke İçinde Geçen Süre" deyimi, denetim ekibinin bir giriş noktasına varışından, bir giriş noktasında ülkeden ayrılmasına kadar geçen süre anlamında kullanılacaktır.

11. "İlk Denetim" deyimi, Madde III, IV, V ve VI ve bu Ek uyarınca verilen beyanları doğrulamak amacıyla yapılan, tesislerin ilk yerinde denetimi anlamında kullanılacaktır.

12. "Denetime Tabi Tutulan Taraf Devlet" deyimi, topraklarında veya yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bu Sözleşme gereğince bir denetimin yapıldığı bir Taraf Devlet, veya bir Ev Sahibi Devletin topraklarındaki bir tesisin veya alanının böyle bir denetime tabi tutulduğu bir Taraf Devlet anlamında kullanılacaktır; bununla birlikte bu deyim, bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 21'de belirlenen Taraf Devletleri içine almayacaktır.

13. "Denetim Yardımcısı" deyimi, bu Ek'in II. Bölümü, A Kısmı'nda belirlendiği şekilde, tıbbî personel, güvenlik personeli, idarî personel ve çevirmenler gibi, bir denetim veya ziyaret sırasında denetim görevlilerine yardımcı olmak üzere Teknik Sekreterlik tarafından tayin edilen bir kişi anlamında kullanılacaktır.

14. "Denetim Emri" deyimi, özel bir denetimin yönetilmesi için, Genel Direktör tarafından, denetim ekibine verilen talimatlar anlamında kullanılacaktır.

15. "Denetim El Kitabı" deyimi, denetimlerin yönetilmesi için Teknik Sekreterlik tarafından geliştirilen ek usullerin derlenmesi anlamında kullanılacaktır.

16. "Denetim Bölgesi" deyimi, bir denetimin yapıldığı ve tesislerle ilgili anlaşmada veya denetim talebinde veya emrinde veya alternatif veya nihaî çevre sınırları ile genişletilen denetim talebinde spesifik olarak tanımlanan herhangi bir tesis veya alan anlamında kullanılacaktır.

17. "Denetim Ekibi" deyimi, özel bir denetimi yönetmek üzere, Genel Direktör tarafından tayin edilen, denetim görevlileri ve denetim yardımcıları grubu anlamında kullanılacaktır.

18. "Denetim Görevlisi" deyimi, bu, Sözleşmeye uygun olarak bir denetimi veya ziyareti yapmak üzere, bu Ek'in II. Bölümü, A Kısmında belirlenen usuller uyarınca Teknik Sekreterlik tarafından tayin edilen bir kişi anlamında kullanılacaktır.

19. "Model Anlaşma" deyimi, bu Ek'te belirlenen doğrulama hükümlerinin yerine getirilmesi için, bir Taraf Devlet ve Örgüt arasında aktedilecek bir anlaşma için genel formu ve içeriği belirleyen bir belge anlamında kullanılacaktır.

20. "Özlemci" deyimi, talepte bulunan bir Taraf Devletin veya üçüncü bir Taraf Devletin, bir kuşku denetimini gözlemleyecek temsilcisi anlamında kullanılacaktır.

21. "Çevre Sınırları" deyimi, bir kuşku denetiminin yapılması halinde, coğrafi koordinatlarla veya bir harita üzerinde açıklama yoluyla tayin edilen, denetim bölgesinin dış sınırları anlamında kullanılacaktır.

(a) "Talep Edilen Çevre Sınırları" deyimi, bu Ek'in X. Bölümü, paragraf 8 uyarınca belirlenen, denetim bölgesinin çevre sınırları anlamında kullanılacaktır.

(b) "Alternatif Çevre Sınırları" deyimi, talep edilen çevre sınırlarına alternatif olarak, denetime tabi tutulan Taraf Devlet tarafından belirlenen denetim bölgesi çevre sınırları anlamında kullanılacaktır; bu sınırlar, bu Ek'in X. Bölümü, paragraf 17'de belirlenen zorunluluklara uygun olacaktır.

(c) "Nihaî Çevre Sınırları" deyimi, bu Ek'in X. Bölümü, paragraf 16 ila 21 uyarınca, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında yapılacak görüşmelerle mutabık kalınacak nihaî denetim bölgesi çevre sınırları anlamında kullanılacaktır.

(d) "Bildirim Edilen Çevre Sınırları" deyimi, tesisin, Madde III, IV, V ve VI uyarınca Bildirim edilen dış sınırları anlamında kullanılacaktır.

22. "Denetim Süresi" deyimi, Madde IX tahtındaki amaçlarla, doğrulama faaliyetlerinden önce ve sonra verilecek brifinglerde harcanacak zaman hariç olmak kaydıyla, denetim ekibinin denetim bölgesine girişinden, denetim bölgesinden ayrılmasına kadar geçecek zaman anlamında kullanılacaktır.

23. "Denetim Süresi" deyimi, Madde IV, V ve VI tahtındaki amaçlarla. doğrulama faaliyetlerinden önce ve sonra verilecek brifinglerde harcanacak zaman hariç olmak kaydıyla, denetim ekibinin denetim bölgesine varışından, denetim bölgesinden ayrılmasına kadar geçecek zaman anlamında kullanılacaktır.

24. "Giriş/Çıkış Noktası" deyimi, bu Sözleşme tahtında yapılacak denetimler için, ülke içinde, denetim ekiplerinin ülkeye varışı veya görevlerini tamamladıktan sonra ülkeden ayrılmaları için tayin edilen mahal anlamında kullanılacaktır.

25. "Talepte Bulunan Taraf Devlet" deyimi, Madde IX. uyarınca, bir kuşku denetimi talebinde bulunan bir Taraf Devlet anlamında kullanılacaktır.

26. "Ton" deyimi, metrik ton, yani 1 000 kg. anlamında kullanılacaktır.

BÖLÜM II

GENEL DOĞRULAMA KURALLARI

A) DENETİM GÖREVLİLERİNİN VE DENETİM YARDIMCILARININ TAYİNİ

1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde, Teknik Sekreterlik, tayin edilmeleri önerilen denetim görevlilerinin ve denetim yardımcılarının adları, milliyetleri ve rütbeleri konusunda tüm Taraf Devletlerle yazılı olarak haberleşecek, gerekse denetim görevlileri ve denetim yardımcılarının niteliklerinin ve meslekî deneyimlerinin bir tanımını yapacaktır.

2. Taraf Devletlerden her biri, kendisine gönderilen, tayin edilmeleri önerilen denetim görevlilerinin ve denetim yardımcılarının listesini aldığını derhal bildirecektir. Taraf Devlet, listeyi aldığını bildirdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde, her denetim görevlisi ve denetim yardımcısını kabul ettiğini Teknik Sekreterliğe yazılı olarak bildirecektir. Bir Taraf Devlet, listeyi aldığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde, bir denetim görevlisi veya denetim yardımcısını kabul etmediğini bildirmediği sürece, bu listede bulunan denetim görevlileri veya denetim yardımcıları, tayin edilmiş olarak kabul edileceklerdir. Taraf Devlet, yazısında reddetme nedenlerini de belirtebilecektir.

Kabul edilmeme durumunda, önerilen denetim görevlisi veya denetim yardımcısı, kabul etmediğini açıklayan Taraf Devletin topraklarında veya yetki veya kontrol alanındaki diğer herhangi bir yerde doğrulama faaliyetlerini üstlenmeyecek veya bunlara katılmayacaktır. Teknik Sekreterlik, gerekli gördüğü takdirde, orijinal listeye ek olarak daha fazla öneride bulunabilir.

3. Bu Sözleşme tahtında yapılacak doğrulama faaliyetleri yalnızca tayin edilmiş denetim görevlileri ve denetim yardımcıları tarafından yapılacaktır.

4. Paragraf 5 tahtındaki hükümlere tabi olmak kaydıyla, bir Taraf Devlet, herhangi bir zamanda, daha önce tayin edilmiş bulunan bir denetim görevlisi veya denetim yardımcısına itiraz etme hakkına sahiptir. İtirazını yazılı olarak Teknik Sekreterliğe bildirecek ve itiraz nedenlerini de belirtebilecektir. Bu itiraz, Teknik Sekreterlik tarafından alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde yürürlüğe girecektir. Teknik Sekreterlik, denetim görevlisi veya denetim yardımcısının tayininin geri alındığını ilgili Taraf devlete derhal bildirecektir.

5. Bir denetim konusunda kendisine bildirimde bulunulmuş olan bir Taraf Devlet, denetim ekibi listesinde adı bulunan ve tayin edilmiş olan herhangi bir denetim görevlisi veya denetim yardımcısını, o denetim için tayin edilen denetim ekibinden uzaklaştırmaya çalışmayacaktır.

6. Bir Taraf Devlet için tayin edilmiş ve Taraf Devlet tarafından kabul edilmiş denetim görevlileri veya denetim yardımcılarının sayısı, denetim görevlileri ve denetim yardımcılarının bulunabilmelerini ve dönüşümlü olarak çalışabilmelerini sağlamaya yeterli olmalıdır.

7. Eğer, Genel Direktörün görüşüne göre, önerilen denetim görevlileri veya denetim yardımcılarının kabul edilmemesinin, yeterli sayıda denetim görevlisi veya denetim yardımcısının tayinini engellemesi, veya Teknik Sekreterliğin görevlerini etkin bir biçimde yerine getirmesini bir başka şekilde engellenmesi halinde, Genel Direktör konuyu Yürütme Konseyine götürecektir.

8. Denetim görevlileri veya denetim yardımcılarının yukarıda sözü edilen listelerinde değişiklik yapılmasının gerekli olması veya istenmesi halinde, bunların yerine tayin edilecek denetim görevlileri ve denetim yardımcıları da, ilk liste için belirlenen usullere göre tayin edilecektir.

9. Bir Taraf Devletin, bir başka Taraf Devletin topraklarında bulunan bir tesisinin denetimini yapacak olan denetim ekibinin üyeleri, bu Ek'te belirlenen, ve hem denetime tabi tutulan Taraf devlet ve hem de Ev Sahibi taraf devlet için geçerli olacak olan usullere göre tayin edilecektir.

B) AYRICALIKLAR VE DOKUNULMAZLIK

10. Taraf Devletlerden herbiri, denetim görevlilerinin ve denetim yardımcılarının listesini veya bunlarla ilgili değişiklikleri aldığını bildirdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde, bu denetim görevlileri ve yardımcılarının, denetim faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla, bu Taraf Devletin topraklarına girebilmelerini ve orada kalabilmelerini sağlamak için birden çok giriş/çıkış ve/veya transit geçiş için geçerli vizeleri sağlayacaktır. Bu belgeler Teknik Sekreterliğe verildikleri tarihten itibaren en az iki yıl süreyle geçerli olacaklardır.

11. Görevlerini etkin bir biçimde yerine getirebilmeleri için, denetim görevlileri ve denetim yardımcılarına (a) ila (i) fıkralarında belirlenen ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar, denetim ekibinin üyelerine bu Sözleşmenin amaçlarının yerine getirilebilmesi için sağlanacak, bireylerin kendi kişisel çıkarları için sağlanmayacaktır.

Bu ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar, denetim ekibinin üyelerine, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarına varmalarıyla ayrılmaları arasında geçecek sürenin tümü için ve daha sonra da, resmî görevlerini yerine getirebilmek amacıyla daha önce gerçekleştirdikleri fiiller için tanınacaktır.

(a) Denetim ekibinin üyelerine, 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 29. Maddesi uyarınca diplomatik ajanlara tanınan kişisel dokunulmazlık hakları tanınacaktır.

(b) Bu Sözleşme uyarınca denetim faaliyetlerini yerine getiren denetim ekibinin üyelerinin ikamet ve çalışma yerlerine, Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 30. Maddesi, paragraf 1 uyarınca, diplomatik ajanların ikamet ve çalışma yerlerine sağlanan kişisel dokunulmazlık ve korunma hakları sağlanacaktır.

(c) Kayıtlar da dahil olmak üzere, denetim ekibinin belgelerine ve yazışmalarına, Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 30. Maddesi, paragraf 2 uyarınca diplomatik ajanların tüm belgelerine ve yazışmalarına sağlanan dokunulmazlık hakları sağlanacaktır. Denetim ekibi, Teknik sekreterlikle yaptığı yazışmalarında kod kullanma hakkına sahip olacaktır.

(d) Denetim ekibinin üyelerinin yanında bulunan numuneler ve onaylanmış teçhizat, bu Sözleşme hükümlerine tabi olmak kaydıyla dokunulmazlık haklarına sahip olacak ve her türlü gümrük vergi ve resminden muaf tutulacaktır. Tehlikeli numuneler ilgili kurallara göre nakledilecektir.

(e) Denetim ekibinin üyelerine, Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 31. Maddesi, paragraf 1, 2 ve 3 uyarınca, diplomatik ajanlara tanınan dokunulmazlık hakları tanınacaktır.

(f) Bu Sözleşme tahtında belirlenen faaliyetleri gerçekleştiren denetim ekibinin üyelerine, Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 34. Maddesi uyarınca diplomatik ajanlara tanınan vergi ve resim muafiyetleri tanınacaktır.

(g) İthali ve ihracı yasalar tahtında yasaklanmış veya karantina kurallarıyla kontrol altına alınmış olan eşyalar hariç olmak üzere, denetim ekibinin üyelerine, kişisel kullanımları için ihtiyaçları olan eşyaları, hiçbir gümrük vergisi veya masraf ödemeksizin, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarına getirme izni tanınacaktır.

(h) Denetim ekibinin üyelerine, yabancı hükümetlerin geçici resmî görevde bulunan temsilcilerine tanınan aynı döviz ve kambiyo kolaylıkları tanınacaktır.

(i) Denetim ekibinin üyeleri, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarında, kendi kişisel çıkarları için hiçbir meslekî veya ticarî faaliyette bulunmayacaklardır.

12. Denetime tabi tutulmayan Taraf Devletlerin topraklarından geçerken, denetim ekibinin üyelerine, Diplomatik İlişkilerle İlgili Viyana Sözleşmesinin 40. Maddesi, paragraf 1 uyarınca diplomatik ajanlara tanınan ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar tanınacaktır. Denetim ekibinin üyeleri tarafından taşınan, kayıtlar da dahil olmak üzere bütün belgeler ve yazışmalar, numuneler ve onaylanmış teçhizat, paragraf 11 (c) ve (d)'de belirtilen ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklardan yararlanacaktır.

13. Ayrıcalıkları ve dokunulmazlık hakları saklı kalmak kaydıyla, denetim ekibinin üyeleri, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin yasalarına ve kararnamelerine saygı göstermekle yükümlü olacaklar ve denetim emri ile tutarlı olduğu ölçüde, bu Devletin içişlerine karışmamakla yükümlü olacaklardır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Taraf Devletin, bu Ek'te belirtilen ayrıcalıkların ve dokunulmazlıkların kötüye kullanıldığını düşünmesi halinde, böyle bir kötüye kullanma olayının meydana gelip gelmediğini saptamak ve eğer meydana gelmişse tekrarını önlemek amacıyla Taraf Devlet ve Genel Direktör arasında danışmalar yapılacaktır.

14. Genel direktörün, dokunulmazlığın adaletin seyrini engelleyeceği ve bu Sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesine zarar vermeksizin bundan feragat edilebileceği görüşünde olması halinde, Genel Direktör tarafından, denetim ekibi üyelerinin yargılanması dokunulmazlığından feragat edilebilir. Feragat daima çok açık olmalıdır.

15. Gözlemciler, paragraf 11 (d) uyarınca tanınan ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklar hariç olmak kaydıyla, bu bölüm uyarınca denetim görevlilerine tanınan aynı ayrıcalıklar ve dokunulmazlıklardan yararlanacaklardır.

C) HAZIR BULUNDURMA İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

Giriş Noktaları

16. Taraf Devletlerden her biri bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde giriş noktalarını tayin edecek ve Teknik Sekreterliğe gerekli bilgileri verecektir. Bu giriş noktaları denetim ekibinin herhangi bir denetim bölgesine, en azından bir giriş noktasından 12 saat içinde ulaşabileceği şekilde tayin edilecektir. Giriş noktalarının yerleri Teknik Sekreterlik tarafından bütün Taraf Devletlere bildirilecektir.

17. Taraf Devletlerden her biri, bu değişikliği Teknik Sekreterliğe bildirmek suretiyle giriş noktalarını değiştirebilir. Değişiklikler, bütün Taraf Devletlere bildirilebilmesini sağlamak amacıyla, bu bildirimin Teknik Sekreterlik tarafından alınmasından itibaren 30 gün içerisinde yürürlüğe girecektir.

18. Teknik Sekreterliğin, denetimlerin zamanında yürütülebilmesi için yeterli giriş noktasının olmadığını veya bir Taraf Devlet tarafından önerilen giriş noktasıyla ilgili değişikliklerin, denetimlerin zamanında yürütülmesini engelleyeceğini düşünmesi halinde, Teknik Sekreterlik, problemi çözümleyebilmek için ilgili Taraf Devletle danışmalarda bulunacaktır.

19. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin tesislerinin veya alanlarının bir Ev Sahibi Taraf Devletin topraklarında bulunması veya denetime tabi tutulacak tesislere veya alanlara, giriş noktasından girişin bir başka Taraf devletin topraklarından transit geçişi gerektirmesi halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bu Ek'e uygun olarak yapılacak bu denetimlerle ilgili haklarını kullanacak ve yükümlülüklerini yerine getirecektir.

Ev Sahibi Taraf Devlet, bu tesislerin veya alanların denetimini kolaylaştıracak ve denetim ekibinin görevlerini zamanında ve etkin bir biçimde yapabilmesi için gerekli desteği sağlayacaktır. Denetime tabi tutulan bir Taraf Devletin tesislerini veya alanlarını denetim edebilmek için topraklarından transit geçiş yapılması gereken Taraf Devletler, bu transit geçişi kolaylaştıracaklardır.

20. Denetime tabi tutulan bir Taraf Devletin tesislerinin veya alanlarının bu Sözleşmeye taraf olmayan bir Devletin topraklarında bulunması halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bu tesislerin veya alanların denetiminin bu Ek'in hükümlerine uygun olarak yapılabilmesi için gerekli olan bütün önlemleri alacaktır. Bu Sözleşmeye Taraf olmayan bir Devletin topraklarında bir veya daha fazla tesise veya alana sahip olan bir Taraf Devlet, Ev Sahibi Devletin, o Taraf Devlet için tayin edilmiş denetim görevlilerini ve denetim yardımcılarını kabul etmesini sağlamak için gerekli olan bütün önlemleri alacaktır. Denetime tabi tutulacak bir Taraf Devletin, Ev Sahibi Devletin topraklarına girişi sağlayamaması halinde, bu girişi sağlamak için gerekli olan bütün önlemleri aldığını kanıtlayacaktır.

21. Denetime tabi tutulması gereken tesislerin veya alanların bir Taraf Devletin topraklarında, ancak bu Sözleşmeye Taraf olmayan bir Devletin yetki veya kontrol alanındaki herhangi bir yerde bulunması halinde, Taraf Devlet, bu tesislerin veya alanların denetimlerinin, bu Ek hükümlerine uygun olarak yapılabilmesini sağlamak için, denetime tabi tutulan bir Taraf Devletin ve bir Ev Sahibi Taraf Devletin alması gereken bütün önlemleri alacaktır. Taraf Devletin, bu tesislere veya alanlara girilmesini sağlayamaması halinde, bu girişi sağlayabilmek için gereken bütün önlemleri aldığını kanıtlayacaktır. Denetime tabi tutulacak tesislerin veya alanların Taraf Devletin tesisleri veya alanları olması halinde bu paragraf hükümleri geçerli olmayacaktır.

Tarifesiz Uçak Kullanımıyla İlgili Düzenlemeler

22. Madde IX tahtında yapılacak denetimlerle, tarifeli ticarî uçakları kullanarak yapılacak ulaşımın seyahatin zamanında gerçekleştirilmesi için uygun olmayacağı diğer denetimler için, bir denetim ekibi, Teknik Sekreterlik tarafından sahip olunan veya kiralanan bir uçağı kullanma ihtiyacını duyabilir. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, Taraf Devletlerden her biri Teknik Sekreterliğe, bir denetim bölgesinin yer aldığı topraklara giriş ve buradan ayrılma konusunda, tarifesiz uçakla seyahat eden denetim ekipleri ve denetim ile ilgili olarak gerekli teçhizat için mevcut diplomatik geçiş izni numarasını bildirecektir. Uçağın tayin edilen giriş noktasına gidiş ve dönüş rotaları, bu diplomatik geçiş iznine dayanarak, Taraf Devletler ve Teknik Sekreterlik arasında mutabık kalınacak uluslararası havayollarıyla birlikte tayin edilecektir.

23. Tarifesiz bir uçak kullanıldığında, Teknik Sekreterlik, uçağın, denetim bölgesinin bulunduğu ülkenin hava sahasına girmeden önceki son havaalanından giriş noktasına kadar olan uçuş planını, bu havaalanından planlanan kalkış saatinden en az altı saat önce Ulusal Yetkili Makam vasıtasıyla, denetime tabi tutulan Taraf Devlete bildirecektir. Bu plan, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının sivil uçaklar için geçerli olan usullerine uygun olarak hazırlanacak ve dosyalanacaktır. Sahibi bulunduğu veya kiraladığı uçaklarla yapılacak uçuşlar için Teknik Sekreterlik, her uçuş planının diğer hususlar bölümüne, mevcut diplomatik geçiş izni numarasını ve uçağın bir denetim uçağı olduğunu belirten noktaları koyacaktır.

24. Denetim ekibinin, denetim bölgesinin bulunduğu Devletin hava sahasına girmeden önceki son havaalanından planlanan ayrılış saatinden en az üç saat önce, denetime tabi tutulacak Devlet veya Ev Sahibi Taraf Devlet, paragraf 23 uyarınca dosyalanan uçuş planının, denetim ekibinin giriş noktasına tahmini varış saatinde varabileceği şekilde onaylanmasını sağlayacaktır.

25. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, Teknik Sekreterliğin sahibi bulunduğu veya kiraladığı denetim ekibi uçağı için, giriş noktasında, Teknik Sekreterliğin ihtiyaç duyabileceği park imkânını, güvenlik ve korunmayı, diğer hizmetleri ve yakıtı sağlayacaktır. Bu uçak, yere inme ücreti, kalkış vergisi ve benzeri giderleri ödemekle yükümlü olmayacaktır. Yakıt, güvenlik ve korunma ve hizmet bedellerini Teknik Sekreterlik karşılayacaktır.

İdarî Düzenlemeler

26. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, haberleşme araçları, karşılıklı görüşmelerin ve diğer görevlerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli olduğu ölçüde tercüme hizmetleri, ulaşım, çalışma alanı, lojman, yemek ve sağlık hizmetleri gibi denetim ekibi için gerekli olan imkânları sağlayacaktır.

Denetim ekibi ile ilgili bu tür giderler, Örgüt tarafından denetime tabi tutulan Taraf Devlete ödenecektir.

Onaylanan Teçhizat

27. Paragraf 29'daki hükümlere tabi olmak kaydıyla, Teknik Sekreterliğin, denetimin yerine getirilmesi için gerekli olduğuna karar verdiği, paragraf 28 uyarınca onaylanmış teçhizatın denetim bölgesine getirilmesi konusunda, denetime tabi tutulan Taraf Devlet tarafından denetim ekibine hiçbir sınırlama konmayacaktır. Teknik Sekreterlik, yukarıda açıklanan amaç için gerekli olabilecek, onaylanan teçhizatın bir listesini hazırlayacak ve gerektiğinde güncelleştirecektir ve bu teçhizatla ilgili kurallar, bu Ek hükümlerine uygun olacaktır. Onaylanan teçhizatın listesinin ve bu kuralların hazırlanmasında, Teknik Sekreterlik, teçhizatın kullanılmasının muhtemel olduğu her türlü tesis için, güvenlikle ilgili konuların tam olarak gözönüne alınmasını sağlayacaktır. Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca, onaylanan teçhizatın bir listesi Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

28. Teçhizat, Teknik Sekreterliğin muhafazası altında bulunacak ve Teknik Sekreterlik tarafından tayin edilecek, kalibrasyonu yapılacak ve onaylanacaktır.

Teknik Sekreterlik, mümkün olduğu ölçüde, ihtiyaç duyulan özgül denetim için, özel olarak tasarımı yapılmış teçhizatı seçecektir. Tayin edilmiş ve onaylanmış teçhizat yetkisiz kişiler tarafından yapılabilecek değiştirmelere karşı özel olarak korunacaktır.

29. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, belirlenen zaman çerçeveleri saklı kalmak kaydıyla, giriş noktasında, denetim ekibinin üyelerinin huzurunda, teçhizatı inceleme, yani denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarına getirilen veya buradan çıkarılan teçhizatı tanımlamak amacıyla kontrol etme hakkına sahip olacaktır. Bu tanımlamayı kolaylaştırmak için, Teknik Sekreterlik, teçhizatın tayini ve onayını doğrulayacak belge ve cihazları teçhizata ekleyecektir. Teçhizatın incelenmesi aynı zamanda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin, teçhizatın bu özel denetim için onaylanan teçhizatın tanımına uygun olduğunu doğrulamasını da sağlayacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, tanımlara uymayan teçhizatı veya yukarıda adı geçen doğrulama belgelerinin veya cihazlarının bulunmadığı teçhizatı topraklarına sokmayabilir. Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca, teçhizatı inceleme prosedürleri, Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

30. Denetim ekibinin bölgede bulunan ve Teknik Sekreterliğe ait olmayan teçhizatı kullanmayı gerekli görmesi ve denetime tabi tutulan Taraf Devletten, ekibin bu teçhizatı kullanabilmesini istemesi halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet mümkün olduğu ölçüde bu isteğe uyacaktır.

D) DENETİM ÖNCESİ ETKİNLİKLER

Bildirimde Bulunma

31. Genel Direktör, Taraf Devlete, denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış tarihinden önce ve eğer belirlenmişse belirlenen zaman çerçeveleri içinde, bir denetim yapma niyetini bildirecektir.

32. Genel Direktör tarafından yapılacak bildirimler, aşağıdaki bilgileri içerecektir

(a) Denetimin türü;

(b) Giriş noktası;

(c) Giriş noktasına varış tarihi ve tahmini zamanı;

(d) Giriş noktasına varma aracı;

(e) Denetlenecek bölge;

(f) Denetim görevlilerinin ve denetim yardımcılarının adları;

(g) Eğer gerekli ise, özel uçaklar için uçuş izni.

33. Denetime tabi tutulacak Taraf Devlet, Teknik Sekreterlik tarafından gönderilen denetim niyeti bildirimini aldığını, aldığı andan itibaren en geç bir saat içinde teyid edecektir.

34. Bir Taraf Devletin bir başka Taraf Devletin topraklarındaki bir tesisinin denetiminin söz konusu olması halinde, paragraf 31 ve 32 uyarınca, her iki Taraf Devlete aynı anda bildirimde bulunulacaktır.

Denetime Tabi Tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin Topraklarına Girme ve Denetim Yerine Ulaşma

35. Bir denetim ekibinin varışı bildirilen denetime tabi tutulacak Taraf Devlet veya Ev Sahibi Taraf Devlet, ekibinin topraklarına derhal girişini sağlayacak, ülke için refakatçiler vasıtasıyla veya bir başka yolla, ekibin ve teçhizat ve gereçlerinin giriş noktasından denetim bölgesine(lerine) ve bir çıkış noktasına güvenli bir şekilde ulaşması için yetkisi dahilindeki her şeyi yapacaktır.

36. Denetime tabi tutulacak Taraf Devlet veya Ev Sahibi Taraf Devlet, gerektiğinde, denetim ekibinin, denetim bölgesine, giriş noktasına varışından itibaren en geç 12 saat içerisinde ulaşmasına yardımcı olacaktır.

Denetim Öncesi Brifing

37. Denetim bölgesine varışta ve denetimin başlatılmasından önce, denetim ekibine, tesis temsilcileri tarafından, tesisle ilgili haritalar ve diğer gerekli dokümantasyon, tesiste yapılan faaliyetler, güvenlik önlemleri ve denetim için gerekli idarî ve lojistik düzenlemeler konusunda bir brifing verilecektir. Brifing için harcanan zaman, gerekli olan minimum zamanla sınırlanacaktır ve hiçbir şekilde üç saati aşmayacaktır.

E) DENETİMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Genel Kurallar

38. Denetim ekibinin üyeleri görevlerini, gerek bu Sözleşmenin hükümlerine, gerekse Genel Direktör tarafından tayin edilen kurallara ve Taraf Devletler ve Örgüt arasında aktedilen anlaşmalara uygun olarak yerine getireceklerdir.

39. Denetim ekibi, Genel Direktör tarafından tanzim olunan denetim emrine tam olarak uyacaktır. Bu emrin dışına çıkan faaliyetlerden kaçınacaktır.

40. Denetim ekibinin faaliyetleri, görevlerini zamanında ve etkili bir şekilde meydana getirecek ve denetime tabi tutulan Taraf Devlete veya Ev Sahibi Devlete mümkün olan en az ölçüde uygunsuz bir durum yaratacak ve denetim edilen tesise veya alana mümkün olan en az ölçüde rahatsızlık verecek şekilde yürütülecektir. Denetim ekibi, bir tesisin işletilmesinin gereksiz yere engellenmesinden veya geciktirilmesinden kaçınacak ve aynı zamanda bir tesisin güvenliğini etkileyebilecek faaliyetlerden kaçınacaktır. Özellikle, denetim ekibi herhangi bir tesisi işletmeyecektir. Denetim görevlileri, denetim emrini yerine getirmek için, bir tesisin işletilmesinin gerektiğini düşünmeleri halinde, denetime tabi tutulan tesisin tayin edilmiş temsilcisinden tesisi işletmesini isteyeceklerdir. Temsilci bu isteği, mümkün olduğu ölçülerde yerine getirecektir.

41. Denetime tabi tutulan bir Taraf Devletin veya bir Ev Sahibi Devletin topraklarında görevlerini yerine getirirken, denetim ekibinin üyelerine, denetime tabi tutulan Taraf Devletin öyle istemesi halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcileri eşlik edecektir, ancak denetim ekibinin görevlerini yerine getirmesi bu şekilde geciktirilemez veya bir başka şekilde engellenemez.

42. Denetimlerin seyri için ayrıntılı prosedürler, Madde VIII, paragraf 21 (i) uyarınca, Konferans tarafından incelenmiş ve onaylanmış yol gösterici bilgileri göz önünde bulundurarak Teknik Sekreterlik tarafından geliştirilecek ve denetim el kitabına dahil edilecektir.

Güvenlik

43. Faaliyetlerini yerine getirirken, denetim görevleri ve denetim yardımcıları, bir tesis içindeki kontrol altında tutulan çevrelerin korunması ve kişisel güvenlikle ilgili kurallar da dahil olmak üzere, denetim bölgesinde konmuş güvenlik kurallarına saygı göstereceklerdir. Bu zorunluluklara uyulması amacıyla, Madde VIII, fıkra 21 (i) gereğince, Konferans tarafından ayrıntılı prosedürler incelenecek ve onaylanacaktır.

Yazışmalar

44. Denetim Görevlileri, ülke içinde bulundukları süre boyunca Teknik Sekreterliğin Genel Merkezi ile yazışma hakkına sahip olacaklardır. Bu amaçla, kendilerine ait, gerektiği şekilde belgelenmiş, onaylanmış teçhizatı kullanabilirler veya denetime tabi tutulan Taraf Devletten veya Ev Sahibi Taraf Devletten diğer iletişim araçlarını kullanma izni isteyebilirler.

Denetim ekibi, çevre sınırları içinde görevli personel ve denetim ekibinin diğer üyeleri arasında, kendisine ait iki yönlü radyo komünikasyon sistemini kullanma hakkına sahip olacaktır.

Denetim Ekibinin ve Denetime Tabi Tutulan Taraf Devletin Hakları

45. Denetim ekibi, gerek bu Sözleşmenin ilgili maddeleri ve Ekleri, gerekse tesislerle ilgili anlaşmalar ve denetim el kitabında belirlenen usuller çerçevesinde, denetim bölgesine, engellenmeksizin girme hakkına sahip olacaktır.

46. Denetim görevlileri, ilgili gerçekleri saptamak amacıyla, herhangi bir tesis personeliyle, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcilerinin huzurunda karşılıklı görüşme yapma hakkına sahip olacaklardır. Denetim görevlileri, yalnızca denetimin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri ve verileri isteyecekler ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet, talep üzerine bu bilgileri sağlayacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, tesis personeline yöneltilen sorunların denetimle ilgili olmadığını düşünmesi halinde, bu sorulara itiraz etme hakkına sahip olacaktır.

Denetim ekibi başkanının buna itiraz etmesi ve bu sorunların denetim ile ilgili olduğunu belirtmesi halinde, sorular, yanıtlanması için, denetime tabi tutulan Taraf Devlete yazılı olarak bildirilecektir. Denetim ekibi, denetim raporunun, denetime tabi tutulan Taraf Devletin gösterdiği işbirliği bölümüne, tesis personeliyle görüşmelere izin verilmesinin veya soruların yanıtlanmasının reddedildiğini not edebilir.

47. Denetim görevlileri, görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olduğunu kabul ettikleri belge ve kayıtları inceleme hakkına sahip olacaklardır.

48. Denetim görevlileri, kendi istekleri üzerine, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya denetime tabi tutulan tesisin temsilcileri tarafından çekilmiş fotoğrafları alma hakkına sahip olacaklardır. Anında banyo edilen fotoğraf baskısı imkânı bulunacaktır. Denetim ekibi, fotoğrafların isteklerine uyup uymadığını tayin edecek ve uymaması halinde istenen fotoğraflar tekrar çekilecektir. Denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet her fotoğraftan birer kopya alacaklardır.

49. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcileri, denetim ekibi tarafından yürütülen bütün doğrulama etkinliklerini gözlemleme hakkına sahip olacaklardır.

50. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, talebi halinde, tesis(ler)i hakkında Teknik Sekreterlik tarafından toplanan bilgilerin ve verilerin kopyalarını alma hakkına sahip olacaktır.

51. Denetim görevlileri, bir denetim sırasında ortaya çıkan belirsiz durumların açıklığa kavuşturulmasını isteme hakkına sahip olacaklardır. Bu tür talepler, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcisi vasıtasıyla derhal yapılacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcisi, denetim sırasında, denetim ekibine, bu tür belirsiz durumların ortadan kaldırılması için gerekli olabilecek açıklamaları yapacaktır. Denetim bölgesi içinde yer alan bir nesne veya bir bina ile ilgili sorunların çözümlenememesi halinde, istendiği takdirde, yapısının ve işlevinin açıklığa kavuşturulabilmesi amacıyla bu nesne veya binanın fotoğrafı çekilecektir. Denetim sırasında belirsiz durumun ortadan kaldırılmaması halinde, denetim görevlileri bu durumu Teknik Sekreterliğe derhal bildireceklerdir. Denetim görevlileri, denetim raporunda, böyle çözüme kavuşturulamayan bir durumu ve ilgili açıklamaları belirtecekler ve eğer fotoğraf çekilmişse, bu fotoğrafların bir kopyasını rapora ekleyeceklerdir.

Numunelerin Alınması, İşlemlenmesi ve Analizi

52. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya tesisin temsilcileri, denetim ekibinin isteği üzerine, denetim görevlilerinin huzurunda numune alacaklardır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya tesisin temsilcileriyle önceden o şekilde mutabık kalınması halinde, denetim ekibi numuneleri kendisi alabilir.

53. Mümkün olduğu takdirde, numunelerin analizi yerinde yapılacaktır. Denetim ekibi, kendileri tarafından getirilen onaylanmış teçhizatı kullanarak, numunelerin çözümlenmesini yerinde yapma hakkına sahip olacaklardır. Denetim ekibinin isteği üzerine, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, numunelerin yerinde analizi için, mutabık kalınan usullere uygun olarak yardım sağlayacaktır. Alternatif olarak, denetim ekibi, gerekli olan yerinde analizin kendi huzurunda yapılmasını isteyebilir.

54. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, alınan bütün numunelerin bir bölümünü alıkoyma veya aynı numunelerden kendisi de örnek alma ve numuneler yerinde analiz edildiği sırada hazır bulunma hakkına sahip olacaktır.

55. Denetim ekibi, gerekli gördüğü takdirde, numuneleri Örgüt tarafından tayin edilen laboratuarlarda analiz edilmek üzere dışarıya gönderebilir.

56. Numunelerin güvenliği, bütünlüğü ve saklanması ve dışarıda analiz edilmek üzere gönderilen numunelerin gizliliğinin korunması konusundaki başlıca sorumluluk Genel Direktöre aittir. Genel Direktör bunu, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca, denetim el kitabına alınmak üzere Konferans tarafından incelenen ve onaylanan prosedürlere uygun olarak yapacaktır. Genel Direktör :

(a) Numunelerin alınması, işlemlenmesi, nakledilmesi ve analizi konusunda çok kesin kurallar koyacaktır;

(b) Farklı türde analizler için tayin edilen laboratuarları onaylayacaktır;

(c) Tayin edilen bu laboratuarlarda teçhizat ve prosedürlerin standardizasyonunu, yer değiştirebilen analiz teçhizatı ve prosedürlerini izleyecek ve bu laboratuarların onaylanması ile ilgili olarak kalite kontrolunu ve genel standartları, hareketli teçhizat ve prosedürleri gözlemleyecektir; ve,

(d) Spesifik araştırmalarla ilgili olarak, tayin edilen laboratuarlar arasında analitik veya diğer fonksiyonları yerine getirebilecek olanları seçecektir.

57. Bölge dışında analiz yapıldığında, numuneler, tayin edilmiş en az iki laboratuar tarafından analiz edilecektir. Teknik Sekreterlik, analizin süratle yapılmasını sağlayacaktır. Numunelerden Teknik Sekreterlik sorumlu olacak ve eğer varsa kullanılmayan numuneler veya bunların kullanılmayan bölümleri Teknik Sekreterliğe iade edilecektir.

58. Teknik Sekreterlik, bu Sözleşmeye uyulmasıyla ilgili olarak, numunelerin laboratuar analizi sonuçlarını derleyecek ve bunları nihaî denetim raporuna alacaktır. Teknik Sekreterlik bu raporda, tayin edilen laboratuarlar tarafından kullanılan teçhizat ve raporlarla ilgili ayrıntılı bilgi de verecektir.

Denetim Süresinin Uzatılması

59. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcisiyle mutabakata varılmak suretiyle denetim süreleri uzatılabilir.

Dönüş Brifingi

60. Bir denetim tamamlandığında, denetim ekibi, denetim ekibinin ilk bulgularını incelemek ve eğer varsa belirsiz durumları açıklığa kavuşturmak için, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcileriyle ve denetim bölgesinden sorumlu personelle bir toplantı yapacaktır. Denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcilerine, numunelerin bir listesi, yazılı bilgilerin kopyaları, toplanan veriler ve bölgeden alınan diğer materyallere birlikte, ilk bulgularını, standartlaştırılmış bir formata uygun olarak yazılı şekilde verecektir. Belge, denetim ekibinin başkanı tarafından imzalanacaktır. Belge içeriğinin kendisine bildirildiğini göstermek amacıyla, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcisi belgeyi imzalayacaktır. Bu toplantı, denetimin tamamlanmasından itibaren en geç 24 saat içinde yapılacaktır.

F) AYRILMA

61. Denetim sonrası işlemleri tamamlandığında, denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarından mümkün olan en kısa süre içerisinde ayrılacaktır.

G) RAPORLAR

62. Denetimin tamanlanmasından itibaren en geç 10 gün içerisinde, denetim görevlileri, kendileri tarafından yürütülen faaliyetler ve elde edilen bulgularla ilgili olarak gerçeklere dayanan bir nihai rapor hazırlayacaklardır.

Bu rapor yalnızca, denetim emrinde belirtildiği gibi, bu Sözleşmeye uyulması ile ilgili gerçekleri içine alacaktır. Bu rapor aynı zamanda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin, denetim ekibiyle ne şekilde işbirliği yaptığı konusunda da bilgi verecektir. Denetim görevlilerinin birbirinden farklı gözlemleri rapora eklenebilir. Rapor gizli tutulacaktır.

63. Nihai rapor, denetime tabi tutulan Taraf Devlete derhal verilecektir. Taraf Devletin rapordaki bulgularla ilgili yazılı olarak bildireceği görüşler varsa bunlar derhal bildirilecek ve rapora eklenecektir. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin görüşlerinin eklendiği nihai rapor, denetimden sonra en geç 30 gün içerisinde Genel Direktöre sunulacaktır.

64. Raporun bazı belirsizlikler içermesi veya Ulusal Yetkili Makamla denetim yetkilileri arasındaki işbirliğinin zorunlu standartlara uygun olmaması halinde, Genel Direktör, açıklama yapması için Taraf Devlete yaklaşımda bulunacaktır.

65. Belirsizliklerin giderilmemesi veya tayin edilen gerçeklerin, bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerin yerine getirilmediğini gösterir nitelikte olması halinde, Genel Direktör Yürütme Konseyine bu durumu gecikmeksizin bildirecektir.

H) GENEL HÜKÜMLERİN UYGUNLANMASI

66. Bu Bölümün hükümleri, bu Sözleşme gereğince yürütülecek bütün denetimler için uygulanacaktır, ancak şu istisnayla ki, bu Bölümün hükümlerinin, bu Ek'in III. ila XI. Bölümlerinde belirlenen özgül denetimler için geçerli olan hükümlerle farklılık göstermesi halinde, III. ile XI. Bölümlerdeki hükümler öncelik taşıyacaktır.

BÖLÜM III

MADDE IV. V VE VI. FIKRA 3 UYARINCA DOĞRULAMA ÖNLEMLERİ İÇİN GENEL HÜKÜMLER

A) İLK DENETİMLER VE TESİSLERLE İLGİLİ ANLAŞMALAR

1. Madde IV. V ve VI. fıkra 3 uyarınca, yerinde denetime tabi olan, bildirim edilen her tesise tesis bildirim edildikten hemen sonra bir ilk denetim yapılacaktır. Tesisin bu ilk denetiminin amacı, verilen bilgilerin doğruluğunu araştırmak, yerinde denetim ve yerinde aletlerle sürekli gözlemleme de dahil olmak üzere ilerideki doğrulama faaliyetleri için planlama yapmak amacıyla ihtiyaç duyulan ilave bilgiler sağlamak ve tesislerle ilgili anlaşmalar üzerinde çalışmak olacaktır.

2. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin kendileri için yürürlüğe girmesinden itibaren bütün tesislerde, belirlenen zaman çerçeveleri içinde, Teknik Sekreterlik tarafından bildirimlerin doğrulanmasının ve sistematik doğrulama önlemlerinin başlatılmasının gerçekleştirilmesini sağlayacaklardır.

3. Taraf Devletlerden her biri, bildirim edilen ve Madde IV, V ve VI, fıkra 3 uyarınca yerinde denetime tabi olan her tesis için, Örgütle bir tesisler anlaşması imzalayacaktır.

4. Madde 5 ve 7 hükümlerinin geçerli olacağı, bir kimyasal silahlar imha tesisi hariç olmak kaydıyla, tesislerle ilgili anlaşmalar, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra veya tesis ilk kez bildirim edildikten sonra en geç 180 gün içerisinde tamamlanacaktır.

5. Bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdikten sonra bir yıldan daha uzun bir süre içinde çalıştırılmaya başlanan bir kimyasal silahlar imha tesisi için, tesislerle ilgili anlaşma, tesis çalışmaya başlatılmadan en az 180 gün önce tamamlanacaktır.

6. Bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği sırada çalıştırılmakta olan veya yürürlüğe girdikten sonra bir yıldan daha kısa bir süre içinde çalıştırılmaya başlanan bir kimyasal silahlar imha tesisi için, tesislerle ilgili anlaşma, bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdikten sonra en geç 210 gün içerisinde tamamlanacaktır, ancak şu istisnayla ki, Yürütme Konseyi, bölüm IV (A), paragraf 51 uyarınca onaylanan ve tesislerle ilgili bir geçiş dönemi anlaşmasını içine alan geçiş dönemi doğrulama düzenlemelerinin, yerinde doğrulama ve yerinde aletlerle gözlemleme yoluyla yapılacak doğrulama ile ilgili hükümlerin ve düzenlemelerin uygulanması için zaman çerçevesinin yeterli olduğuna karar verebilir.

7. Paragraf 6'da sözü edilen, bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdikten sonra en geç iki yıl içerisinde çalışmalarını durduracak olan bir tesis için, Yürütme Konseyi, bu Ek'in IV(A) Bölümü, paragraf 51 uyarınca onaylanan ve tesislerle ilgili bir geçiş dönemi anlaşmasını içine alan geçiş dönemi doğrulama düzenlemelerinin, yerinde doğrulama ve yerinde aletlerle gözlemleme yoluyla yapılacak doğrulamayla ilgili hükümlerin ve düzenlemelerin uygulanması için zaman çerçevesinin yeterli olduğuna karar verebilir.

8. Tesislerle ilgili anlaşmalar, bu tür anlaşmalar için saptanacak modellere dayanılarak hazırlanacak ve her tesisteki denetimler için geçerli olacak ayrıntılı düzenlemeler getirecektir. Model anlaşmalar, gelecekteki teknolojik gelişmeleri göz önüne alarak hazırlanan hükümler içerecek, ve Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından onaylanacaktır.

9. Teknik sekreterlik, her bölgede, daha sonraki denetimler sırasında rücu etmek isteyebileceği, fotoğraflar, planlar ve diğer bilgiler için mühürlü bir muhafaza bulundurabilir.

B) SÜREKLİ DÜZENLEMELER

10. Uygulanması mümkün olduğunda, Teknik Sekreterlik, tesis edilmiş sürekli gözlemleme aletleri ve sistemleri ve mühürleri bulundurma hakkına ve bu Sözleşmenin ve Taraf Devletler ve Örgüt arasında yapılmış tesislerle ilgili anlaşmaların ilgili hükümlerine uygun olarak bunları kullanma hakkına sahip olacaktır.

11. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mutabık kalınan usullere uygun olarak, denetim ekibi tarafından kullanılan veya tesis edilen herhangi bir aleti inceleme ve denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcilerinin huzurunda test ettirme hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devlet tarafından, kimyasal silahların imhasının teknolojik prosesini kendisi gözlemlemek amacıyla tesis edilen aletleri kullanma hakkına sahip olacaktır. Bununla ilgili olarak denetim ekibi, kimyasal silahların imhasının doğrulanması amaçlarıyla kullanıldıklarını saptamak için bu aletleri inceleme ve huzurunda test ettirme hakkına sahip olacaktır.

12. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, aletlerin ve mühürlerin sürekli gözlemlenmesi için gerekli hazırlıkları yapacak ve desteği sağlayacaktır.

13. Paragraf 11 ve 12 hükümlerinin yerine getirilmesi için, uygun ve ayrıntılı prosedürler, Madde VIII, fıkra 21 (i) gereğince Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

14. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, gözlemleme aletlerinin monte edilmiş olduğu bir tesiste, gözlemleme sistemi üzerinde etkisi olabilecek bir olayın meydana gelmesi veya meydana gelebilecek olması halinde bu durumu Teknik Sekreterliğe derhal bildirecektir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mümkün olan en kısa süre içerisinde, gözlemleme sisteminin işletilmesinin eski hale getirilmesi ve eğer gerekli ise ara önlemlerin alınması için daha sonra yapılacak işlemler konusunda Teknik Sekreterlikle eşgüdüm halinde hareket edecektir.

15. Denetim ekibi, her denetim sırasında, gözlemleme sisteminin doğru bir şekilde işleyip işlemediği ve yerleştirilen mühürlerin bozulup bozulmadığını inceleyecektir. Ayrıca, teçhizatın gerekli bakımının yapılması veya yerlerine yenilerinin konması veya gözlemleme sisteminin kapsamının gerektiği şekilde ayarlanması amacıyla, gözlemleme sistemine servis ziyaretlerinin yapılması gerekli olabilir.

16. İzleme sisteminde herhangi bir anormallik görülmesi halinde, bunun, teçhizatın fonksiyonlarını yerine getirememesinin mi, yoksa tesisteki faaliyetlerin sonucu olarak mı meydana geldiğini saptamak amacıyla Teknik Sekreterlik derhal gerekli işlemleri yapacaktır. Eğer bu incelemeden sonra problem çözümlenemezse, eğer gerekli ise hemen yapılacak yerinde denetim veya tesisi ziyaret de dahil olmak üzere, Teknik Sekreterlik fiili durumu derhal araştıracaktır. Teknik Sekreterlik, böyle bir problemi, tespit edilmesinden hemen sonra denetime tabi tutulan Taraf Devlete bildirecek ve Daraf Devlet bunun çözümünde yardımcı olacaktır.

C) DENETİM ÖNCESİ FAALİYETLER

17. Paragraf 18'de belirtilen durum hariç olmak üzere, denetimler, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış zamanından en az 24 saat önce bildirilecektir.

18. İlk denetimler, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, denetim ekibinin giriş noktasına tahmini varış zamanından en az 72 saat önce bildirilecektir.

BÖLÜM IV (A)

MADDE IV UYARINCA KİMYASAL SİLAHLARIN İMHASI VE BUNUN DOĞRULANMASI

A) BİLDİRİMLER

Kimyasal Silahlar

1. Madde III, fıkra 1 (a) (ii) uyarınca bir Taraf Devlet tarafından yapılacak kimyasal silahlarla ilgili bildirim, aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Bildirim edilen beher kimyasal maddenin toplam miktarı;

(b) Her kimyasal silahlar depolama tesisinin :

(i) İsim;

(ii) Coğrafi koordinatlar; ve

(iii) Sınırları gösteren bir harita ve tesis içindeki sığınak/depolama alanları da dahil olmak üzere ayrıntılı bir bölge şeması,

şeklinde kesin yeri.

(c) (i) Madde II uyarınca kimyasal silah olarak

tanımlanan kimyasal maddeler;

(ii) Kimyasal silah olarak tanımlanan doldurulmamış savaş gereçleri, tali savaş gereçleri, cihazlar ve teçhizat;

(iii) Bent (ii)'de tanımlanan, savaş gereçleri, tali savaş gereçleri, aygıtlar veya teçhizatın kullanımıyla doğrudan doğruya ilişkili olarak kullanılmak üzere özel şekilde tasarımı yapılmış teçhizat;

(iv) Bent (ii)'de tanımlanan, savaş gereçleri, tali savaş gereçleri, aygıtlar ve teçhizatın kullanımıyla doğrudan doğruya ilişkili olarak kullanılmak üzere özel şekilde tasarımı yapılmış kimyasal maddeler, dahil olmak üzere, beher kimyasal silah depolama tesisi için ayrıntılı bir envanter.

2. Fıkra 1 (c) (i)'de sözü edilen kimyasal maddelerin beyanı için aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

(a) Kimyasal Maddeler, Kimyasal Maddelerle ilgili Ek'te belirlenen listelere uygun olarak bildirim edilecektir;

(b) Kimyasal Maddelerle İlgili Ek'teki listelerde bulunmayan bir kimyasal madde için, saf bileşimin toksisitesi de dahil olmak üzere, o kimyasal maddenin uygun listeye alınmasını mümkün kılacak bilgiler verilecektir. Bir hammadde için, toksisite ve başlıca nihai reaksiyon ürününün(lerinin) tanımı verilecektir;

(c) Kimyasal maddeler, yürürlükteki Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliği (IUPAC) terminolojisine uygun olarak kimyasal adlarıyla, açık formülleriyle ve eğer verilmişse, Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarasıyla tanımlanacaklardır. Bir hammadde için, toksisite ve başlıca nihai reaksiyon ürününün(lerinin) tanımı verilecektir;

(d) İki veya daha fazla kimyasal maddenin karışımının söz konusu olduğu durumlarda, her kimyasal maddenin tanımı yapılacak ve her kimyasal maddenin yüzdesi verilecektir ve karışım en toksik kimyasal maddeler kategorisi altında bildirim edilecektir. İki elemanlı bir kimyasal silahın bir elemanının, iki veya daha fazla kimyasal maddenin karışımından oluşması halinde, her kimyasal maddenin tanımı yapılacak ve her kimyasal maddenin yüzdesi verilecektir;

(e) İki elemanlı kimyasal silahlar, paragraf 16'da sözü edilen kimyasal silahlar kategorileri çerçevesi içinde, ilgili son ürün tahtında bildirim edilecektir. Her tür iki elemanlı kimyasal savaş gereci/cihazı için aşağıdaki ilave bilgiler verilecektir :

(i) Toksik son ürünün kimyasal adı;

(ii) Her elemanın kimyasal bileşimi ve miktarı;

(iii) Elemanlar arasındaki fiili ağırlık oranı;

(iv) Hangi elemanın temel eleman olarak kabul edildiği;

(v) Yüzde 100 verim varsayılarak, temel elemandan stoikiometrik esasta hesaplanmış, toksik son ürünün tasarlanmış miktarı. Spesifik bir toksik son ürün için temel elemanın bildirim edilen miktarı (ton olarak), yüzde 100 verim varsayılarak, bu toksik son ürünün, stoikiometrik esasta hesaplanmış miktarlarına (ton olarak) eşdeğer kabul edilecektir.

(f) Çok elemanlı kimyasal silahlar için bildirim, iki elemanlı kimyasal silahlar için öngörülene benzer olacaktır;

(g) Beher kimyasal madde için, depolama şekli, yani savaş gereçleri, tali savaş gereçleri, cihazlar, teçhizat veya dökme konteynerler ve diğer konteynerler bildirim edilecektir. Her depolama şekli için aşağıdakilerin listesi verilecektir :

(i) Türü;

(ii) Boyutu veya kalibresi;

(iii) Birim sayısı; ve

(iv) Beher birim için kimyasal madde dolumunun nominal ağırlığı.

(h) Beher kimyasal madde için, depolama tesisinde mevcut toplam ağırlık bildirim edilecektir;

(i) İlave olarak, dökme halde depolanmış kimyasal maddeler için, eğer biliniyorsa, safiyet yüzdesi bildirilecektir.

3. Paragraf 1 (c) (ii)'de sözü edilen, dolumu yapılmamış beher tipteki savaş gereçleri, tali gereçler, cihazlar ve teçhizat için verilecek bilgiler;

(a) Birim sayısını;

(b) Beher birim için nominal dolum hacmini;

(c) Tasarlanan kimyasal dolumu;

içine alacaktır.

Madde III, Fıkra 1 (a) (iii) Uyarınca Kimyasal Silahlarla İlgili Bildirimler

4. Madde III, fıkra 1 (a) (iii) uyarınca yapılacak kimyasal silahlarla ilgili beyanlar, yukarıda 1 ila 3. paragraflarda belirtilen bütün bilgileri içine alacaktır. Bildirimlerin verilmesini sağlamak için diğer Devletle uygun düzenlemeleri yapmak, topraklarında kimyasal silahlar bulunan Taraf Devletin sorumluluğunda olacaktır. Topraklarında kimyasal silahlar bulunan Taraf Devletin, bu paragraf tahtındaki yükümlülüklerini yerine getirememesi halinde, Taraf Devlet bunun nedenlerini belirtecektir.

Geçmişte Yapılan Devretme ve Devralmalarla İlgili Bildirimler

5. 1 Ocak 1946 tarihinden sonra kimyasal silahlar devretmiş veya devralmış bulunan bir Taraf Devlet, devredilen veya devralınan miktarın, dökme olarak ve/veya savaş gereci formunda, beher yılda beher kimyasal madde için 1 tonu aşması kaydıyla, Madde III, fıkra 1 (a) (iv) uyarınca bu devretmeleri veya devralmaları bildirim edecektir.

Bu bildirim, paragraf 1 ve 2'de belirlenen envanter formatına uygun olarak yapılacaktır. Bu bildirim aynı zamanda, kimyasal silahları temin eden ve teslim alan ülkelerin isimlerini, devretme veya devralma tarihlerini ve mümkün olduğu ölçüde kesin olarak, devredilen ünitelerin o andaki yerini de belirtecektir. 1 Ocak 1946 ve 1 Ocak 1970 tarihleri arasındaki dönem için, kimyasal silahların devredilmesi veya devralınması konusunda belirtilen bütün bilgilerin mevcut olmaması durumunda, Taraf Devlet, kendisinde bulunan bilgileri bildirim edecek ve niçin tam bir bildirimde bulunamadığı konusunda açıklamada bulunacaktır.

Kimyasal Silahların İmhası ile İlgili Genel Planın Sunulması

6. Madde III, fıkra 1 (a) (v) uyarınca sunulacak kimyasal silahların imhası ile ilgili genel plan, Taraf Devletin, ulusal kimyasal silahlar imha programının tamamı ile ilgili genel bir bilgi ve Taraf Devletin bu Sözleşmenin içerdiği imha zorunluluklarını yerine getirmek için harcayacağı çabalar konusunda bilgi sağlayacaktır. Plan, aşağıdaki hususları belirleyecektir :

(a) Beher mevcut kimyasal silahlar imha tesisi için ve eğer mümkünse beher planlanan kimyasal silahlar imha tesisi için, beher yıllık imha döneminde imhası planlanan kimyasal silahların türlerini ve yaklaşık miktarlarını veren genel bir imha programı;

(b) Mevcut olan veya imha dönemi içerisinde işletmeye alınması planlanan kimyasal silah imha tesislerinin sayısı;

(c) Mevcut olan veya planlanan beher kimyasal silah imha tesisi için;

(i) İsim ve yer; ve

(ii) İmha edilecek kimyasal silahların türü ve yaklaşık miktarları ve kimyasal silahlar dolum maddelerinin türü (örneğin, sinirler üzerinde etki edici amil veya kabarcıklar meydana getiren amil) ve yaklaşık miktarı;

(d) İmha tesislerinin işletilmesi konusunda personelin eğitimi için planlar ve programlar;

(e) İmha tesislerinin uymak zorunda olduğu, güvenlik ve emisyon konusundaki ulusal standartlar;

(f) Kimyasal silahların imhası için yeni yöntemler geliştirilmesi ve mevcut yöntemlerin iyileştirilmesi ile ilgili bilgiler;

(g) Kimyasal silahların imhası ile ilgili maliyet tahminleri: ve

(h) Ulusal imha programını olumsuz yönde etkileyebilecek hususlar.

B) DEPOLAMA TESİSLERİNİ VE DEPOLAMA TESİSLERİYLE İLGİLİ HAZIRLIKLARI GÜVENLİK ALTINA ALACAK ÖNLEMLER

7. Kimyasal silahlarla ilgili beyanını verdikten hemen sonra, bir Taraf Devlet, depolama tesislerinin güvenliğini sağlayabilmek için uygun göreceği önlemleri alacak ve kimyasal silahlarının, imha amacıyla çıkarılmaları haricinde, depolama tesislerinden çıkarılmalarını önleyecektir.

8. Bir Taraf Devlet, depolama tesislerindeki kimyasal silahların konfigürasyonunun, 37 ile 49. paragraflar gereğince, doğrulama amacıyla, kolaylıkla tesise girilmesine izin verecek şekilde yapılmış olmasını sağlayacaktır.

9. Bir depolama tesisinin, kimyasal silahların imha amacıyla gönderilmeleri dışında kimyasal silahların çıkışına kapalı kaldığı süre içerisinde, bir Taraf Devlet, kimyasal silahların standart bakımı; güvenlikle ilgili gözlemlemeler ve fiziksel güvenlik faaliyetleri; ve kimyasal silahların imha için hazırlanmaları da dahil olmak üzere, tesiste standart bakım faaliyetlerini sürdürebilir.

10. Kimyasal silahların bakım faaliyetleri aşağıdaki faaliyetleri içine almayacaktır

(a) Amil veya savaş gereci bünyelerinin değiştirilmesi;

(b) Savaş gereçlerinin, veya bunların parçalarının veya elemanlarının orijinal karakteristiklerinin değiştirilmesi.

11. Bütün bakım faaliyetleri, Teknik Sekreterlik tarafından yapılacak gözlemlemeye tabi olacaktır.

C) İMHA

Kimyasal Silahların İmhası İçin İlke ve Yöntemler

12. "Kimyasal Silahların İmhası", kimyasal maddelerin geri dönüşü mümkün olmayan bir biçimde, kimyasal silahların üretimi için uygun olmayan bir forma dönüştürüldüğü ve savaş gereçlerini ve diğer cihazları, geri dönüşü mümkün olmayan bir biçimde bu şekilde kullanılamaz hale getiren bir proses anlamına gelmektedir.

13. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silahları ne şekilde imha edeceğini tayin edecektir, ancak şu istisnayla ki, aşağıdaki prosesler kullanılamayacaktır: Herhangi bir su kütlesine gömmek, arazide yakmak veya açık çukur içinde yakmak. Taraf Devletlerden her biri kimyasal silahları, yalnızca spesifik olarak tayin edilmiş ve uygun şekilde tasarımı ve donanımı yapılmış tesislerde imha edecektir.

14. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silahlar imha tesislerinin, kimyasal silahların imhasını sağlayacak şekilde inşa edilmesini ve işletilmesini; ve imha prosesinin, bu Sözleşme hükümleri tahtında doğrulama edilebilecek şekilde olmasını sağlayacaktır.

İmha Sırası

15. Kimyasal silahların imha sırası, sistematik yerinde doğrulama ile ilgili yükümlülükler de dahil olmak üzere, Madde I ve diğer Maddelerde belirlenen yükümlülüklere dayanarak tayin edilecektir. İmha sırasının tayininde, imha dönemi içerisinde güvenliğin azalmaması için Taraf Devletlerin çıkarları; imha aşamasının erken dönemlerinde güvenin oluşturulması; kimyasal silahların imhası sırasında giderek artan bir biçimde deneyim kazanılması; ve stokların fiili bileşimi ve kimyasal silahların imhası için seçilen yöntemlere bağlı olmaksızın, uygulanabilirlik göz önünde bulundurulacaktır. İmha sırası, seviye düşürme ilkesine dayanılarak tayin edilecektir.

16. İmha amacıyla, beher Taraf Devlet tarafından bildirim edilen kimyasal silahlar üç kategoriye ayrılacaktır :

Kategori 1 : Liste 1 kimyasal maddeleri esasındaki kimyasal silahlar ve bunların parçaları ve elemanları;

Kategori 2 : Bütün diğer kimyasal maddeler esasındaki kimyasal silahlar ve bunların parçaları ve elemanları;

Kategori 3 : Dolumu yapılmamış savaş gereçleri ve cihazları ve doğrudan doğruya kimyasal silahların kullanımıyla ilişkili olarak kullanılmak üzere spesifik olarak tasarımı yapılmış teçhizat.

17. Bir Taraf Devlet :

(a) Kategori 1'e dahil olan kimyasal silahların imhasına, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içerisinde başlayacak ve imha işlemini, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 10 yıl içerisinde tamamlayacaktır. Bir Taraf Devlet, kimyasal silahları, aşağıdaki imha sürelerine uygun olarak imha edecektir :

(i) Aşama 1 : Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içerisinde, ilk imha tesisinin test edilmesi tamamlanmış olacaktır. Kategori 1'e dahil olan kimyasal silahların en az yüzde 1'i, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç üç yıl içerisinde imha edilecektir.

(ii) Aşama 2 : Kategori 1'e dahil olan kimyasal silahların en az yüzde 20'si, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinde itibaren en geç beş yıl içerisinde imha edilecektir;

(iii) Aşama 3 : Kategori 1'e dahil olan kimyasal silahların en az yüzde 45'i, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç yedi yıl içerisinde imha edilecektir;

(iv) Aşama 4 : Kategori 1'e dahil olan kimyasal silahların tümü, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç on yıl içerisinde imha edilecektir.

(b) Kategori 2'ye dahil olan kimyasal silahların imhasına, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde başlayacak ve imha işlemini, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içerisinde tamamlayacaktır. Kategori 2'ye dahil kimyasal silahlar, imha dönemi boyunca, yıllık eşit artışlarla imha edilecektir. Bu silahlar için karşılaştırma faktörü, Kategori 2'ye dahil olan kimyasal maddelerin ağırlığıdır; ve

(c) Kategori 3'e dahil olan kimyasal silahların imhasına, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde başlayacak ve imha işlemini, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içerisinde tamamlayacaktır.

Kategori 3'e dahil kimyasal silahlar, imha dönemi boyunca, yıllık eşit artışlarla imha edilecektir. Dolumu yapılmamış savaş gereçleri ve cihazları için karşılaştırma faktörü, nominal dolum hacmi (m3) olarak ve teçhizat için birim sayısı olarak ifade edilir.

18. İki elemanlı kimyasal silahların imhası için aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır:

(a) İmha sırası amacıyla, özgül bir toksik son ürün için temel elemanın beyan edilen miktarı (ton olarak), bu toksik son ürünün, yüzde 100 verim sayılarak, stoikiometrik esasta hesaplanan miktarına (ton olarak) eşdeğer kabul edilecektir.

(b) Temel elemanın belirli bir miktarının imha edilmesi zorunluluğu, diğer elemanın, ilgili türdeki iki elemanlı kimyasal savaş gereci cihazındaki elemanların fiili ağırlık oranının hesaplanan tekabül eden miktarının da imha edilmesi zorunluluğunu getirecektir.

(c) Elemanlar arasındaki fiili ağırlık oranına dayanılarak, gerekli olandan daha fazla diğer elemanın bildirim edilmiş olması halinde, fazlalık, imha işlemlerinin başlamasından sonraki ilk iki yıl içerisinde imha edilecektir.

(d) Birbirini izleyen her işletme yılının sonunda, bir Taraf Devlet, bildirim edilmiş diğer elemanın, ilgili türdeki iki elemanlı kimyasal savaş gereci cihazındaki elemanların fiili ağırlık oranına dayanılarak tayin edilen bir miktarını alıkoyabilir.

19. Çok elemanlı kimyasal silahlar için imha sırası, iki elemanlı kimyasal silahlar için öngörülene benzer olacaktır.

Ara İmha Tarihinin Değiştirilmesi

20. Yürütme Konseyi, Madde III, fıkra 1 (a) (v) uyarınca, ve diğer hususların yanı sıra, Madde III, fıkra 1 (a) (v) gereğince sunulan imha ile ilgili genel planları, paragraf 15 ila 19'da belirlenen imha sırasına uygunluklarını değerlendirmek amacıyla inceleyecektir. Yürütme Konseyi, planı bu zorunluluklara uygun hale getirebilmek amacıyla, planı uygun olmayan herhangi bir Taraf Devletle istişarelerde bulunacaktır.

21. Bir Taraf Devletin, kendi iradesi dışındaki istisnai şartlar nedeniyle, Kategori 1'e dahil kimyasal silahların Aşama 1, Aşama 2 veya Aşama 3 için belirlenen imha seviyesini gerçekleştiremeyeceğine inanması halinde, Taraf Devlet, bu seviyelerde değişiklik yapılmasını önerebilir.

Böyle bir öneri, bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 120 gün içerisinde sunulacak ve öneriyle ilgili nedenler konusunda ayrıntılı bir açıklamayı içine alacaktır.

22. Taraf Devletlerden her biri, Kategori 1'e dahil kimyasal silahların, paragraf 17 (a)'da belirlenen ve paragraf 21 uyarınca değiştirilen son imha tarihlerine uygun olarak imha edilmelerini sağlamak için gerekli olan bütün önlemleri alacaktır. Bununla birlikte, bir Taraf Devletin, Kategori 1'e dahil kimyasal silahların gerekli kılınan imha yüzdelerini, son ara imha tarihlerine kadar gerçekleştiremeyeceğine inanması halinde, bu Devlet, son imha tarihine uyma yükümlülüğü için bir süre uzatımı yapılmasını Konferansa tavsiye etmesini Yürütme Konseyinden isteyebilir. Böyle bir istek, ara imha tarihinden en az 180 gün önce sunulacak ve bu isteğin nedenleriyle ilgili ayrıntılı bir açıklamayı ve Taraf Devletin, bir sonraki son ara imha tarihine uyma yükümlülüğünü yerine getirebileceğini garanti eden planlarını içerecektir.

23. Bir süre uzatımı tanınması halinde, Taraf Devlet hala bir sonraki son imha tarihiyle ilgili, kümülatif imha zorunluluklarına uyma yükümlülüğü altında olacaktır. Bu bölüm uyarınca tanınan süre uzatımları, her ne olursa olsun, Taraf Devletin, kategori 1'e dahil bütün kimyasal silahları, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 10 yıllık bir süre içerisinde imha etme yükümlülüğünü değiştirmeyecektir.

İmhanın Tamamlanması İçin Belirlenen Son Tarihin Uzatılması

24. Bir Taraf Devlet, kategori 1'e giren kimyasal silahların imhasını, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 10 yıl içerisinde sağlayamayacağına inanması halinde, Yürütme Konseyine, bu kimyasal silahların imhasının tamamlanması için belirlenen son tarihin uzatılması talebinde bulunabilir. Böyle bir talebin bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç dokuz yıl sonra yapılması gerekmektedir.

25. Bu talep aşağıdaki hususları içine alacaktır :

(a) Önerilen temditin süresi;

(b) Önerilen temditin nedenleri konusunda ayrıntılı bir açıklama; ve

(c) Önerilen temdit süresi ve imha için tanınan ilk 10 yıllık sürenin kalan bölümü içinde yapılacak imha için ayrıntılı bir plan.

26. Yürütme Konseyinin tavsiyesi üzerine, Konferansın ilk oturumunda bu taleple ilgili bir karar alınacaktır.

Tanınacak herhangi bir uzatma, gerekli olan minimum süre olacaktır, ancak her ne olursa olsun, bir Taraf Devletin bütün kimyasal silahların imhasını tamamlaması için son tarih, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren 15 yılı aşamayacaktır. Yürütme Konseyi, gerekli görülen spesifik doğrulama önlemleri ve aynı zamanda imha programı ile ilgili problemlerinin üstesinden gelebilmek için Taraf Devlet tarafından gerçekleştirilmesi gereken spesifik faaliyetler de dahil olmak üzere, temdit süresi verme şartlarını tayin edecektir. Uzatma süresi içinde yapılacak doğrulama giderleri, Madde IV, fıkra 16 uyarınca karşılanacaktır.

27. Bir uzatma süresinin tanınması halinde, Taraf Devlet, daha sonraki son tarihlere uymak için gerekli olan bütün önlemleri alacaktır.

28. Taraf Devlet, kategori 1'e dahil bütün kimyasal silahlar imha edilinceye kadar, paragraf 29 uyarınca imha ile ilgili ayrıntılı yıllık planlarını ve paragraf 36 uyarınca, Kategori 1'e dahil kimyasal silahların imhası ile ilgili yıllık raporlarını sunmaya devam edecektir. İlave olarak, temdit süresinin en geç beher 90 günlük dönemlerinin sonunda, Taraf Devlet, Yürütme Konseyine, imha faaliyetleriyle ilgili rapor verecektir.

Yürütme Konseyi, imhanın tamamlanmasına yönelik gelişmeleri inceleyecek ve bu girişimleri belgelemek için gerekli olan bütün önlemleri alacaktır. Uzatma süresi içindeki imha faaliyetleriyle ilgili bütün bilgiler, talep üzerine, Yürütme Konseyi tarafından Taraf Devletlere sağlanacaktır.

İmha İçin Ayrıntılı Yıllık Planlar

29. Madde IV, fıkra 7 (a) uyarınca, imha için ayrıntılı yıllık planlar, beher yıllık imha döneminin başlamasından en az 60 gün önce Teknik Sekreterliğe sunulacaktır ve bu raporlarda aşağıdaki hususlar belirtilecektir :

(a) Her imha tesisinde imha edilecek her özgül kimyasal silahın miktarı ve bunların her birinin imhasının gerçekleştirileceği tarihler;

(b) Her kimyasal silah imha tesisi için ayrıntılı bölge şemaları ve daha önce verilmiş şemalarda yapılan değişiklikler; ve

(c) Beher kimyasal silah üretim tesisi ile ilgili olarak gelecek yıl için, tesisin tasarımı, inşası veya değiştirilmesi için gerekli olan zaman, teçhizatın montajı, teçhizatın kontrolu ve operatör eğitimi, beher özgül kimyasal silah için imha işlemleri ve planlanan çalışmama dönemleri gibi hususları belirten ayrıntılı faaliyet planı.

30. Tesiste kullanılmak üzere ön denetim usullerinin geliştirilmesinde Teknik Sekreterliğe yardımcı olabilmek amacıyla, bir Taraf Devlet, kimyasal silahlar imha tesislerinin her biri için ayrıntılı tesis bilgilerini verecektir.

31. Her imha tesisi için, ayrıntılı tesis bilgileri aşağıdaki bigileri içine alacaktır :

(a) İsim, adres ve yer;

(b) Ayrıntılı, üzerine notlar konarak açıklamalar yapılmış tesis çizimleri;

(c) Tesis tasarımı çizimleri, proses çizimleri ve boru donanımı ve alet tasarımı çizimleri;

(d) Kimyasal dolum maddesini savaş gereçlerinden, cihazlardan ve konteynerlerden çıkarmak için; boşaltılmış kimyasal dolum maddesini geçici olarak depolamak için ve savaş gereçlerini, cihazları ve konteynerleri imha etmek için gerekli olan teçhizatla ilgili olarak tasarım çizimleri ve alet spesifikasyonları da dahil olmak üzere ayrıntılı teknik açıklamalar;

(e) Malzeme akım oranları; ısılar ve basınçlar ve tasarlanmış imha etkinliği de dahil olmak üzere, imha prosesinin ayrıntılı teknik açıklamaları;

(f) Beher özgül kimyasal silah için tasarım kapasitesi;

(g) İmha ürünlerinin ve bunların nihai elden çıkarılma yöntemlerinin ayrıntılı açıklaması;

(h) Bu Sözleşmeye uygun olarak yapılacak denetimleri kolaylaştırmak için alınan önlemlerin ayrıntılı teknik açıklaması;

(i) Bölge ve tesis çizimleri ve tesiste imha edilecek beher spesifik türdeki kimyasal silah için depolama kapasitesi ile ilgili bilgiler de dahil olmak üzere, imha tesisindeki, kimyasal silahları doğrudan doğruya imha tesisine vermek için kullanılacak herhangi bir geçici depolama alanıyla ilgili ayrıntılı bir açıklama;

(j) Tesiste yürürlükte olan güvenlik ve sağlık önlemleriyle ilgili ayrıntılı bir açıklama;

(k) Denetim görevlileri için yaşama alanları ve çalışma yerleri ile ilgili ayrıntılı bir açıklama;

(l) Uluslararası doğrulama için önerilen önlemler.

32. Bir Taraf Devlet, kimyasal silahlar imha tesislerinin her biri için, tesis işletme el kitaplarını, güvenlik ve sağlık planlarını, laboratuvar işletmeleri ve kalite garantisi ve kontrolu el kitaplarını ve alınmış bulunan çevre ile ilgili izinleri verecektir. Ancak bu hüküm daha önce verilmiş bulunan materyali içine almayacaktır.

33. Bir Taraf Devlet, imha tesislerindeki denetim faaliyetlerini etkileyebilecek herhangi bir gelişme olması halinde, bunu Teknik Sekreterliğe derhal bildirecektir.

34. Paragraf 30 ile 32'de belirlenen bilgilerin verilmesi için son tarihler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca, Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

35. Her imha tesisi için ayrıntılı tesis bilgilerinin incelenmesinden sonra, Teknik Sekreterlik, gerekli görülmesi halinde, kimyasal silah imha tesislerinin, kimyasal silahların imhasını garanti edecek şekilde tasarımının yapılmış olduğunu, doğrulama önlemlerinin ne şekilde uygulanacağı konusunda geleceğe dönük planlama yapılmasına olanak sağladığını doğrulamak ve doğrulama önlemlerinin uygulanmasının tesisin işletme koşullarıyla tutarlı olduğunu ve tesisin işletilmesinin gerekli doğrulama faaliyetlerine olanak sağladığını garanti etmek amacıyla ilgili Taraf Devletle danışmada bulunabilecektir.

İmha İle İlgili Yıllık Raporlar

36. Kimyasal silahların imha planlarının uygulanmasıyla ilgili bilgiler, Madde IV, fıkra 7 (b) uyarınca, beher yıllık imha döneminin sona ermesinden en geç 60 gün sonra Teknik Sekreterliğe sunulacak ve her imha tesisinde bir önceki yıl imha edilen kimyasal silahların fiili miktarları bu raporlarda belirtilecektir. Eğer gerekiyorsa, imha hedeflerine uygulamamasının nedenleri de belirtilecektir.

D) DOĞRULAMA

Kimyasal Silahlarla İlgili Bildirimlerin Yerinde Denetim Yoluyla Doğrulanması

37. Kimyasal Silahlarla ilgili bildirimlerin doğrulanmasının amacı, yerinde denetim yoluyla, Madde III uyarınca yapılan ilgili bildirimlerin doğruluğunun teyid edilmesi olacaktır.

38. Denetim görevlileri, bu tahkiki, bir bildirim verildikten hemen sonra yapacaklardır. Bu görevliler, diğer hususların yanı sıra, kimyasal maddelerin miktarını ve tanımını, savaş gereçlerinin, aygıtların ve diğer teçhizatın türlerini ve sayısını doğrulayacaklardır.

39. Denetim görevlileri, eğer gerekli ise, her depolama tesisindeki kimyasal silahların doğru bir envanterinin yapılmasını sağlamak üzere, mutabık kalınan mühürleri, işaretleri veya diğer envanter kontrol usullerini uygulayacaklardır.

40. Envanter çalışmaları ilerlerken, denetim görevlileri, herhangi bir stokun oradan uzaklaştırılıp uzaklaştırılmadığını açıkça göstermek ve envanter çalışmaları sırasında depolama tesisinin güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli olabilecek, mutabık kalınan mühürleri koyacaklardır. Envanter çalışmalarının tamamlanmasından sonra, aksine mutabık kalınmadığı takdirde, bu mühürler çıkarılacaktır.

Depolama Tesislerinin Sistematik Olarak Doğrulanması

41. Depolama tesislerinin sistematik doğrulanmasının amacı, bu tesislerden fark edilmeden kimyasal silah çıkarılmamasını sağlamak olacaktır.

42. Sistematik doğrulama, kimyasal silahlarla ilgili beyanın verilmesinden sonra mümkün olan en kısa süre içerisinde başlatılacak ve tüm kimyasal silahlar depolama tesislerinden uzaklaştırılana kadar devam ettirilecektir.

Bu doğrulama, tesislerle ilgili sözleşmelere, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözlemleme hükümlerine uygun olarak yapılacaktır.

43. Tüm kimyasal silahlar depolama tesislerinden uzaklaştırıldığında, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletin bu konudaki beyanını teyid edecektir. Bu teyitten sonra Teknik Sekreterlik, depolama tesininin sistematik tahkikini sona erdirecek ve denetim görevlileri tarafından yerleştirilen gözlemleme aletlerini derhal kaldıracaktır.

Denetimler ve Ziyaretler

44. Denetlenecek özel depolama tesisleri Teknik Sekreterlik tarafından, tesisin ne zaman denetleneceğinin önceden kesin olarak tahmin edilemeyeceği bir biçimde seçilecektir. Sistematik yerinde denetimlerin sıklığını tayin etmekte yol gösterecek bilgiler, Teknik Sekreterlik tarafından, Madde VIII, paragraf 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenen ve onaylanan tavsiyeleri göz önünde bulundurarak hazırlanacaktır.

45. Teknik Sekreterlik, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, depolama tesisini denetleme veya ziyaret etme kararını, denetim ekibinin sistematik denetimler veya ziyaretler için tesise planlanan varış saatinden 48 saat önce bildirecektir. Denetimlerin veya ziyaretlerin acil problemlerin çözümü amacıyla yapıldığı durumlarda, bu süre kısaltılabilir. Teknik Sekreterlik, denetim veya ziyaretin amacını belirtecektir.

46. Denetime tabi tutulacak Taraf Devlet, denetim görevlilerinin varışı için gerekli hazırlıkları yapacak ve görevlilerin giriş noktasından depolama tesisine süratle ulaştırılmalarını sağlayacaktır. Tesislerle ilgili anlaşmalar, denetim görevlileri için yapılacak idarî düzenlemeleri belirleyecektir.

47. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim ekibine, varışında, bir denetimin yapılabilmesi için, kimyasal silah depolama tesisini açacak ve tesisle ilgili aşağıdaki verileri sağlayacaktır :

(a) Depolama binalarının ve depolama yerlerinin sayısı;

(b) Beher depolama binası ve depolama yeri için, bölge şemasında gösterilen tür ve tanım veya tayin numarası; ve

(c) Tesisteki beher depolama binası ve depolama yeri için, beher özgül kimyasal silahın birim sayısı ve iki elemanlı savaş gereçlerinin bir parçası olmayan konteynerler için, beher konteynerdeki kimyasal dolum maddesinin fiili miktarı.

48. Mevcut olan zaman içerisinde, bir envanter çalışmasının yapılmasında, denetim görevlileri aşağıdaki haklara sahip olacaklardır :

(a) Aşağıdaki denetim tekniklerinden herhangi birini kullanmak :

(i) Tesiste depolanan bütün kimyasal silahların envanterini çıkarmak;

(ii) Tesiste, denetim görevlileri tarafından seçilecek spesifik binalardaki veya yerlerdeki tüm kimyasal silahların envanterini çıkarmak; veya

(iii) Tesiste depolanan, denetim görevlileri tarafından seçilecek bir veya daha fazla bütün özgül kimyasal silahların envanterini çıkarmak; ve

(b) Envanteri çıkarılan bütün birimleri, mutabık kalınan kayıtlarla kontrol etmek.

49. Denetim görevlileri, tesislerle ilgili anlaşmalara uygun olarak;

(a) Savaş gereçleri, cihazlar, dökme konteynerler ve diğer konteynerler de dahil olmak üzere, depolama tesislerinin tüm bölümlerine engellenmeksizin gireceklerdir. Faaliyetlerini sürdürürken denetim görevlileri, tesisteki güvenlik kurallarına uyacaklardır.

Denetlenecek birimler denetim görevlileri tarafından seçilecektir; ve

(b) Herhangi bir kimyasal silah depolama tesisinin birinci ve daha sonraki denetimleri sırasında, numunelerin alındığı savaş gereçlerini, cihazları ve konteynerleri tayin etmek, ve bu savaş gereçleri, cihazlar ve konteynerlere, etiketin çıkarılma veya değiştirilme girişimini belli edecek çok farklı bir etiket koymak hakkına sahip olacaklardır. Bir kimyasal silah depolama tesisinde, etiket konmuş bir birimden numune, ilgili imha programları uyarınca mümkün olan en kısa süre içerisinde, ancak her ne olursa olsun, en geç, imha işlemlerinin sonuna kadar alınacaktır.

Kimyasal Silahların İmhasının Sistematik Olarak Doğrulanması

50. Kimyasal silahların imhasını doğrulamanın amacı :

(a) İmha edilecek kimyasal silah stoklarının tanımını ve miktarını teyid etmek; ve

(b) Bu stokların imha edilmiş olduğunu teyid etmek; olacaktır.

51. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren ilk 390 gün içindeki kimyasal silah imha işlemleri, geçiş dönemine ait doğrulama düzenlemelerinin yönetimi ve kontrolu altında yapılacaktır.

Tesislerle ilgili geçiş dönemine ait bir anlaşma, yerinde denetim ve yerinde aletlerle izleme yoluyla doğrulama hükümleri, ve düzenlemelerin uygulanması için zaman çerçevesi de dahil olmak üzere, bu düzenlemeler konusunda, Örgüt ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında mutabakata varılacaktır. Bu düzenlemeler, Teknik Sekreterliğin, paragraf 31 uyarınca sağlanacak tesislerle ilgili ayrıntılı bilgilerin değerlendirilmesine ve tesise yapılacak bir ziyarete dayanarak yapacağı tavsiyeler gözönünde bulundurularak, Yürütme Konseyi tarafından, bu Sözleşmenin Taraf Devlet için yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 60 gün içerisinde onaylanacaktır. Yürütme Konseyi, ilk oturumunda, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenen ve onaylanan tavsiyelere dayanarak, bu tür geçiş dönemi ile ilgili doğrulama düzenlemeleri için yol gösterici bilgileri saptayacaktır. Geçiş dönemi ile ilgili doğrulama düzenlemeleri, kimyasal silahların bütün geçiş dönemi boyunca, paragraf 50'de belirlenen amaçlarla imhasının doğrulanmasını ve devam etmekte olan imha işlemlerinin engellenmesinden kaçınılmasını sağlayacak şekilde tasarlanacaktır.

52. Paragraf 53 ila 61 hükümleri, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren 390 gün sonra başlayan kimyasal silahlar imha işlemleri için geçerli olacaktır.

53. Bu Sözleşme ve ayrıntılı imha tesisi bilgileri esasında ve duruma göre, daha önceki denetimlerden edinilen deneyimlere dayanılarak, Teknik Sekreterlik, her imha tesisindeki kimyasal silahların imhasını denetlemek için bir plan taslağı hazırlayacaktır.

Plan, bu Sözleşme uyarınca tesisin imha işlemlerine başlamasından itibaren en geç 270 gün içerisinde tamamlanacak ve görüşlerini bildirmesi için, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete gönderilecektir. Teknik Sekreterlik ve denetime tabi tutulacak Taraf Devlet arasındaki görüş ayrılıkları istişareler yoluyla çözümlenecektir. Çözülemeyen herhangi bir konu olması halinde, bu Sözleşmenin tam olarak yürütülmesini kolaylaştırmak görüşü içerisinde, gerekli işlemlerin yapılabilmesi için, bu konu Yürütme Konseyine götürülecektir.

54. Teknik Sekreterlik, tesisi tanıyabilmek ve denetim planının, yeterli olup olmadığını değerlendirebilmek amacıyla, her tesisin, bu Sözleşmeye uygun olarak yapılacak imha işlemlerini başlatmasından en az 240 gün önce, her kimyasal silah imha tesisine bir ilk ziyaret yapacaktır.

55. Kimyasal silah imha işlemlerinin daha önce başlatılmış olduğu mevcut bir tesisin bulunması durumunda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin, Teknik Sekreterliğin bir ilk ziyaret yapmasından önce tesisi arıtması gerekmeyecektir.

Ziyaretin süresi 5 günü aşmayacak ve ziyarette bulunan personel sayısı da 15'i aşmayacaktır.

56. Doğrulama için mutabık kalınan ayrıntılı planlar, Teknik Sekreterlik tarafından yapılacak uygun bir tavsiye ile birlikte, incelenmek üzere Yürütme Konseyine gönderilecektir. Yürütme Konseyi, doğrulama hedefleriyle ve bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerle tutarlı olarak, onaylamak üzere, bu planları inceleyecektir. Yürütme Konseyi aynı zamanda, imha ile ilgili doğrulama planlarının, doğrulama hedefleriyle tutarlı, etkili ve uygulanabilir olduğunu teyid edecektir. Bu inceleme imha döneminin başlamasından en az 180 gün önce tamamlanacaktır.

64. Aktif bir imha aşamasının sonunda, denetim görevlileri, imha edilmek üzere depolama tesisinden çıkarılmış bulunan kimyasal silahların bir envanterini yapacaklardır. Paragraf 62'de sözü edilen envanter kontrol usullerini kullanarak, geriye kalan kimyasal silahların envanterinin doğruluğunu doğrulama edeceklerdir.

Kimyasal Silah İmha Tesislerindeki Sistematik Yerinde Doğrulama Önlemleri

65. Aktif bir imha aşamasının tamamı boyunca, denetim görevlilerine, faaliyetlerini yürütmek amacıyla, kimyasal silah imha tesislerine ve bu tesislerde yer alan kimyasal silah depolama tesislerine giriş izni verilecektir.

66. Hiç bir kimyasal silahın bir başka yöne saptırılmadığını ve imha sürecinin tamamlandığını garanti etmek amacıyla, her kimyasal silah imha tesisinde, denetim görevlileri, fiziksel varlıklarıyla ve yerinde aletlerle gözlemleme vasıtasıyla aşağıdaki hususları doğrulama etme hakkına sahip olacaklardır.

(a) Kimyasal silahların tesise alınması;

(b) Kimyasal silahlar için geçici depolama alanları ve bu alanda depolanan kimyasal silahların spesifik türleri ve miktarları;

(c) Tahrip edilen kimyasal silahın özgül türleri ve miktarları;

(d) İmha süreci;

(e) İmhanın nihai ürünü;

(f) Metal parçaların değişikliğe uğratılması; ve

(g) Bir bütün olarak imha sürecinin ve tesisin bütünlüğü.

67. Denetim görevlileri, kimyasal silah imha tesislerindeki geçici depolama alanlarında bulunan, savaş gereçlerine, cihazlara veya konteynerlere, numune almak amacıyla etiket koyma hakkına sahip olacaklardır.

68. Denetim ile ilgili zorunluluklara uyduğu ölçüde, rutin tesis işletmesiyle ilgili bilgiler, uygun doğrulama verileriyle birlikte, denetim amaçlarıyla kullanılacaktır.

69. Her imha döneminin tamamlanmasından sonra, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletin, tayin edilen miktarda kimyasal silahın imhasının tamamlandığını bildiren bildirimini teyid edecektir.

70. Tesislerle ilgili anlaşmalar uyarınca, denetim görevlileri;

(a) Savaş gereçleri, cihazlar, dökme konteynerler ve diğer konteynerler de dahil olmak üzere, kimyasal silah imha tesislerinin ve bu tesislerde yer alan kimyasal silah depolama tesislerinin bütün bölümlerine engellenmeksizin gireceklerdir. Denetlenecek birimler, denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabık kaldığı ve Yürütme Konseyinin onayladığı doğrulama planına uygun olarak denetim görevlileri tarafından seçilecektir.

(b) İmha süreci boyunca, örneklerin sistematik yerinde analizini gözlemleyeceklerdir;

(c) Eğer gerekli ise, talepleri üzerine, imha tesisindeki veya imha tesisinde yer alan depolama tesisindeki cihazlardan, dökme konteynerlerden veya diğer konteynerlerden numuneler alacaklardır.

BÖLÜM IV(B)

ESKİ KİMYASAL SİLAHLAR VE TERK EDİLMİŞ KİMYASAL SİLAHLAR

A) GENEL

1. Eski kimyasal silahlar, B Kısmında belirlendiği şekilde imha edilecektir.

2. Aynı zamanda Madde II, fıkra 5 (b)deki tanıma uyanlar da dahil olmak üzere, terk edilmiş kimyasal silahlar, CKısmında belirlendiği şekilde imha edilecektir.

B) ESKİ KİMYASAL SİLAHLAR İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

3. Topraklarında Madde II, fıkra 5 (a)'da tanımlanan eski kimyasal silahlar bulunan bir Taraf Devlet, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, mümkün olduğu ölçüde, bu eski kimyasal silahların yeri, türü, miktarı ve o andaki durumu da dahil olmak üzere, Teknik Sekreterliğe elinde bulunan tüm bilgileri verecektir.

Madde II, fıkra 5 (b)'de tanımlanan eski kimyasal silahlar için, Taraf Devlet, mümkün olduğu ölçüde, bu Ek'in IV (A) Bölümü, 1 ila 3'üncü paragraflarında belirlenen bilgiler de dahil olmak üzere, Teknik Sekreterliğe Madde III, fıkra 1 (b) (i) uyarınca bir beyanda bulunacaktır.

4. Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdikten sonra eski kimyasal silahları meydana çıkaran bir Taraf Devlet, paragraf 3'te belirlenen bilgileri Teknik Sekreterliğe, eski kimyasal silahların maydana çıkarılmasından itibaren en geç 180 gün içerisinde verecektir.

5. Teknik Sekreterlik, paragraf 3 ve 4 uyarınca verilen bilgileri tahkik etmek ve özellikle de kimyasal silahların, Madde II, fıkra 5'te belirlenen eski kimyasal silahlar tanımına uyup uymadığını saptamak amacıyla bir ilk denetim ve eğer gerekiyorsa bunu düzenleyen denetimler yapacaktır. 1925 ve 1946 yılları arasında üretilen kimyasal silahların kullanılabilirliğini saptayacak yol gösterici bilgiler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca, Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

6. Bir Taraf Devlet, Teknik Sekreterlik tarafından, Madde II, fıkra 5 (a)'daki tanıma uyduğu teyid edilen eski kimyasal silahlara, toksik atık madde olarak işlem yapacaktır. Ulusal yasalarına uygun olarak, bu eski kimyasal maddelerin imha edilmesi ve toksik atık madde olarak bir başka şekilde elden çıkarılması için yapılacak işlemleri Teknik Sekreterliğe bildirecektir.

7. Paragraf 3 ila 5 hükümlerine tabi olmak kaydıyla, bir Taraf Devlet, Madde II, fıkra 5 (b)'deki tanıma uyduğu Teknik Sekreterlik tarafından teyit edilmiş bulunan eski kimyasal silahları, Madde IV ve bu Ek'in IV(A) Bölümü uyarınca imha edecektir. Bununla birlikte, bir Taraf Devletin isteği üzerine, Yürütme Konseyi, bunu yapmanın bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili bir risk oluşturmayacağına karar vermesi halinde, zaman limiti ve bu eski kimyasal silahların imha sırası ile ilgili hükümlerde değişiklik yapabilir. Taraf Devletin talebi, bu hükümlerin değiştirilmesi ile ilgili spesifik önerileri ve önerilen değişiklikler konusunda ayrıntılı bir açıklamayı içine alacaktır.

C) TERK EDİLMİŞ KİMYASAL SİLAHLAR İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

8. Topraklarında terk edilmiş kimyasal silahlar bulunan bir Taraf Devlet, (bundan böyle "Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devlet" olarak anılacaktır) bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, Teknik Sekreterliğe, terk edilmiş kimyasal silahlarla ilgili bütün bilgileri verecektir. Bu bilgiler, mümkün olduğu ölçüde, gerek terk edilmiş kimyasal silahların yeri, türü, miktarı ve o andaki durumu, gerekse terk ile ilgili bilgileri içine alacaktır.

9. Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdikten sonra terk edilmiş kimyasal silahları meydana çıkaran bir Taraf Devlet, bunları meydana çıkardığı tarihten itibaren en geç 180 gün içerisinde, meydana çıkarılan terk edilmiş kimyasal silahlarla ilgili mevcut bütün bilgileri Teknik Sekreterliğe verecektir. Bu bilgiler, mümkün olduğu ölçüde, gerek terk edilmiş kimyasal silahların yeri, türü, miktarı ve o andaki durumunu, gerekse terk ile ilgili bilgileri içine alacaktır.

10. Bir başka Taraf Devletin topraklarına kimyasal silahlar terk etmiş bir Taraf Devlet (bundan böyle "Terk Eden Taraf Devlet" olarak anılacaktır), bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, bırakılan kimyasal silahlarla ilgili mevcut tüm bilgileri Teknik Sekreterliğe verecektir. Bu bilgiler, mümkün olduğu ölçüde, gerek terk edilmiş kimyasal silahların yeri, türü ve miktarını, gerekse terk ile ilgili bilgileri ve terk edilmiş kimyasal silahların o andaki durumunu içine alacaktır.

11. Teknik Sekreterlik, paragraf 8 ila 10 gereğince verilen tüm mevcut bilgileri doğrulamak ve Bu Ek'in (A) Bölümü, 41 ila 43. paragrafları gereğince sistematik doğrulamanın gerekli olup olmadığını tayin etmek amacıyla, bir ilk denetim ve eğer gerekli ise bunu izleyen denetimler yapacaktır.

Teknik Sekreterlik, gerekli gördüğü takdirde, terk edilmiş kimyasal silahların menşeini tahkik edecek ve terk ile ve Terk Eden Devletin kimliği ile ilgili kanıtları belgeleyecektir.

12. Teknik Sekreterliğin raporu Yürütme Konseyine, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devlete ve Terk Eden Taraf Devlete veya Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devletçe beyan edilen veya Teknik Sekreterlik tarafından kimyasal silahları terk ettiği tespit edilen Taraf Devlete gönderilecektir. Konuyla doğrudan doğruya ilgili Taraf Devletlerden herhangi birinin bu raporla tatmin olmaması halinde, bu Taraf Devlet, konuyu bu Sözleşme hükümlerine göre çözmek hakkına veya konuyu süratle çözümlemek amacıyla Yürütme Konseyine götürmek hakkına sahip olacaktır.

13. Madde I, fıkra 3 uyarınca, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakan Taraf Devlet, 8 ila 12. paragraflar uyarınca Terk Eden Taraf Devlet olduğu saptanan Taraf Devletten, terk edilmiş kimyasal silahların, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devletle işbirliği içerisinde imhası amacıyla istişarelerde bulunmayı isteme hakkına sahip olacaktır. Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devlet, bu isteğini Teknik Sekreterliğe derhal bildirecektir.

14. Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devletle, Terk Eden Taraf Devlet arasında, imha için karşılıklı olarak mutabık kalınacak bir plan oluşturmak amacıyla yapılacak istişareler, paragraf 13'te sözü edilen isteğin Teknik Sekreterliğe bildirilmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde başlayacaktır. İmha için karşılıklı olarak mutabık kalınacak plan, paragraf 13'te sözü edilen isteğin Teknik Sekreterliğe bildirilmesinden itibaren en geç 180 gün içerisinde Teknik Sekreterliğe ulaştırılacaktır. Terk Eden Taraf Devletin ve Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devletin isteği üzerine, Yürütme Konseyi, imha için karşılıklı olarak mutabık kalınacak planın ulaştırılması için konan zaman limitini uzatabilir.

15. Terk edilmiş kimyasal silahların imha edilmesi amacıyla, Terk Eden Taraf Devlet tüm gerekli finansal, teknik, uzmanlıkla ilgili, tesisle ilgili ve diğer kaynakları sağlayacaktır. Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devlet gerekli işbirliğini sağlayacaktır.

16. Terk Eden Taraf Devletin saptanamaması veya bu Devletin bir Taraf Devlet olmaması halinde, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devlet, bu terk edilmiş kimyasal silahların imhasını sağlamak amacıyla, Örgütten ve diğer Taraf Devletlerden, bu terk edilmiş kimyasal silahların imhası konusunda yardımcı olmalarını isteyebilir.

17. Paragraf 8 ila 16'daki hükümlere tabi olmak kaydıyla, Madde IV ve bu Ek'in IV (A) bölümü, aynı zamanda, terk edilmiş kimyasal silahların imhası için de geçerli olacaktır. Terk edilmiş kimyasal silahların aynı zamanda, Madde II, fıkra 5 (b)'deki eski kimyasal silahlar tanımına uyması halinde, Yürütme Konseyi, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakılan Taraf Devletin isteği üzerine, ayrı olarak veya Terk Eden Taraf Devletle birlikte, bunu yapmanın bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili bir risk oluşturmayacağına karar vermesi halinde, imha ile ilgili hükümlerin uygulanmasında değişiklik yapabilir, veya istisnai hallerde bu uygulamayı askıya alabilir. Terk edilmiş kimyasal silahların, Madde II, fıkra 5 (b)'deki eski kimyasal silahlar tanımına uymaması halinde, Yürütme Konseyi, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakan Taraf Devletin isteği üzerine ayrı olarak veya Terk Eden Taraf Devletle birlikte, bunu yapmanın bu Sözleşmenin hedef ve amacıyla ilgili bir risk oluşturmayacağına karar vermesi halinde, istisnai durumlarda, zaman limiti ve imha sırası ile ilgili hükümlerde değişiklik yapabilir. Bu paragrafta sözü edilen herhangi bir talep, bu hükümlerin değiştirilmesi ile ilgili spesifik önerileri ve önerilen değişiklikler konusunda ayrıntılı bir açıklamayı içine alacaktır.

18. Taraf Devletler, kendi aralarında, terk edilmiş kimyasal silahların imhası ile ilgili anlaşmalar veya düzenlemeler yapabilirler. Yürütme Konseyi, Topraklarına Kimyasal Silah Bırakan Taraf Devletin isteği üzerine, bu anlaşma veya düzenlemenin, paragraf 17 uyarınca terk edilmiş kimyasal silahların imhasını sağlayacağına karar vermesi halinde, bu tür anlaşmalar veya düzenlemelerin seçilmiş hükümlerinin, bu kısmın hükümlerine göre öncelik taşımasına karar verebilir.

BÖLÜM V

MADDE V UYARINCA, KİMYASAL SİLAH ÜRETİM TESİSLERİNİN İMHASI VE BUNUN DOĞRULANMASI

A) BİLDİRİMLER

Kimyasal Silah Üretim Tesisleri İle İlgili Bildirimler

1. Bir Taraf Devletçe, Madde III, fıkra 1 (c) (ii) uyarınca yapılacak kimyasal silah üretim tesisleri ile ilgili beyan, beher tesis için aşağıdaki bilgileri içerecektir.

(a) Tesisin adı, sahiplerinin adları ve 1 Ocak 1946 tarihinden bu yana tesisi işleten şirketlerin veya teşebbüslerin adları;

(b) Adres, kompleksin yeri, eğer varsa spesifik bina ve yapı numarası da içinde olmak üzere tesisin kompleks içindeki yeri dahil olmak kaydıyla tesisin kesin yeri;

(c) Tesisin, kimyasal silah olarak tanımlanan kimyasal maddelerin üretimini yapan bir tesis mi olduğu, kimyasal silahların dolumunu yapan bir tesis mi olduğu, yoksa her ikisini birden yapan bir tesis mi olduğu konusunda bir beyan;

(d) Tesisin inşasının yapıldığı tarih ve yeni veya değiştirilmiş bir teçhizatın montajı da dahil olmak üzere, tesisin üretim projesi karakteristiklerini önemli ölçüde değiştiren değişikliklerin yapıldığı dönemler;

(e) Tesiste üretilmiş olan ve kimyasal silah olarak tanımlanan kimyasal maddelerle; tesiste dolumu yapılmış olan savaş gereçleri, cihazlar ve konteynerlerle ve bu tür üretim veya dolumun başlangıç ve sona erdirilme tarihleriyle ilgili bilgiler;

(i) Tesiste üretilmiş olan ve kimyasal silah olarak tanımlanan kimyasal maddeler için, bu bilgiler, geçerli Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliği (IUPAC) terminolojisine göre kimyasal isimleri, açık formülleri ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası belirtilerek, üretilmiş olan kimyasal maddelerin spesifik türleri ve her kimyasal maddenin, ton olarak ağırlığı şeklinde ifade edilen miktarı şeklinde verilecektir.

(ii) Tesiste dolumu yapılmış bulunan savaş gereçleri, cihazlar ve konteynerler için, bu bilgiler, dolumu yapılmış kimyasal silahların özgül türleri ve beher birim için, kimyasal madde dolum ağırlığı şeklinde verilecektir.

(f) Kimyasal silah üretim tesisinin üretim kapasitesi :

(i) Kimyasal silahların üretiminin yapılmış olduğu bir tesis için, üretim kapasitesi, özgül bir maddenin üretimi için, tesiste fiilen kullanılmış olan teknolojik süreç esnasında veya proseslerin fiilen kullanılmamış olmaları durumunda, kullanılması planlanan proses esasında, yıllık nicel potansiyel şeklinde ifade edilecektir :

(ii) Kimyasal silahların dolumunun yapılmış olduğu bir tesis için, üretim kapasitesi, tesisin her spesifik tipteki kimyasal silaha bir yıl içinde dolum yapabileceği kimyasal madde miktarı şeklinde ifade edilecektir.

(g) İmha edilmemiş bulunan her kimyasal silah üretim tesisi için, aşağıdaki bilgiler dahil olmak üzere tesisle ilgili bir açıklama :

(i) Bir bölge şeması;

(ii) Tesisin bir proses akım şeması; ve

(iii) Tesisteki binaların ve tesisteki özel niteliklere sahip teçhizatın ve bu tür teçhizatın yedek parçalarının bir envanteri.

(h) Aşağıdaki hususlar belirtilerek tesisin o andaki durumu :

(i) Tesiste kimyasal silahların üretildiği en son tarih;

(ii) İmha tarihi ve imha şekli de dahil olmak üzere tesisin imha edilip edilmediği; ve

(iii) Tesisin, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce, kimyasal silahların üretimi ile ilişkili olmayan bir faaliyet için kullanılıp kullanılmadığı veya değiştirilip değiştirilmediği ve eğer kullanılmışsa veya değiştirilmişse, kimyasal silahlarla ilgili olmayan bu faaliyetin başladığı tarih, faaliyetin niteliği ve eğer söz konusu ise, ürünün cinsi.

(i) Tesisin kapatılması için Taraf Devlet tarafından alınan önlemlerin ayrıntılarıyla tanımı ve tesisi atıl hale getirmek için Taraf Devlet tarafından alınmış olan veya alınacak olan önlemler konusunda bir açıklama :

(j) Çalıştırılmayan tesiste güvenlik ve emniyetle ilgili normal faaliyetler konusunda bir açıklama; ve

(k) Tesisin kimyasal silah imha tesisine dönüştürülüp dönüştürülmeyeceği konusunda bir beyan ve eğer dönüştürülecekse, bu dönüştürmelerin yapılacağı tarihler.

Madde III, Fıkra 1 (c) (iii) Uyarınca Kimyasal Silah Üretim Tesisleri İle İlgili Bildirimler

2. Madde III, fıkra 1 (c) (iii) uyarınca verilecek kimyasal silah üretim tesisleriyle ilgili bildirimler, yukarıda paragraf 1'de belirtilen bütün bilgileri içine alacaktır. Beyanların verilmesini sağlamak için diğer Devletle gerekli düzenlemeleri yapmak, topraklarında o anda veya geçmişte tesis bulunan Taraf Devletin sorumluluğunda olacaktır. Topraklarında o anda veya geçmişte tesis bulunan Taraf Devletin bu yükümlülüğü yerine getirememesi halinde, Taraf Devlet bunun nedenlerini belirtecektir.

Geçmişte Yapılan Devretme ve Devralmalarla İlgili Bildirimler

3. 1 Ocak 1946 tarihinden sonra kimyasal silah üretim teçhizatı devretmiş veya devralmış bulunan bir Taraf Devlet, Madde III, fıkra 1 (c) (iv) uyarınca ve aşağıdaki paragraf 5'e uygun olarak devretmeleri veya devralmaları beyan edecektir. 1 Ocak 1946 ve 1 Ocak 1970 tarihleri arasında dönem için böyle bir teçhizatın devredilmesi veya devralınmasıyla ilgili olarak burada belirlenen tüm bilgilerin mevcut olmaması halinde, Taraf Devlet, elinde mevcut olan tüm bilgileri verecek ve niçin tam bir bildirimde bulunamadığı konusunda bir açıklama yapacaktır.

4. Paragraf 3'te sözü edilen kimyasal silah üretim teçhizatı aşağıdaki anlamlarda kullanılmıştır :

(a) Özel niteliklere sahip teçhizat;

(b) Doğrudan doğruya kimyasal silahların kullanımıyla ilişkili olarak kullanılmak üzere özel olarak tasarımı yapılmış teçhizatın üretiminde kullanılan teçhizat; ve

(c) Yalnızca, kimyasal savaş gereçlerinin kimyasal olmayan bölümlerinin üretiminde kullanılmış veya bu amaçla tasarımı yapılmış teçhizat.

5. Kimyasal silah üretim teçhizatının devredilmesiyle veya devralınmasıyla ilgili bildirimde aşağıdaki hususlar belirtilecektir :

(a) Kimyasal silah üretim teçhizatını kimin devraldığı/devrettiği;

(b) Bu teçhizatın tanımı;

(c) Devretme veya devralma tarihi;

(d) Eğer biliniyorsa, teçhizatın imha edilip edilmediği; ve

(e) Eğer biliniyorsa teçhizatın o andaki durumu.

İmha İle İlgili Genel Planların Sunulması

6. Her kimyasal üretim tesisi için, bir Taraf Devlet aşağıdaki bilgileri sağlayacaktır.

(a) Alınacak önlemler için planlanan zaman çerçevesi; ve

(b) İmha yöntemleri.

7. Bir Taraf Devletin geçici olarak bir kimyasal silah imha tesisine dönüştürmeyi planladığı her kimyasal silah üretim tesisi için, Taraf Devlet aşağıdaki bilgileri sağlayacaktır :

(a) Bir imha tesisine dönüştürme için planlanan zaman çerçevesi;

(b) Tesisi bir kimyasal silah imha tesisi olarak kullanmak için planlanan zaman çerçevesi;

(c) Yeni tesisle ilgili açıklama;

(d) Özel teçhizatın imha yöntemi;

(e) Dönüştürülmüş tesisin, kimyasal silahları imha etmek için kullanılmasından sonra imhası için zaman çerçevesi; ve

(f) Dönüştürülmüş tesisin imha yöntemi.

İmha ile İlgili Yıllık Planların ve İmha İle İlgili Yıllık Raporların Sunulması

8. Taraf Devlet, bir sonraki imha yılının başlangıcından en az 90 gün önce, imha ile ilgili yıllık bir plan sunacaktır. Yıllık planda aşağıdaki hususlar belirtilecektir.

(a) İmha edilecek kapasite;

(b) İmha işleminin yapılacağı tesislerin adı ve yeri;

(c) Her tesiste imha edilecek binaların ve teçhizatın listesi; ve

(d) Planlanan imha yöntem(ler)i.

9. Bir Taraf Devlet, bir önceki imha yılının sonundan itibaren en geç 90 gün içerisinde, imha ile ilgili yıllık bir rapor sunacaktır. Yıllık raporda aşağıdaki hususlar belirtilecektir :

(a) İmha edilen kapasite;

(b) İmha işleminin yapıldığı her tesisin adı ve yeri;

(c) Her tesiste imha edilen binaların ve teçhizatın listesi;

(d) İmha yöntemleri.

10. Madde III, fıkra 1 (c) (iii) uyarınca beyan edilen bir kimyasal silah üretim tesisi için, yukarıda paragraf 6 ila 9'da belirlenen bildirimlerin verilmesini sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapmak, topraklarında o anda veya geçmişte tesis bulunan Taraf Devletin sorumluluğundadır. Topraklarında o anda veya geçmişte tesis bulunan Taraf Devletin bu yükümlülüğü yerine getirememesi halinde, Taraf Devlet bunun nedenlerini belirtecektir.

B) İMHA

Kimyasal Silah Üretim Tesislerinin İmhası İçin Genel İlkeler

11. Taraf Devletlerden her biri, kimyasal silah üretim tesislerinin imhası için uygulanacak yöntemleri, Madde V ve bu Bölümde belirtilen prensiplere uygun olarak karşılaştıracaktır.

Bir Kimyasal Silah Üretim Tesisinin Kapatılması İçin İlke ve Yöntemler

12. Bir kimyasal silah üretim tesisinin kapatılmasının amacı, bu tesisi atıl hale getirmektir.

13. Bir Taraf Devlet tarafından, her tesisin özgül karakteristiklerine göre, kapatılması için mutabık kalınan önlemler alınacaktır. Diğer hususların yanı sıra, bu önlemler, aşağıdakileri içine alacaktır.

(a) Mutabık kalınan faaliyetler dışında, tesisin özel niteliklerle donatılmış binalarının ve standart binalarının kullanımının yasaklanması;

(b) Diğer hususların yanı sıra, proses kontrol teçhizatı ve elektrik, su, buhar gibi donanımlar da dahil olmak üzere, kimyasal silahların üretimiyle doğrudan doğruya ilişkili teçhizatın bağlantılarının kesilmesi.

(c) Yalnızca, kimyasal silah üretim tesisinin çalıştırılmasının güvenliği için kullanılan koruyucu tesisatın ve teçhizatın devre dışı bırakılması;

(d) Bir kimyasal silah olarak tanımlanan kimyasal maddelerin sentezi, ayrıştırılması veya saflaştırılması için özel niteliklere sahip herhangi bir proses teçhizatına, herhangi bir depolama tankına veya herhangi bir kimyasal silah dolum makinasına kimyasal maddelerin alınmasının veya bunlardan boşaltılmasının önlenmesi ve bu tür teçhizatın, depolama tanklarının veya makinaların ısıtılmasının, soğutulmasının veya bunlara elektrik veya bir başka şekilde enerji sağlanmasının önlenmesi için kör flanşların ve diğer cihazların yerleştirilmesi; ve

(e) Mutabık kalınan faaliyetler için gerekli olanlar hariç olmak üzere, kimyasal silah üretim tesisine ağır nakliye için kullanılan demiryollarının, yolların ve diğer giriş yollarının kesilmesi.

14. Kimyasal silah üretim tesisinin kapalı kaldığı süre içerisinde bir Taraf Devlet tesiste, emniyet ve fiziksel güvenlik faaliyetlerini sürdürebilir.

Kimyasal Silah Üretim Tesislerinin İmhadan Önce Teknik Bakımı

15. Bir Taraf Devlet, görsel denetim, koruyucu bakım ve rutin onarımlar da dahil olmak üzere, yalnızca güvenlik nedenleriyle, kimyasal silah üretim tesislerinde standart bakım faaliyetlerini yapabilir.

16. Planlanan tüm bakım faaliyetleri imha ile ilgili genel ve ayrıntılı planlarda belirtilecektir. Bakım faaliyetleri aşağıdaki faaliyetleri içine almayacaktır :

(a) Herhangi bir proses teçhizatının değiştirilerek yerine yenisinin konması;

(b) Kimyasal proses teçhizatının karakteristiklerinin değiştirilmesi;

(c) Hangi türden olursa olsun kimyasal maddelerin üretilmesi.

17. Bütün bakım faaliyetleri Teknik Sekreterlik tarafından yapılacak izlemeye (monitoring) tabi olacaktır.

Kimyasal Silah Üretim Tesislerinin Geçici Olarak Kimyasal Silah İmha Tesislerine

Dönüştürülmesi İçin İlke ve Yöntemler

18. Kimyasal silah üretim tesislerinin geçici olarak kimyasal silah imha tesislerine dönüştürülmesi ile ilgili önlemler, geçici olarak dönüştürülmüş tesisler için geçerli olacak kuralların, dönüştürülmemiş kimyasal silah üretim tesisleri için geçerli olan kurallar kadar sıkı olmasını sağlayacaktır.

19. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinde önce kimyasal silah imha tesislerine dönüştürülmüş bulunan kimyasal silah üretim tesisleri, kimyasal silah üretim tesisleri kategorisi içinde beyan edilecektir.

Bunlar, bu tesislerle ilgili bilgilerin doğruluğunu teyit edecek olan denetim görevlileri tarafından yapılacak bir ilk ziyarete tabi olacaklardır. Bu tesislerin dönüştürülmesinin, bunları, artık kimyasal silah üretim tesisi olarak çalıştırılamayacak hale getiren bir biçimde yapıldığının doğrulanması da gerekli olacak ve bu tesisler, tesislerin çalıştırılamaz hale getirilmesi için bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 90 gün içerisinde alınacak önlemlere tabi olacaktır.

20. Kimyasal silah üretim tesislerinde bir dönüştürme yapmayı düşünen bir Taraf Devlet, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde, veya bir geçici dönüştürme kararının alınmasından itibaren en geç 30 gün içerisinde, Teknik Sekreterliğe genel tesis dönüştürme planını sunacak ve daha sonra da yıllık planlarını sunacaktır.

21. Bir Taraf Devlet, bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra kapatılan ilave bir kimyasal silah üretim tesisini bir kimyasal silah imha tesisine dönüştürme ihtiyacını duyması halinde, bu dönüştürme işleminden en az 150 gün önce Teknik Sekreterliğe bunu bildirecektir. Teknik Sekreterlik, Taraf Devletle birlikte, dönüştürmeden sonra bu tesisin bu kimyasal silah üretim tesisi olarak çalıştırılamaması için gerekli önlemleri alacaktır.

22. Kimyasal silah imhası için dönüştürülmüş bulunan bir tesis, tekrar kimyasal silah üretimine dönmek konusunda, kapatılmış ve bakım altında bulunan bir kimyasal silah üretim tesisinden daha uygun olmayacaktır. Böyle bir tesisin tekrar faaliyete geçirilmesi için gerekli olan zaman, kapatılmış ve bakım altında bulunan bir kimyasal silah üretim tesisinin tekrar faaliyete geçirilmesi için gerekli olan zamandan daha az olmayacaktır.

23. Dönüştürülmüş kimyasal silah üretim tesisleri, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 10 yıl içerisinde imha edilecektir.

24. Herhangi bir kimyasal silah üretim tesisinin dönüştürülmesi için alınacak önlemler o tesise özgü ve tesisin kendi özelliklerine bağlı olacaktır.

25. Bir kimyasal silah üretim tesisini bir kimyasal silah imha tesisine dönüştürmek için alınacak önlemler dizisi, diğer kimyasal silah üretim tesislerini çalışamaz hale getirmek için bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 90 gün içerisinde alınması gereken önlemler dizisinden daha az olmayacaktır.

Bir Kimyasal Silah Üretim Tesisinin İmhası İle İlgili İlke ve Yöntemler

26. Bir Taraf Devlet, bir kimyasal silah üretim tesisinin tanımının kapsadığı teçhizatı ve binaları aşağıdaki şekilde imha edecektir.

(a) Tüm özel niteliklere sahip teçhizat ve standart teçhizat fiziksel olarak imha edilecektir;

(b) Tüm özel niteliklerle donatılmış binalar ve standart binalar fiziksel olarak imha edilecektir.

27. Bir Taraf Devlet, dolumu yapılmamış kimyasal savaş gereçlerinin ve kimyasal silahların kullanımı için gerekli teçhizatın üretimi için kullanılan tesisleri aşağıdaki şekilde imha edecektir :

(a) Yalnızca, kimyasal savaş gereçlerinin kimyasal olmayan parçalarının ve kimyasal silahların kullanımıyla doğrudan doğruya ilgili olarak kullanılmak üzere spesifik olarak tasarımı yapılmış teçhizatın üretimi için kullanılan tesisler beyan edilecek ve imha edilecektir. İmha prosesi ve bunun doğrulanması, kimyasal silah üretim tesislerinin imhasını düzenleyen Madde V ve bu Ek'in bu Bölümünün hükümlerine uygun olarak yürütülecektir.

(b) Yalnızca, kimyasal savaş gereçlerinin kimyasal olmayan parçalarının üretimi amacıyla tasarımı yapılmış veya kullanılmış tüm teçhizat fiziksel olarak imha edilecektir. Özel olarak tasarımı yapılmış kalıpları ve metal biçimlendirme kalıplarını da içine alan bu teçhizat, imha için özel bir yere götürülebilir;

(c) Bu tür üretim faaliyetleri için kullanılan tüm binalar ve standart teçhizat imha edilecek, veya gerektiği şekilde istişareler ve Madde IX tahtında yapılacak denetimlerle teyid edilmek kaydıyla, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmak üzere bir başka biçime dönüştürülecektir.

(d) İmha veya dönüştürme işlemleri devam ederken, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla yapılacak etkinlikler sürdürülebilir.

İmha Sırası

28. Kimyasal silah üretim tesislerinin imha sırası, sistematik yerinde doğrulama ile ilgili yükümlülükler de dahil olmak üzere, bu Sözleşmenin I. Maddesi ve diğer maddelerinde belirlenen yükümlülüklere dayanılarak tayin edilecektir. Bu sıra, imha döneminde Taraf Devletlerin güvenliklerinin azalmaması ile ilgili çıkarlarını; imha aşamasının erken dönemlerinde güven oluşturulmasını; kimyasal silah üretim tesislerinin imhası sırasında gitgide artan bir biçimde deneyim kazanılmasını ve tesislerin fiili karakteristiklerine ve imhaları için seçilen yöntemlere bağlı olmaksızın uygulanabilirliği gözönünde bulundurarak tayin edilecektir. İmha sırası, seviye düşürme ilkesine dayanılarak tayin edilecektir.

29. Bir Taraf Devlet, her imha dönemi için, hangi kimyasal silah üretim tesislerinin imha edileceğini tayin edecek ve imha işlemini, her imha döneminin sonunda paragraf 30 ve 31'de belirlenenin dışında bir şey kalmayacak şekilde gerçekleştirecektir. Bir Taraf Devletin tesislerini daha süratli bir şekilde imha etmesini engelleyen herhangi bir durum söz konusu değildir.

30. Liste 1 kimyasal maddelerini içeren kimyasal silah üretim tesisleri için aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır :

(a) Bir Taraf Devlet, bu tesislerin imhasına, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içerisinde başlayacak ve imha işlemini bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 10 yıl içerisinde tamamlayacaktır. Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihte Taraf olan bir devlet için bu toplam süre, 2-5. yıllar, 6-8. yıllar ve 9-10. yıllar olmak üzere üç ayrı imha dönemine bölünecektir. Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten sonra Taraf olan devletler için, imha dönemleri, paragraf 28 ve 29'daki hükümler göz önünde bulundurularak uyarlanacaktır;

(b) Bu tür tesisler için karşılaştırma faktörü olarak üretim kapasitesi kullanılacaktır. Bu, iki elemanlı kimyasal silah için belirlenen kurallar göz önünde bulundurularak, amil ton olarak ifade edilecektir.

(c) Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren sekizinci yılın sonu için üretim kapasitesinin mutabık kalınan uygun seviyeleri tayin edilecektir. İlgili seviyeyi aşan üretim kapasitesi, ilk iki imha dönemi boyunca eşit artışlarla imha edilecektir;

(d) Kapasitenin belirli bir miktarının imha edilmesi zorunluluğu, liste 1'deki tesisin ihtiyaçlarını karşılayan veya orada üretilen Liste 1'deki kimyasal maddelerin savaş gereçlerine veya cihazlarına dolumunu yapan bir diğer kimyasal silah üretim tesisinin imhası zorunluluğunu da birlikte getirir.

(e) Geçici olarak kimyasal silah imha tesislerine dönüştürülmüş bulunan kimyasal silah üretim tesisleri, bu paragraf hükümlerine uygun olarak kapasite imhası yükümlülüğüne tabi olmaya devam edeceklerdir.

31. Bir Taraf Devlet, paragraf 30'un kapsamadığı tesislerin imhasına bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç bir yıl içerisinde başlayacak ve imha işlemini bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç beş yıl içerisinde tamamlayacaktır.

İmha İçin Ayrıntılı Planlar

32. Bir kimyasal silah üretim tesisinin imhasının başlamasından en az 180 gün önce, bir Taraf Devlet, diğer hususların yanı sıra, aşağıdaki hususlarla ilgili olarak, paragraf 33 (f)'de sözü geçen imhanın doğrulanması ile ilgili önerilen önlemler de dahil olmak üzere, tesisin imhası için ayrıntılı planlarını Teknik Sekreterliğe sunacaktır :

(a) İmha edilecek tesiste denetim görevlilerinin bulundurulmasının zamanlaması; ve

(b) Beyan edilen envanterdeki her birim için uygulanacak önlemlerin doğrulanması için usuller.

33. Her kimyasal silah üretim tesisinin imhası ile ilgili ayrıntılı planlar, aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) İmpa prosesinin ayrıntılı zaman programı;

(b) Tesisin yerleşim planı;

(c) Proses akım şeması;

(d) Teçhizatın, binaların ve imha edilecek diğer birimlerin ayrıntılı envanteri;

(e) Envanterdeki her birim için uygulanacak yöntemler;

(f) Doğrulama için önerilen önlemler;

(g) Tesisin imhası sırasında gözetilecek güvenlik/emniyet önlemleri; ve

(h) Denetim görevlileri için sağlanacak çalışma ve yaşama koşulları.

34. Bir Taraf Devlet, bir kimyasal silah üretim tesisini geçici olarak bir kimyasal silah imha tesisine dönüştürmeyi düşünmesi halinde, herhangi bir dönüştürme faaliyetine başlamadan en az 150 gün önce bunu Teknik Sekreterliğe bildirecektir. Bu bildirimde;

(a) Tesisin adı, adresi ve yeri belirlenecektir;

(b) Kimyasal silahların imhasında kullanılacak tüm yapıları ve alanları gösteren bir bölge şeması verilecek ve aynı zamanda, kimyasal silah üretim tesisinin geçici olarak dönüştürülecek tüm yapıları tanımlanacaktır :

(c) İmha edilecek kimyasal silahların türleri ve kimyasal dolum maddelerinin türü ve miktarı belirlenecektir;

(d) İmha yöntemi belirlenecektir;

(e) Üretim prosesinin ve özel niteliklere sahip teçhizatın hangi bölümlerinin kimyasal silahların imhası amacıyla dönüştürüleceğini gösteren bir proses akım şeması verilecektir;

(f) Eğer söz konusu ise, dönüştürme işleminden muhtemelen etkilenecek mühürler ve denetim teçhizatı belirlenecektir; ve

(g) Tasarım için ayrılan zamanı, tesisin geçici olarak dönüştürülmesini, teçhizatın montajını, teçhizatın kontrolunu, imha işlemlerini ve kapanmayı belirleyen bir program verilecektir.

35. Geçici olarak kimyasal silah imha tesisine dönüştürülmüş bulunan bir tesisin imhası ile ilgili olarak, paragraf 32 ve 33 uyarınca gerekli bilgiler sağlanacaktır.

Ayrıntılı Planların İncelenmesi

36. Taraf Devlet tarafından sunulan ayrıntılı imha planı ve doğrulama için önerilen önlemlere dayanılarak ve daha önceki muayenelerden edinilen deneyimlere dayanılarak, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletlerle yakın istişare içinde, tesisin imhasının doğrulanması için bir plan hazırlayacaktır.

Teknik Sekreterlik ve Taraf Devletler arasında, alınacak önlemlerle ilgili olarak ortaya çıkabilecek görüş ayrılıkları istişareler yoluyla çözümlenecektir. Bu şekilde çözümlenemeyen herhangi bir konu, bu Sözleşmenin tam olarak yürütülmesini kolaylaştırma görüşü içinde, uygun işlemin yapılması için Yürütme Konseyine götürülecektir.

37. Madde V ve bu Bölümün hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak için, imha ve doğrulama için birleştirilmiş planlar üzerinde, Yürütme Konseyi ve Taraf Devlet arasında mutabakat sağlanacaktır. Bu mutabakatın, planlanan imhanın başlamasından en az 60 gün önce sağlanması gerekmektedir.

38. Yürütme Konseyinin her üyesi, her imha ve doğrulama için birleştirilmiş planın yeterliliği ile ilgili herhangi bir konuda Teknik Sekreterlikle istişarelerde bulunabilir. Yürütme Konseyinin hiçbir üyesi tarafından itiraz edilmemesi halinde plan yürürlüğe konacaktır.

39. Herhangi bir güçlüğün ortaya çıkması halinde, Yürütme Konseyi uzlaşma sağlayabilmek için Taraf Devletle istişarelerde bulunacaktır. Bu şekilde çözümlenemeyen herhangi bir güçlük Konferansa havale edilecektir. İmha yöntemleriyle ilgili bir görüş ayrılığının çözümlenmesi, imha planının kabul edilmiş diğer bölümlerinin uygulanmasını geciktirmeyecektir.

40. Doğrulama ile ilgili konularda Yürütme Konseyi ile bir mutabakata varılamaması halinde, veya onaylanmış doğrulama planının yürürlüğe konamaması halinde, imha işlemlerinin doğrulanması, yerinde aletlerle sürekli izleme yoluyla ve denetim görevlilerinin fiziksel mevcudiyetleriyle yapılacaktır.

41. İmha ve doğrulama, mutabık kalınan plana göre yürütülecektir. Doğrulama sırasında imha sürecine gereksiz yere müdahale edilmeyecek ve doğrulama, imhaya tanıklık etmek üzere denetim görevlilerinin bölgede mevcudiyeti yoluyla yürütülecektir.

42. Gerekli doğrulama veya imha işlemlerinin, planlandığı şekilde yapılmaması halinde, bütün Taraf Devletler, bu durumdan haberdar edileceklerdir.

C) DOĞRULAMA

Kimyasal Silah Üretim Tesisleriyle İlgili Bildirimlerin Yerinde Denetim Yoluyla Doğrulanması

43. Teknik Sekreterlik, bu Sözleşmenin Taraf Devlet için yürürlüğe girmesinden itibaren 90 ve 120 gün arasındaki bir süre içerisinde, her kimyasal silah üretim tesisinde bir ilk denetim yapacaktır.

44. Bu ilk denetimin amaçları şunlar olacaktır :

(a) Kimyasal silahların üretiminin durdurulduğunu ve tesisin bu Sözleşme uyarınca atıl hale getirildiğini teyit etmek;

(b) Teknik Sekreterliğin, tesiste kimyasal silahların üretimini durdurmak için alınmış olan önlemleri tanımasına olanak sağlamak;

(c) Denetim görevlilerinin geçici mühürleri koymasına olanak sağlamak;

(d) Denetim görevlilerinin binaların ve özel niteliklere sahip teçhizatın envanterini teyit etmelerine olanak sağlamak;

(e) Bu tesis için yapılmış tesisle ilgili ayrıntılı anlaşma uyarınca yerleştirilecek, kurcalamayı gösteren mühürlerin ve diğer mutabık kalınan teçhizatın kullanımı da dahil olmak üzere, tesisteki denetim etkinliklerini planlamak için gerekli bilgileri elde etmek; ve

(f) Tesisteki denetim usulleriyle ilgili ayrıntılı bir anlaşma sağlamak için ön görüşmeleri yapmak.

45. Denetim görevlileri, uygun gördükleri takdirde, her kimyasal silah üretim tesisinde beyan edilen birimlerin doğru bir envanterinin çıkarılmasını kolaylaştırmak amacıyla, mutabık kalınan mühürleri, işaretleri ve diğer envanter kontrol usullerini kullanacaklardır.

46. Denetim görevlileri, kimyasal silah üretiminin yeniden başlatılıp başlatılmadığını veya beyan edilen herhangi bir birimin uzaklaştırılıp uzaklaştırılmadığını göstermek için gerekli olabilecek, mutabık kalınan bu tür cihazları yerleştireceklerdir. Denetime tabi tutulan Taraf Devletçe yürütülen kapatma faaliyetlerini engellememek için gerekli önlemleri alacaklardır. Denetim görevlileri, cihazların bütünlüğünü korumak ve doğrulamak amacıyla geri dönebilirler.

47. İlk denetime dayanılarak, Genel Direktörün, bu Sözleşme uyarınca tesisin atıl hale getirilmesi için ilave önlemlerin alınmasının gerekli olduğuna inanması halinde, Genel Direktör, bu Sözleşme bir Taraf Devlet için yürürlüğe girdikten itibaren en geç 135 gün içerisinde, denetime tabi tutulan bir Taraf Devletten, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren 180 gün içinde bu önlemleri almasını isteyebilir. Taraf Devletin bu isteği karşılamaması halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve Genel Direktör, konuyu çözmek için istişarede bulunacaklardır.

Kimyasal Silah Üretim Tesislerinin ve Bunların Faaliyetlerinin Durdurulmasının Sistematik

Olarak Doğrulanması

48. Bir Kimyasal silah üretim tesisinin sistematik olarak doğrulanmasının amacı, bu tesiste kimyasal silahların üretimine tekrar başlanmasının veya beyan edilen birimlerin uzaklaştırılmasının tespit edilmesini garanti etmek olacaktır.

49. Her kimyasal silah üretim tesisi için, tesislerle ilgili ayrıntılı anlaşmada aşağıdaki hususlar belirlenecektir :

(a) (i) Görsel muayeneleri;

(ii) Mühürlerin ve diğer mutabık kalınan cihazların kontrolunu ve bunlara servis yapılmasını; ve

(iii) Numuneler alınmasını ve analiz edilmesini; içine alabilecek ayrıntılı yerinde denetim usulleri.

(b) Tesisin fark edilmeyen yeniden faaliyete geçirilmesini önlemek için :

(i) Tip, yerleştirme ve montaj düzenlemelerini; ve

(ii) Bu tür mühürlerin ve teçhizatın bakımını; belirleyen, kurcalamayı gösteren mühürlerin ve diğer mutabık kalınan teçhizatın kullanımıyla ilgili usuller; ve

(c) Mutabık kalınan diğer önlemler.

50. O tesis için denetim önlemleriyle ilgili ayrıntılı bir anlaşma ile mutabık kalınan mühürler ve diğer onaylanmış teçhizat, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 240 gün içerisinde yerleştirilecektir. Bu mühürlerin veya teçhizatın yerleştirilmesi için, denetim görevlilerinin her kimyasal silah üretim tesisini ziyaret etmelerine izin verilecektir.

51. Her takvim yılı içinde, Teknik Sekreterliğin her kimyasal silah üretim tesisinde dört denetim yapmasına izin verilecektir.

52. Sistematik denetimler veya ziyaretler için denetim ekibinin tesise planlanan varış saatinden 48 saat önce Genel Direktör, bir kimyasal silah üretim tesisini denetim veya ziyaret etme kararını denetime tabi tutulan Taraf Devlete bildirecektir. Acil sorunları çözmek için yapılacak denetimler veya ziyaretler için, bu süre kısaltılabilir. Genel Direktör denetimin veya ziyaretin amacını belirtecektir.

53. Denetim görevlilerinin, tesislerle ilgili anlaşmalara uygun olarak, kimyasal silah üretim tesislerinin bütün bölümlerine engellenmeksizin girmelerine izin verilecektir.

Beyan edilen envanterdeki denetim edilecek birimler, denetim görevlileri tarafından seçilecektir.

54. Sistematik yerinde denetimlerin sıklığını tayin etmekte yol gösterici bilgiler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır. Denetime tabi tutulacak özel üretim tesisi, Teknik Sekreterlik tarafından, tesisin denetime tabi tutulacağının önceden kesin olarak tahmin edilemeyeceği bir biçimde seçilecektir.

Kimyasal Silah Üretim Tesislerinin İmhasının Doğrulanması

55. Kimyasal silah üretim tesislerinin imhasının sistematik tahkikinin amacı, tesisin bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklere uygun olarak imha edildiğinin ve beyan edilen envanterdeki her birimin mutabık kalınan imha için ayrıntılı plana uygun olarak imha edildiğinin teyid edilmesi olacaktır.

56. Beyan edilen envanterdeki tüm birimler imha edildiğinde, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletin bu konudaki beyanını teyid edecektir. Bu teyitten sonra Teknik Sekreterlik, kimyasal silah üretim tesisinin sistematik doğrulanmasını sona erdirecek ve denetim görevlileri tarafından tesise yerleştirilen bütün cihazları ve izleme aletlerini derhal kaldıracaktır.

57. Bu teyitten sonra, Taraf Devlet, tesisin imha edildiğine dair beyanda bulunacaktır.

Bir Kimyasal Silah Üretim Tesisinin Geçici Olarak Bir Kimyasal Silah İmha Tesisine Dönüştürülmesinin Doğrulanması

58. Bir üretim tesisinin geçici olarak dönüştürülme niyeti ile ilgili olarak ilk bildirimi aldıktan sonra en geç 90 gün içerisinde, denetim görevlileri, önerilen geçici dönüştürme konusunda bilgi edinmek ve dönüştürme sırasında gerekebilecek olası denetim önlemlerini incelemek amacıyla tesisi ziyaret etme hakkına sahip olacaklardır.

59. Bu ziyaretten sonra en geç 60 gün içerisinde, Teknik Sekreterlik ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet, geçici dönüştürme dönemi için ilave denetim önlemlerini içine alan bir geçiş dönemi anlaşması imzalayacaklardır. Geçiş dönemi anlaşması, dönüştürme süreci sırasında hiçbir kimyasal silahın üretilmediği konusunda güven sağlayacak mühürlerin, izleme teçhizatının ve denetimlerin kullanımı da dahil olmak üzere denetim usullerini belirleyecektir. Bu anlaşma geçici dönüştürme faaliyetinin başlangıcından, tesis bir kimyasal silah imha tesisi olarak çalışmaya başlayana kadar yürürlükte kalacaktır.

60. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, tesisin herhangi bir bölümünü veya bu Sözleşme uyarınca yerleştirilmiş bulunan herhangi bir mührü veya diğer mutabık kalınan denetim teçhizatını geçiş dönemi anlaşması imzalanana kadar kaldırmayacak veya bunlarda herhangi bir değişiklik yapmayacaktır.

61. Tesis bir kimyasal silah imha tesisi olarak çalıştırılmaya başlandığında, kimyasal silah imha tesisleri için geçerli olan Bölüm IV (A) ve bu Ek hükümlerine tabi olacaktır. İşletme öncesi dönem için yapılacak düzenlemeler, geçiş dönemi anlaşmasıyla belirlenecektir.

62. İmha işlemleri sırasında denetim görevlileri, doğrudan doğruya kimyasal silahların imhası ile ilgili olmayan bölümler de dahil olmak üzere, geçici olarak dönüştürülen kimyasal silah üretim tesislerinin tüm bölümlerine girme hakkına sahip olacaklardır.

63. Tesis, kimyasal silah imhası amacıyla geçici olarak dönüştürme çalışmaları başlamadan önce ve tesis bir kimyasal silah imha tesisi olarak fonksiyonunu durdurduktan sonra, bu Bölümün, kimyasal silah üretim tesisleri için geçerli olan hükümlerine tabi olacaktır.

D) KİMYASAL SİLAH ÜRETİM TESİSLERİNİN BU SÖZLEŞME TAHTINDA YASAKLANMAYAN AMAÇLARLA BİR BAŞKA TESİSE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Dönüştürme Talebinde Bulunma Usulleri

64. Bir kimyasal silah üretim tesisini bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanma talebi, bir Taraf Devletin, bu Sözleşme yürürlüğe girmeden önce bu amaçlarla kullandığı veya bu amaçlarla kullanmayı planladığı herhangi bir tesis için yapılabilir.

65. Bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihte, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmakta olan bir kimyasal silah üretim tesisi için, bu amaçlarla kullanma talebi bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde Genel Direktöre sunulacaktır. Bu talep, paragraf 1 (h) (iii) uyarınca sunulacak verilere ek olarak, aşağıdaki bilgileri içerecektir;

(a) Talebin haklılığı ile ilgili ayrıntılı bir açıklama;

(b) Aşağıdaki hususları belirleyen bir genel tesis dönüştürme planı;

(i) Tesiste yapılacak faaliyetin niteliği;

(ii) Planlanan faaliyetin kimyasal maddelerin üretimini, işlemlenmesini veya tüketimini içine alması halinde; her kimyasal maddenin adı, tesisin akım şeması, yıllık olarak üretilmesi, işlemlenmesi veya tüketilmesi planlanan miktarlar;

(iii) Hangi binaların veya yapıların kullanılmasının önerildiği ve eğer varsa hangi değişikliklerin yapılmasının önerildiği;

(iv) Hangi binaların veya yapıların imha edildiği veya imhasının önerildiği ve imha planları;

(v) Tesiste hangi teçhizatın kullanılacağı;

(vi) Hangi tesisatın tesisten çıkarıldığı ve imha edildiği ve hangi tesisatın tesisten çıkarılmasının ve imha edilmesinin önerildiği ve imha planları;

(vii) Eğer söz konusu ise önerilen dönüştürme programı; ve

(viii) Bölgede çalıştırılmakta olan diğer tüm tesislerin faaliyetlerinin niteliği; ve

(c) Gerek (b) fıkrasında belirlenen önlemlerin, gerekse Taraf Devletçe önerilen diğer önlemlerin, tesiste hazır bulunan kimyasal silah üretim imkanının kullanılmasının önlenmesini nasıl sağlayacağı konusunda ayrıntılı bir açıklama.

66. Bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihte, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmakta olmayan bir kimyasal silah üretim tesisi için, bu amaçlarla kullanma talebi, dönüştürme kararının alınmasından itibaren en geç 30 gün içinde, ancak her ne olursa olsun, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç dört yıl içinde Genel Direktöre sunulacaktır. Bu talep aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Ekonomik ihtiyaçları da dahil olmak üzere talebin haklılığı ile ilgili ayrıntılı bir açıklama;

(b) Aşağıdaki hususları belirleyen bir genel tesis dönüştürme planı :

(i) Tesiste yapılması planlanan faaliyetin niteliği;

(ii) Planlanan faaliyetin kimyasal maddelerin üretimini, işlemlenmesini veya tüketimini içine alması halinde; her kimyasal maddenin adı, tesisin akım şeması, yıllık olarak üretilmesi, işlemlenmesi veya tüketilmesi planlanan miktarlar;

(iii) Hangi binaların veya yapıların alıkonulmasının önerildiği ve eğer varsa hangi değişikliklerin yapılmasının önerildiği;

(iv) Hangi binaların veya yapıların imha edildiği veya imhasının önerildiği ve imha planları;

(v) Hangi teçhizatın tesiste kullanımının önerildiği;

(vi) Hangi teçhizatın tesisten çıkarılmasının ve imha edilmesinin önerildiği ve imha planları;

(vii) Önerilen dönüştürme programı; ve

(viii) Bölgede çalıştırılmakta olan diğer tüm tesislerin faaliyetlerinin niteliği; ve

(c) Gerek (b) fıkrasında belirlenen önlemlerin, gerekse Taraf Devletçe önerilen diğer önlemlerin, tesiste hazır bulunan kimyasal silah üretim imkânının kullanılmasının önlenmesini nasıl sağlayacağı konusunda ayrıntılı bir açıklama.

67. Taraf Devlet, talebinde, güven sağlamak için uygun göreceği diğer önlemleri de önerebilir.

Bir Kararın Beklenmesi Sırasında Yapılacak İşlemler

68. Konferansın bir kararının beklenmesi sırasında, bir Taraf Devlet, bu Sözleşme yürürlüğe girmeden önce bu amaçlarla kullanılmakta olan bir tesisi, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanmaya devam edebilir, ancak şu şartla ki Taraf Devlet, talebinde, özel niteliklere sahip hiçbir teçhizatın ve özel niteliklerle donatılmış hiçbir binanın kullanılmadığını ve özel niteliklere sahip teçhizatın ve özel niteliklerle donatılmış binaların, paragraf 13'te belirlenen yöntemleri kullanarak atıl hale getirildiğini belirtecektir.

69. Başka amaçlarla kullanılma talebinde bulunulan tesisin, bu Sözleşme Taraf Devlet için yürürlüğe girmeden önce bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmakta olmaması veya paragraf 68'de belirtilen teyidin yapılmaması halinde, Taraf Devlet Madde V, fıkra 4 uyarınca bütün faaliyetlerini derhal durduracaktır. Taraf Devlet, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 90 gün içerisinde, paragraf 13 uyarınca tesisi kapatacaktır.

Dönüştürme Koşulları

70. Bir kimyasal silah üretim tesisini, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla bir başka tesise dönüştürmek için gerekli olan bir koşul, tesisteki özel niteliklere sahip bütün teçhizatın imha edilmesi ve binaların ve yapıların, bunları, normal olarak bu Sözleşmede yasaklanmayan amaçlarla kullanılan ve Liste 1 kimyasal maddeleriyle ilgisi olmayan binalardan ve yapılardan ayırt eden tüm özel niteliklerinin yok edilmesi gerektiğidir.

71. Dönüştürülmüş bir tesis aşağıdaki amaçlarla kullanılmayacaktır :

(a) Liste 1 kimyasal maddelerinin ve Liste 2 kimyasal maddelerinin üretimini, işlemlenmesini veya tüketimini içine alan herhangi bir faaliyet için; veya

(b) Yürütme Konseyi, toksisite ve aşındırıcılık ölçütlerini ve eğer uygulanması mümkünse diğer teknik etmenleri göz önünde bulundurarak, böyle bir üretimin bu Sözleşmenin hedef ve amacı konusunda hiçbir risk oluşturmayacağına karar vermediği sürece, ki bu karar Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır, yüksek derecede toksik organik fosforlu kimyasal maddeler de dahil olmak üzere yüksek derecede toksik herhangi bir kimyasal maddenin üretimi için, veya yüksek derecede toksik veya yüksek derecede aşındırıcı kimyasal maddelerin yüklenmesinin, boşaltılmasının, depolanmasının ve kullanımının özel teçhizat gerektireceği herhangi bir faaliyet için.

72. Bir kimyasal silah üretim tesisinin bir başka tesise dönüştürülmesi, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı yıl içinde tamamlanacaktır.

Yürütme Konseyi ve Konferans Tarafından Alınacak Kararlar

73. Talebin Genel Direktör tarafından alınmasından itibaren en geç 90 gün içinde, Teknik Sekreterlik tarafından tesisin bir ilk denetimi yapılacaktır.

Bu denetimin amacı, talepte verilen bilgilerin doğruluğunu tespit etmek, önerilen dönüştürülmüş tesisin teknik karakteristikleri ile ilgili ilave bilgiler elde etmek ve bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanıma izin verilebilecek olan şartları değerlendirmek olacaktır. Genel Direktör derhal Yürütme Konseyine, Konferansa ve bütün Taraf Devletlere, tesisin bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmak üzere dönüştürülmesi ve dönüştürülen tesisin yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılacağının garanti edilmesi için gerekli olan önlemler konusundaki tavsiyelerini içeren bir rapor sunacaktır.

74. Tesisin, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılmış olması ve işletilmeye devam olunması, ancak paragraf 68'de teyidi gerekli kılınan önlemlerin alınmamış olması halinde, Genel Direktör, uygun göreceği önlemlerin yürürlüğe konmasını zorunlu kılabilecek olan Yürütme Konseyine derhal, diğer hususların yanı sıra, tesisin kapatılmasını ve özel niteliklere sahip teçhizatın çıkarılmasını ve binalarda veya yapılarda değişiklik yapılmasını bildirecektir. Yürütme Konseyi, bu önlemlerin yürürlüğe konması için son tarihleri saptayacak ve bunların tatminkâr bir biçimde tamamlanacağı zamana kadar talebin incelenmesini askıya alacaktır. Önlemlerin yürürlüğe konulup konulmadığını saptamak amacıyla, belirlenen sürenin sona ermesinden hemen sonra tesis denetime tabi tutulacaktır. Bu önlemlerin alınmamış olması halinde, Taraf Devlet, tesisle ilgili bütün faaliyetleri tamamiyle sona erdirmeye zorunlu kılınacaktır.

75. Genel Direktörün raporunun alınmasından sonra, mümkün olduğu kadar kısa bir süre içerisinde, Konferans, Yürütme Konseyinin tavsiyeleri üzerine, raporu ve Taraf Devletlerin belirtecekleri görüşleri dikkate alarak, talebi onaylayıp onaylamamak konusunda karar verecek ve onayın bağlı olduğu şartları saptayacaktır. Taraf Devletin talebin onayına ve buna bağlı şartlara itiraz etmesi halinde, ilgili Taraf Devletler arasında, karşılıklı olarak kabul edilebilir bir çözüm bulmak amacıyla, en fazla 90 gün süreyle istişareler yapılacaktır. İstişare dönemi sona erdikten sonra mümkün olan en kısa süre içerisinde, talep ve bağlı şartlar, bunlarda yapılması önerilen değişikliklerle birlikte, bir esas konu olarak karara bağlanacaktır.

76. Talebin onaylanması halinde, böyle bir kararın alındığı tarihten itibaren en geç 90 gün içerisinde bir tesisle ilgili anlaşma yapılacaktır.

Tesisle ilgili anlaşma, doğrulama önlemleri de dahil olmak üzere, tesisin dönüştürülmesine ve kullanımına hangi koşullar altında izin verildiğini içerecektir. Tesisle ilgili anlaşma imzalanmadan önce dönüştürme işlemlerine başlanmayacaktır.

Dönüştürme İçin Ayrıntılı Planlar

77. Bir kimyasal silah üretim tesisinin dönüştürme işlemlerinin başlanmasının planlandığı tarihten en az 180 gün önce, Taraf Devlet, Teknik Sekreterliğe, diğer hususlar arasında, aşağıdaki hususlarla da ilgili ve dönüştürmenin doğrulanması konusunda önerilen önlemler de dahil olmak üzere, tesisin dönüştürülmesi için ayrıntılı planları sunacaktır :

(a) Denetim görevlilerinin dönüştürülecek tesiste bulundurulmalarının zamanlanması; ve

(b) Beyan edilen envanterdeki her birim için uygulanacak doğrulama önlemleri için usuller.

78. Her kimyasal silah üretim tesisinin dönüştürülmesi ile ilgili ayrıntılı plan aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Dönüştürme süreci için ayrıntılı zaman programı;

(b) Tesisin dönüştürmeden önceki ve sonraki yerleşim planı;

(c) Tesisin dönüştürmeden önceki ve eğer gerekli ise sonraki, proses akım şeması;

(d) İmha edilecek teçhizatın, bina ve yapıların ve değişiklik yapılacak bina ve yapıların ayrıntılı envanteri;

(e) Eğer varsa, envanterdeki her birim için uygulanacak önlemler;

(f) Doğrulama için önerilen önlemler;

(g) Tesisin dönüştürülmesi sırasında gözetilecek güvenlik/emniyet önlemleri; ve

(h) Denetim görevlileri için sağlanacak çalışma ve yaşama koşulları.

Ayrıntılı Planların İncelenmesi

79. Taraf Devletçe sunulan, dönüştürmeyle ilgili ayrıntılı plan ve doğrulama için önerilen önlemlere ve daha önceki denetimlerden edinilen deneyimlere dayanılarak, Teknik Sekreterlik, Taraf Devletle yakın istişare içerisinde, tesisin dönüştürülmesinin doğrulanması ile ilgili bir plan hazırlayacaktır. Uygun önlemlerle ilgili olarak Teknik Sekreterlik ve Taraf Devlet arasında doğabilecek görüş ayrılıkları istişareler yoluyla çözümlenecektir.

Çözüme kavuşturulamayan herhangi bir konu, bu Sözleşmenin tam olarak yürütülmesini kolaylaştırmak yaklaşımıyla gerekli işlemlerin yapılabilmesi için Yürütme Konseyine götürülecektir.

80. Madde V ve bu Bölüm hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, Yürütme Konseyi ve Taraf Devlet arasında, dönüştürme ve doğrulama için birleştirilmiş planlar üzerinde mutabakata varılacaktır. Bu anlaşma, dönüştürme işlemlerinin başlatılmasının planlandığı tarihten en az 60 gün önce tamamlanacaktır.

81. Yürütme Konseyinin her üyesi, dönüştürme ve doğrulama için birleştirilmiş planların yeterliliği ile ilgili herhangi bir konuda Teknik Sekreterlikle istişarelerde bulunabilir. Yürütme Konseyinin herhangi bir üyesi tarafından hiçbir itirazda bulunulmaması halinde, plan yürürlüğe konacaktır.

82. Herhangi bir güçlüğün ortaya çıkması halinde, Yürütme Konseyi, uzlaşma sağlayabilmek amacıyla, Taraf Devletle istişarelerde bulunacaktır. Herhangi bir güçlüğün çözüme kavuşturulamaması halinde, bu konu, Konferansa havale edilecektir.

Dönüştürme yöntemleriyle ilgili herhangi bir güçlüğün çözümü, dönüştürme planının kabul edilmiş bulunan diğer bölümlerinin uygulanmasını geciktirmeyecektir.

83. Doğrulama ile ilgili konularda Yürütme Konseyi ile mutabakata varılamaması veya onaylanmış tahkik planının yürürlüğe konamaması halinde, dönüştürme işlemlerinin doğrulanması, yerinde aletlerle sürekli izleme ve denetim görevlilerinin fiziksel mevcudiyeti yoluyla yapılacaktır.

84. Dönüştürme ve doğrulama işlemleri mutabık kalınan plana uygun olarak yürütülecektir. Doğrulama işlemleri sırasında dönüştürme sürecine gereksiz yere müdahale edilmeyecek ve doğrulama işlemleri, dönüştürme işlemlerini teyid etmek amacıyla, denetim görevlilerinin mevcudiyeti yoluyla yürütülecektir.

85. Genel Direktörün dönüştürme işleminin tamamlandığını teyid etmesinden itibaren 10 yıl süreyle, Taraf Devlet, denetim görevlilerine, herhangi bir zamanda, tesise engellenmeksizin giriş izni sağlayacaktır. Denetim görevlileri, tesisteki bütün alanları, bütün faaliyetleri ve bütün teçhizat ünitelerini gözleme hakkına sahip olacaklardır. Denetim görevlileri, tesisteki faaliyetlerin, bu Kısım tahtında, Yürütme Konseyi ve Konferans tarafından tayin edilmiş şartlara uygun olarak yürütüldüğünü doğrulama hakkına sahip olacaklardır. Denetim görevlileri aynı zamanda, bu Ek'in II. bölümü, E Kısmındaki hükümler uyarınca, Liste 1 kimyasal maddelerinin, bunların stabil yan ürünlerinin ve bozunma ürünlerinin ve Liste 2 kimyasal maddelerinin bulunmadığını doğrulamak ve tesisteki faaliyetlerin, bu Kısım tahtında Yürütme Konseyi ve Konferans tarafından tayin edilmiş kimyasal faaliyetlerle ilgili diğer şartlara uygun olarak yürütüldüğünü tahkik etmek amacıyla, tesisteki herhangi bir alanda numuneler alma ve bunları çözümleme hakkına sahip olacaklardır. Denetim görevlileri aynı zamanda, bu Ek'in X. Bölümü, C Kısmı uyarınca, tesisin bulunduğu bölgeye yönetim altında giriş hakkına sahip olacaklardır. Bu 10 yıllık dönem içerisinde Taraf Devlet, dönüştürülmüş tesiste yürütülen faaliyetler hakkında yıllık raporlar verecektir. 10 yıllık dönemin tamamlanmasından sonra, Yürütme Konseyi, Teknik Sekreterliğin tavsiyelerini göz önünde bulundurarak, devam eden doğrulama önlemlerinin yapısı konusunda karar verecektir.

86. Dönüştürülmüş tesisin doğrulama giderleri, Madde V, fıkra 19 uyarınca karşılanacaktır.

BÖLÜM VI

MADDE VI UYARINCA BU SÖZLEŞME TAHTINDA YASAKLANMAYAN FAALİYETLER

LİSTE 1 KİMYASAL MADDELERİ VE BU KİMYASAL MADDELERLE İLGİLİ TESİSLER İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

A) GENEL HÜKÜMLER

1. Bir Taraf Devlet, Liste 1 kimyasal maddelerini Taraf Devletlerin toprakları dışında bir yerde üretmeyecek, iktisap etmeyecek, elinde bulundurmayacak veya kullanmayacaktır ve bu kimyasal maddeleri, bir başka Taraf Devlet harici olmak üzere kendi toprakları dışına transfer etmeyecektir.

2. Bir Taraf Devlet:

(a) Kimyasal maddelerin araştırmayla ilgili farmasötik veya koruyucu amaçlarla uygulanmaları; ve

(b) Kimyasal maddelerin türlerinin ve miktarlarının, bu amaçlarla kullanımı doğrulayacak türlerle ve miktarlarla kesin olarak sınırlandırılması; ve

(c) Herhangi bir zamanda, bu amaçlarla kullanılacak bu tür kimyasal maddelerin miktarının 1 tona eşit veya daha az olması; ve

(d) Bir Taraf Devletçe, herhangi bir yılda, üretim, kimyasal silah stoklarından alma ve transfer yoluyla iktisap edilen, bu tür amaçlarla kullanılacak toplam miktarın 1 tona eşit veya daha az olması;

durumlarının dışında Liste 1 kimyasal maddelerini üretmeyecek, iktisap etmeyecek, elinde bulundurmayacak veya kullanmayacaktır.

B) TRANSFERLER

3. Bir Taraf Devlet, Liste 1 kimyasal maddelerini, kendi topraklarının dışına, yalnızca bir başka Taraf Devlete ve paragraf 2 uyarınca yalnızca araştırmayla ilgili, tıbbi, farmasötik ve koruyucu amaçlarla transfer edebilir.

4. Transfer edilen kimyasal maddeler, tekrar üçüncü bir devlete transfer edilmeyecektir.

5. Bir başka Taraf Devlete yapılacak herhangi bir transferden en az 30 gün önce, her iki Taraf Devlet de Teknik Sekreterliğe, bu transfer konusunda bildirimde bulunacaklardır.

6. Taraf Devletlerden her biri, bir önceki yıl içinde yapılan transferlerle ilgili ayrıntılı bir yıllık bildirimde bulunacaktır. Bildirim, o yılın bitiminden itibaren en geç 90 gün içinde sunulacak ve transfer edilmiş bulunan herhangi bir Liste 1 kimyasal maddesi için aşağıdaki bilgileri içine alacaktır:

(a) Kimyasal adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(b) Diğer Devletlerden iktisap edilen veya diğer Taraf Devletlere transfer edilen miktar. Beher transfer için miktar, alıcı ve amaç belirtilecektir.

C) ÜRETİM

Genel Üretim İlkeleri

7. Taraf Devletlerden her biri, paragraf 8 ila 12 tahtında yapılacak üretim sırasında, halkın güvenliğinin sağlanmasına ve çevrenin korunmasına en büyük önceliği tanıyacaktır. Taraf Devletlerden her biri, bu üretimi, kendi ulusal güvenlik ve emisyon standartlarına göre yürütecektir.

Küçük Ölçekli Tek Tesis

8. Araştırma ile ilgili, tıbbi, farmasötik ve koruyucu amaçlarla Liste 1 kimyasal maddelerinin üretimi yapan beher Taraf Devlet, paragraf 10, 11 ve 12'de belirtilen durumlar hariç olmak üzere, üretimi, Taraf Devletçe onaylanan, küçük ölçekli tek bir liste yapacaktır.

9. Küçük ölçekli tek bir tesiste üretim, konfigürasyonu kesintisiz üretim için yapılmamış bulunan üretim hatlarında, reaksiyon tankları içinde yapılacaktır. Böyle bir reaksiyon tankının hacmi 100 litreyi aşmayacak ve hacmi 5 litreden büyük olan bütün reaksiyon tanklarının toplam hacmi 500 litreden daha fazla olmayacaktır.

Diğer Tesisler

10. Liste 1 kimyasal maddelerinin yılda 10 kilogramı aşmayan toplam miktarlardaki üretimi, koruyucu amaçlarla, küçük ölçekli tek tesisin dışındaki bir liste yapılabilir. Bu tesis, Taraf Devletçe onaylanacaktır.

11. Liste 1 kimyasal maddelerinin yılda 100 gramın üzerindeki miktarlarda üretimi, araştırma ile ilgili, tıbbi ve farmasötik amaçlarla, beher tesis için yılda 10 kilogramı aşmayan toplam miktarlarda, küçük ölçekli bir tesisin dışında yapılabilir. Bu tesisler, Taraf Devletçe onaylanacaktır.

12. Liste 1 kimyasal maddelerinin sentezi, koruyucu amaçlarla değil, ancak araştırma ile ilgili, tıbbi veya farmasötik amaçlarla, beher tesis için yılda 100 gramın altındaki toplam miktarlarda, laboratuvarlarda yapılabilir. Bu tesisler, D ve E kısımlarında belirlenen bildirim ve doğrulama ile ilgili olarak herhangi bir yükümlülüğe tabi olmayacaklardır.

D) BİLDİRİMLER

Küçük Ölçekli Tek Tesis

13. Küçük ölçekli tek tesis işletmeyi planlayan Taraf Devletlerden her biri, Teknik Sekreterliğe, bir teçhizat envanteri ve ayrıntılı şemalar da dahil olmak üzere, tesisin kesin yerini ve tesisle ilgili ayrıntılı bir açıklama bildireceklerdir. Mevcut tesisler için, bu ilk bildirim, bu Sözleşmenin Taraf Devlet için yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içerisinde verilecektir. Yeni tesislerle ilgili ilk bildirimler, tesisin işletilmeye başlanmasından en az 180 gün önce verilecektir.

14. Taraf Devletlerden her biri, bu ilk beyanla ilk planlanan değişiklikler konusunda, Teknik Sekreterliğe önceden bildirimde bulunacaktır. Bildirim, değişikliklerin gerçekleştirilmesinden en az 180 gün önce yapılacaktır.

15. Küçük ölçekli tek bir tesiste Liste 1 kimyasal maddelerinin üretimi yapan bir Taraf Devlet, tesisin bir önceki yıl içindeki faaliyetleriyle ilgili olarak ayrıntılı bir yıllık beyanda bulunacaktır. Bildirim, o yılın sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde verilecek ve aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Tesisin tanımlanması;

(b) Tesiste üretilen, iktisap edilen, tüketilen veya depolanan Liste 1'deki beher kimyasal madde için aşağıdaki bilgiler :

(i) Kimyasal adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(ii) Kullanılan yöntemler ve üretilen miktar;

(iii) Liste 1 kimyasal maddelerinin üretilmesinde kullanılan ve Liste 1, 2 veya 3'te verilen hammaddelerin adı ve miktarı;

(iv) Tesiste tüketilen miktar ve tüketim amaç(ları)ı;

(v) Taraf Devletteki başka tesislerden alınan veya başka tesislere sevk edilen miktar. Beher sevkiyat için miktar, alıcı ve amaç belirtilecektir;

(vi) Yıl içerisindeki herhangi bir zamanda depolanan maksimum miktar; ve

(vii) Yıl sonunda depolanmış bulunan miktar; ve

(c) Teçhizat envanterleri ve ayrıntılı şemalar da dahil olmak üzere, daha önce verilmiş bulunan ayrıntılı teknik tanımlarla karşılaştırıldığında yıl içinde tesiste yapılmış bulunan herhangi bir değişiklikle ilgili bilgiler.

16. Küçük ölçekli tek tesiste Liste 1 kimyasal maddelerini üreten Taraf Devletlerden her biri, bir sonraki yıl için hedeflenen faaliyetler ve tesiste beklenen üretim miktarı ile ilgili ayrıntılı bir bildirimde bulunacaktır. Bildirim, bir sonraki yılın başlamasından en az 90 gün önce verilecek ve aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Tesisin tanımı;

(b) Tesiste üretilmesi, tüketilmesi veya depolanması beklenen Liste 1'deki beher kimyasal madde için, aşağıdaki bilgiler :

(i) Kimyasal adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(ii) Üretilmesi beklenen miktar ve üretimin amacı; ve

(c) Teçhizat envanterleri ve ayrıntılı şemalar da dahil olmak üzere, daha önce verilmiş bulunan ayrıntılı teknik tanımlarla karşılaştırıldığında, yıl içinde tesiste yapılması beklenen değişikliklerle ilgili bilgiler.

Paragraf 10 ve 11'de Sözü Edilen Diğer Tesisler

17. Her tesis için Taraf Devlet, Teknik Sekreterliğe, tesisin adını, yerini ve tesisin ve Teknik Sekreterlik tarafından istendiği şekilde ilgili bölümlerini ayrıntılı bir teknik tanımını bildirecektir. Koruyucu amaçlarla Liste 1 kimyasal maddelerini üreten tesisler özel olarak tanımlanacaktır. Mevcut tesisler için, bu ilk bildirim, bu Konvansiyonun Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde verilecektir. Yeni tesislerle ilgili ilk bildirimler, tesisin işletmeye alınmasından en az 180 gün önce verilecektir.

18. Taraf Devletlerden her biri, Teknik Sekreterliğe, ilk beyanla ilgili planlanan değişiklikler konusunda önceden bildirimde bulunacaktır. Bu bildirim, değişikliklerin gerçekleştirilmesinden en az 180 gün önce verilecektir.

19. Taraf Devletlerden her biri, beher tesis için, bir önceki yılda tesiste gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili ayrıntılı bir yıllık bildirimde bulunacaktır. Bildirim, o yılın sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde verilecek ve aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Tesisin tanımı;

(b) Liste 1'deki beher kimyasal madde için aşağıdaki bilgiler;

(i) Kimyasal adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(ii) Üretilen miktar ve, koruyucu amaçlarla üretim yapılması halinde, kullanılan yöntemler;

(iii) Liste 1'deki kimyasal maddelerin üretimi amacıyla kullanılan ve Liste 1, 2 veya 3'te verilen hammaddelerin adı ve miktarı;

(iv) Tesiste tüketilen miktar ve tüketim amacı;

(v) Yıl içerisindeki herhangi bir zamanda depolanan maksimum miktar; ve

(vii) Yıl sonunda depolanmış bulunan miktar; ve

(c) Tesisin daha önce verilmiş bulunan ayrıntılı teknik tanımıyla karşılaştırıldığında, tesiste veya ilgili bölümlerinde yıl içinde yapılan değişikliklerle ilgili bilgiler.

20. Taraf Devletlerden her biri, beher tesis için, bir sonraki yıl için hedeflenen faaliyetler ve tesiste beklenen üretim miktarı ile ilgili ayrıntılı bir beyanda bulunacaktır. Bu bildirim, o yılın başlamasından en az 90 gün önce verilecek ve aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Tesisin tanımı;

(b) Liste 1'deki beher kimyasal madde için aşağıdaki bilgiler :

(i) Kimyasal adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası; ve

(ii) Üretilmesi beklenen miktar, üretimin yapılmasının beklendiği zaman dönemleri ve üretimin amaçları; ve

(c) Tesisin daha önce verilmiş bulunan ayrıntılı teknik tanımıyla karşılaştırıldığında, tesiste veya ilgili bölümlerinde yapılması beklenen değişikliklerle ilgili bilgiler.

E) DOĞRULAMA

Küçük Ölçekli Tek Tesis

21. Küçük ölçekli tek tesiste yapılacak doğrulama faaliyetlerinin amacı, Liste 1 kimyasal maddelerinin miktarının doğru olarak bildirim edilmiş olduğunu ve özellikle de toplam miktarlarının 1 tonu aşmadığını doğrulamak olacaktır.

22. Tesis, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözlemleme yoluyla sistematik doğrulamaya tabi olacaktır.

23. Özel bir tesis için yapılacak sayısı, yoğunluğu, süresi, zamanlaması ve şekli, ilgili kimyasal maddelerin bu Sözleşmenin hedef ve amacı ile ilgili olarak oluşturdukları riske, tesisin karakteristiklerine ve burada yürütülen faaliyetlerin niteliğine dayanılarak tayin edilecektir. Bu konuda yol gösterici bilgiler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

24. İlk denetimin amacı, reaksiyon tanklarındaki paragraf 9'da belirlenen limitlerin doğrulanması da dahil olmak üzere, tesisle ilgili olarak verilen bilgilerin tahkiki olacaktır.

25. Bu Sözleşme bir Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 180 gün içinde, Taraf Devlet, Örgütle, bir model anlaşmaya dayanarak, tesis için ayrıntılı denetim usullerini kapsayan bir tesis anlaşması imzalayacaktır.

26. Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdikten sonra küçük ölçekli tek bir tesis kurmayı planlayan Taraf Devletlerden her biri, Örgütle, bir model anlaşmaya dayanarak, tesis çalıştırılmaya veya kullanılmaya başlamadan önce tesis için ayrıntılı denetim usullerini kapsayan bir tesis anlaşması imzalayacaktır.

27. Bu anlaşmalar için model anlaşma, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

Paragraf 10 ve 11'de Sözü Edilen Diğer Tesisler

28. Paragraf 10 ve 11'de sözü edilen herhangi bir tesisteki doğrulama faaliyetlerinin amacı, aşağıdaki hususların doğrulanması olacaktır.

(a) Tesisin, beyan edilen kimyasal maddeler dışında Liste 1'deki herhangi bir kimyasal maddenin üretimi amacıyla kullanılmadığı;

(b) Üretilen, işlemlenen veya tüketilen Liste 1'deki kimyasal maddelerin doğru olarak bildirim edildiği ve bildirim edilen amaç için ihtiyaçlarla tutarlı olduğu; ve

(c) Liste 1'deki kimyasal maddelerin saptırılmadığı veya başka amaçlarla kullanılmadığı.

29. Tesis, yerinde denetim ve yerinde aletlerle gözlemleme yoluyla sistematik doğrulamaya tabi olacaktır.

30. Özel bir tesis için yapılacak denetimlerin sayısı, yoğunluğu, süresi, zamanlaması ve şekli, üretilen kimyasal maddelerin miktarlarının bu Sözleşmenin hedef ve amacı ile ilgili olarak oluşturdukları riske, tesisin karakteristiklerine ve burada yürütülen faaliyetlerin niteliklerine dayanılarak tayin edilecektir. Bu konuda yol gösterici bilgiler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

31. Bu Sözleşmenin bir Taraf Devlet için yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 180 gün içerisinde, Taraf Devlet, Örgütle, bir model anlaşmaya dayanarak, her tesis için ayrıntılı denetim usullerini kapsayan tesisle ilgili anlaşmalar imzalayacaktır.

32. Bu Sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten sonra böyle bir tesis kurmayı planlayan Taraf Devletlerden her biri, tesis çalıştırılmaya ve kullanılmaya başlamadan önce, Örgütle, bir tesisle ilgili anlaşma imzalayacaktır.

BÖLÜM VII

MADDE VI UYARINCA BU SÖZLEŞME TAHTINDA YASAKLANMAYAN FAALİYETLER

LİSTE 2 KİMYASAL MADDELERİ VE BU KİMYASAL MADDELERLE İLGİLİ TESİSLER İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

A) BİLDİRİMLER

Toplu Ulusal Verilerle İlgili Bildirimler

1. Taraf Devletlerden her biri tarafından, Madde VI, fıkra 7 ve 8 uyarınca verilecek ilk bildirimler ve yıllık bildirimler, gerek bir önceki takvim yılı için, Liste 2'deki beher kimyasal madde için üretilen, işlemlenen, tüketilen, ithal edilen ve ihraç edilen miktarlar, gerekse her ülke için ithalat ve ihracatla ilgili nicel bilgiler konusunda toplu ulusal verileri içine alacaktır.

2. Taraf Devletlerden her biri :

(a) Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdikten sonra en geç 30 gün içinde paragraf 1 uyarınca ilk bildirimleri; ve, bir sonraki takvim yılında başlamak üzere,

(b) Bir önceki takvim yılının sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde yıllık bildirimleri; sunacaktır.

Liste 2 Kimyasal Maddelerini Üreten, İşlemleyen veya Tüketen Fabrika Mahalleriyle İlgili

Bildirimler

3. Önceki üç takvim yılından herhangi birinde, Liste 2 kimyasal maddelerini, yılda aşağıdaki miktarlardan daha fazla üreten, işlemleyen veya tüketen veya bir sonraki takvim yılında üretmesi, işlemlemesi veya tüketmesi beklenen bir veya daha fazla fabrikadan oluşan bütün fabrika mahalleri için, ilk beyanların ve yıllık bildirimlerin verilmesi gerekmektedir :

(a) Liste 2, bölüm A'da "*" işareti ile tanımlanmış bir kimyasal maddeden 1 kg.

(b) Liste 2, bölüm A'daki diğer kimyasal maddelerden 10 kg.; veya

(c) Liste 2, bölüm B'deki bir kimyasal maddeden 1 ton.

4. Taraf Devletlerden her biri aşağıdaki bildirimleri sunacaktır :

(a) Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde, paragraf 3 uyarınca verilecek ilk bildirimler; ve, bir sonraki takvim yılında başlamak üzere;

(b) Bir önceki takvim yılının sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde verilecek, geçmişteki faaliyetlerle ilgili yıllık bildirimler;

(c) Bir sonraki takvim yılının başlamasından en az 60 gün önce verilecek, beklenen faaliyetlerle ilgili yıllık bildirimler. Yıllık bildirim verildikten sonra ek olarak planlanan bu tür herhangi bir faaliyet konusunda, bu faaliyetin başlamasından en az beş gün önce bildirimde bulunacaktır.

5. Paragraf 3 uyarınca verilecek bildirimler, genel olarak, Liste 2'deki bir kimyasal maddenin düşük bir konsantrasyonunu içeren karışımlar için gerekli değildir. Yol gösterici bilgilere uygun olarak bu bildirimler yalnızca, karışımdan Liste 2'deki bir kimyasal maddeyi geri kazanmanın kolaylığının ve bunun toplam ağırlığının, bu Sözleşmenin hedef ve amacı ile ilgili bir risk oluşturacağının kabul edildiği durumlarda verilecektir. Bu yol gösterici bilgiler, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

6. Paragraf 3 uyarınca, bir fabrika mahalli ile ilgili olarak yapılacak bildirimler aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Fabrika mahallinin adı ve sahibinin, bunu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Adres dahil olmak üzere fabrika mahallinin kesin yeri; ve

(c) Bu Ek'in VIII. Bölümü uyarınca bildirim edilen fabrika mahalli içindeki fabrikaların sayısı.

7. Paragraf 3 uyarınca verilecek bir fabrika mahalli ile ilgili bildirimler, fabrika mahalli içinde yer alan ve paragraf 3'te belirlenen özelliklere uyan her fabrika için aynı zamanda aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Fabrikanın adı, ve sahibinin, bunu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Eğer varsa spesifik bina veya yapı numarası da dahil olmak üzere fabrika mahalli içindeki kesin yeri;

(c) Başlıca faaliyetleri;

(d) Fabrikanın :

(i) Beyan edilen Liste 2'deki kimyasal maddeleri üretip üretmediği, işlemleyip işlemlemediği veya tüketip tüketmediği;

(ii) Bu tür faaliyetlere ve çok amaçlı faaliyetlere tahsis edilip edilmediği; ve

(iii) Bu diğer faaliyetin (örneğin depolama) tanımı da dahil olmak üzere, beyan edilen Liste 2'deki kimyasal maddelerle ilgili diğer faaliyetleri yapıp yapmadığı; ve

(e) Bildirimi yapılan Liste 2'deki beher kimyasal madde için fabrikanın üretim kapasitesi.

8. Paragraf 3 uyarınca bir fabrika mahalli ile ilgili olarak yapılacak bildirimler, bildirim alt sınırının üzerindeki beher liste 2 kimyasal maddesi için aşağıdaki bilgileri de içine alacaktır :

(a) Kimyasal adı, genel adı veya tesis tarafından kullanılan ticarî adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(b) Bir ilk bildirimin veriliyor olması halinde : Önceki üç takvim yılının her birinde, fabrika mahalli tarafından üretilen, işlemlenen, tüketilen, ithal edilen ve ihraç edilen toplam miktar;

(c) Geçmişteki faaliyetlerle ilgili yıllık bir bildirimin veriliyor olması halinde : bir önceki takvim yılı içinde fabrika mahalli tarafından üretilen, işlemlenen, tüketilen, ithal edilen ve ihraç edilen toplam miktar;

(d) Beklenen faaliyetlerle ilgili yıllık bir bildirimin veriliyor olması halinde : Üretim, işlemleme veya tüketim için beklenen zaman dönemleri de dahil olmak üzere, bir sonraki takvim yılı içinde fabrika mahalli tarafından üretilmesi, işlemlenmesi veya tüketilmesi beklenen toplam yıllık miktar; ve

(e) Kimyasal maddenin üretildiği, işlemlendiği veya tüketildiği veya üretileceği, işlemleneceği veya tüketileceği amaçlar :

(i) Ürün türlerinin özellikleriyle birlikte mahalde yapılan işlemleme ve tüketim;

(ii) Nihai ürün türlerinin, eğer mümkünse bir başka sanayiye mi, tüccara mı veya bir diğer varış yerine mi olduğu konusunda bir açıklamayla birlikte, Taraf Devletin toprakları içindeki bir yere veya Taraf Devletin yetki veya kontrol alanındaki bir başka yere satışı veya transferi;

(iii) İhracat yapılan Devletlerle ilgili bir açıklamayla birlikte, doğrudan doğruya yapılan bir ihracat; veya

(iv) Diğer amaçlarla yapılan bir faaliyet de dahil olmak üzere diğer hususlar.

Liste 2 Kimyasal Maddelerinin Kimyasal Silah Amacıyla Geçmişte Üretimiyle İlgili Bildirimler

9. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşmenin kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde, 1 Ocak 1946 tarihinden bu yana herhangi bir zamanda, kimyasal silah amacıyla Liste 2 kimyasal maddelerini üretmiş olan fabrikalardan oluşan bütün fabrika mahallerini beyan edecektir.

10. Paragraf 9 uyarınca yapılacak bir fabrika mahalli ile ilgili bildirimler aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Fabrika mahallinin adı ve sahibinin, bu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Adres dahil olmak üzere kesin yeri;

(c) Fabrika mahallinde yer alan ve paragraf 9'daki özelliklere uyan her tesis için, paragraf 7, (a) ila (e) fıkralarında belirtilen bilgiler; ve

(d) Kimyasal silah amaçlarıyla üretilen Liste 2'deki beher kimyasal madde için :

(i) Kimyasal adı, genel adı veya fabrika mahalli tarafından kimyasal silahların üretimi amacıyla kullanılan ticarî adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(ii) Kimyasal maddenin üretildiği tarihler ve üretilen miktar; ve

(iii) Kimyasal maddenin sevk edildiği yer ve eğer biliniyorsa burada üretilen nihai ürün.

Taraf Devletlere Verilecek Bilgiler

11. Bu Kısım uyarınca bildirim edilen fabrika mahallerinin bir listesi ve paragraf 6, 7 (a), 7 (c), 7 (d) (i), 7 (d) (iii), 8 (a) ve 10 uyarınca verilen bilgiler, istek üzerine Teknik Sekreterlik tarafından Taraf Devletlere verilecektir.

B) DOĞRULAMA

Genel

12. Madde VI, fıkra 4 uyarınca yapılacak doğrulama işlemleri, geçmişteki üç takvim yılının herhangi biri içinde, aşağıdaki kimyasal maddeleri aşağıdaki miktarlardan fazla üretilmiş, işlemlemiş veya tüketmiş olan, veya bir sonraki takvim yılında üretilmesi, işlemlemesi veya tüketmesi beklenen, bir veya daha fazla fabrikadan oluşan bildirim edilmiş fabrika mahallerinde yerinde denetim yoluyla gerçekleştirilecektir :

(a) Liste 2, bölüm A'da "*" işareti ile tanımlanmış bir kimyasal maddeden 10 kg.

(b) Liste 2, bölüm A'daki diğer kimyasal maddelerden 1 ton; veya

(c) Liste 2, bölüm B'deki bir kimyasal maddeden 10 ton.

13. Örgütün Madde VIII, fıkra 21 (a) gereğince Konferans tarafından benimsenecek programı ve bütçesi, ayrı bir birim olarak, bu Kısım tahtında yapılacak doğrulama için bir program ve bütçeyi içine alacaktır. Madde VI tahtında yapılacak tahkik için kaynakların tahsisinde, Teknik Sekreterlik, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren ilk üç yıl içinde, Kısım A tahtında bildirim edilen fabrika mahallerinin ilk denetimlerine öncelik tanıyacaktır. Kaynakların tahsisi daha sonra, kazanılan deneyimlere dayanılarak gözden geçirilecektir.

14. Teknik Sekreterlik paragraf 15 ila 22 uyarınca ilk denetimleri ve bunu izleyen diğer denetimleri yapacaktır.

Denetim Hedefleri

15. Denetimlerin genel hedefi, faaliyetlerin bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklere uygun olduğunu ve bildirimlerde verilen bilgilerle tutarlı olduğunu doğrulamak olacaktır. Kısım A tahtında bildirim edilen fabrika mahallerindeki denetimlerin özel hedefi aşağıdaki hususların doğrulanmasını içerecektir :

(a) Bu Ek'in VI. Bölümüne uygun olan durumlar dışında, herhangi bir Liste 1 kimyasal maddesinin bulunmadığı, özellikle de üretiminin yapılmadığı;

(b) Liste 2 kimyasal maddelerinin üretim, işlemleme veya tüketim seviyelerinin bildirimlerle tutarlı olduğu; ve

(c) Liste 2 kimyasal maddelerinin bu Sözleşme tahtında yasaklanan faaliyetler için saptırılmadığı.

İlk Denetimler

16. Paragraf 12 uyarınca denetlenecek her fabrika mahalli, bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra en kısa süre içinde, ancak tercihan en geç üç yıl içinde bir ilk denetime tabi tutulacaktır.

Bu dönemden sonra bildirim edilen fabrika mahalleri, üretimin, işlemlemenin veya tüketimin ilk bildirim edildiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde bir ilk denetime tabi tutulacaktır. İlk denetimler için fabrika mahallerinin seçimi Teknik Sekreterlik tarafından, fabrika mahallinin ne zaman denetleneceğinin önceden kesin olarak tahmin edilemeyeceği bir şekilde yapılacaktır.

17. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve Teknik Sekreterlik bunun gerekli olmadığı konusunda mutabakata varmadıkları sürece, ilk denetim sırasında fabrika mahalli için bir tesisle ilgili anlaşma taslağı hazırlanacaktır.

18. Daha sonraki denetimlerin sıklığı ve yoğunluğu ile ilgili olarak, denetim görevlileri ilk denetim sırasında, diğer hususların yanı sıra, aşağıdaki kriterleri de dikkate alarak, ilgili kimyasal maddelerin bu Sözleşmenin hedef ve amacı konusunda oluşturdukları riski, fabrika mahallinin karakteristiklerini ve orada yürütülen faaliyetlerin niteliklerini değerlendireceklerdir :

(a) Listelere alınmış bulunan kimyasal maddelerin ve eğer varsa bunlarla üretilen nihai ürünlerin toksisitesi;

(b) Denetime tabi tutulan mahalde tipik olarak depolanan listelere alınmış bulunan kimyasal maddelerin miktarı;

(c) Denetime tabi tutulan mahalde tipik olarak depolanan, listelere alınmış bulunan kimyasal maddelerin hammaddesi olan kimyasal maddelerin miktarı;

(d) Liste 2 fabrikaların üretim kapasitesi; ve

(e) Denetime tabi tutulan mahalle toksik kimyasal maddelerin üretiminin, depolanmasının ve dolumunun başlatılması imkânları ve değiştirilebilirliği.

Denetimler

19. İlk denetim yapıldıktan sonra, paragraf 12 uyarınca denetlenecek her fabrika mahalli, bunu izleyen denetime tabi tutulacaktır.

20. Denetim için özel fabrika mahallerinin seçiminde ve denetimlerin sıklığı ve yoğunluğu konusunda karar verilmesinde Teknik Sekreterlik, tesisle ilgili anlaşmayı ve ilk denetimlerin ve bunu izleyen denetimlerin sonuçlarını gözönünde bulundurarak, ilgili kimyasal maddenin bu Sözleşmenin hedef ve amacı konusunda oluşturduğu riski, fabrika mahallinin karakteristiklerini ve orada yürütülen faaliyetlerin niteliklerini dikkate alacaktır.

21. Teknik Sekreterlik, denetime tabi tutulacak özel bir fabrika mahallini, denetimin ne zaman yapılacağının kesin olarak önceden tahmin edilemeyeceği bir şekilde seçecektir.

22. Bu Kısım hükümleri tahtında, hiçbir fabrika mahalli, bir takvim yılı içinde iki defadan daha fazla denetime tabi tutulmayacaktır. Bununla birlikte bu hüküm, Madde IX uyarınca yapılacak denetimleri sınırlamayacaktır.

Denetim Usulleri

23. Mutabık kalınan yol gösterici bilgilere, bu Ek'in ve Gizlilik Eki'nin diğer ilgili hükümlerine ilave olarak, aşağıdaki 24. ila 30. paragraflardaki hükümler uygulanacaktır.

24. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve Teknik Sekreterlik bunun gerekli olmadığı konusunda mutabakata varmadığı sürece, ilk denetimin tamamlanmasından sonra en geç 90 gün içerisinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve Örgüt arasında bir tesisle ilgili anlaşma imzalanacaktır. Bu anlaşma bir model anlaşmaya dayanılarak yapılacak ve bildirim edilen fabrika mahallinde denetimlerin yürütülmesini kurallara bağlayacaktır. Anlaşma, gerek denetimlerin sıklığını ve yoğunluğunu, gerekse paragraf 25 ila 29 uyarınca ayrıntılı denetim usullerini belirleyecektir.

25. Denetimin odak noktası beyan edilen fabrika mahalli içindeki bildirilen Liste 2 fabrikası (ları) olacaktır.

Denetim ekibinin fabrika mahallinin diğer bölümlerine de girmeyi istemesi halinde, bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 51'deki açıklama yapma yükümlülüğüne uygun olarak ve tesisle ilgili anlaşmaya uygun olarak veya tesisle ilgili bir anlaşmanın bulunmaması halinde, bu Ek'in X. Bölümü, C kısmında belirlenen yönetim altında giriş kurallarına uygun olarak, bu bölgelere giriş izni verilecektir.

26. Bildirim edilen kimyasal maddelerden hiçbir sapma yapılmadığını ve üretimin bildirimlerle tutarlı olduğunu garanti etmek amacıyla, kayıtların incelenmesine izin verilecektir.

27. Listelere alınmış bulunan bildirim edilmemiş herhangi bir kimyasal madde olmadığını kontrol etmek amacıyla, numune alma ve analiz işlemleri yapılacaktır.

28. Denetlenecek alanlar, aşağıdaki alanları içine alabilir :

(a) Hammadde niteliğindeki kimyasal maddelerin (reaktanların) teslim alındığı veya depolandığı alanlar;

(b) Reaksiyon tanklarına alınmadan önce reaktanların elle yapılan işlemlere tabi tutulduğu alanlar;

(c) (a) veya (b) fıkrasında sözü edilen alanlardan reaksiyon tanklarına besleme hatları ve bunlara bağlı valflar, akım ölçerler vb.

(d) Reaksiyon tanklarının dış kısımları ve yardımcı teçhizat;

(e) Reaksiyon tanklarından, bildirim edilen Liste 2 kimyasal maddelerini uzun veya kısa süreli depolamaya veya daha ileri safhada proses yapan teçhizata götüren hatlar;

(f) (a) ila (e) fıkralarındaki herhangi bir üniteye bağlı kontrol teçhizatı;

(g) Katı, gaz ve sıvı atık işlemleme teçhizatı ve alanları;

(h) Spesifikasyonlarına uygun olmayan kimyasal maddelerin yok edilme teçhizatı ve alanları.

29. Denetim süresi 96 saati aşmayacaktır; bununla birlikte, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında süre uzatımı konusunda mutabakata varılabilir.

Denetim Konusunda Bildirim

30. Teknik Sekreterlik tarafından, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, denetim ekibinin, denetlenecek fabrika mahalline varışından en az 48 saat önce bildirimde bulunulacaktır.

C) BU SÖZLEŞMENİN TARAFI OLMAYAN DEVLETLERE YAPILACAK DEVİRLER

31. Liste 2 kimyasal maddeleri yalnızca Taraf Devletlere devredilecek veya yalnızca Taraf Devletlerden devralınacaktır. Bu yükümlülük, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden üç yıl sonra başlayacaktır.

32. Bu üç yıllık ara dönemde, Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşmeye Taraf olmayan Devletlere yapılacak Liste 2 kimyasal maddelerinin devirleri için bir nihai kullanım sertifikası sağlayacaklardır. Bu tür devirler için Taraf Devletlerden her biri, transfer edilen kimyasal maddelerin yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanımını sağlamak için gerekli olan önlemleri alacaklardır. Diğer hususların yanı sıra, Taraf Devlet, alıcı Devletten, devredilen kimyasal maddelerle ilgili olarak aşağıdaki hususları belirten bir sertifika alacaktır :

(a) Bu kimyasal maddelerin yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılacağı,

(b) Bu kimyasal maddelerin tekrar devredilmeyeceği;

(c) Türleri ve miktarları;

(d) Nihai kullanımları; ve

(e) Nihai kullanıcının(ların) adı(ları) ve adresi(leri)

BÖLÜM VIII
MADDE VI UYARINCA BU SÖZLEŞME TAHTINDA
YASAKLANMAYAN FAALİYETLER

LİSTE 3 KİMYASAL MADDELERİ VE BU KİMYASAL MADDELERLE İLGİLİ TESİSLER İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

A) BİLDİRİMLER

Toplu Ulusal Verilerle İlgili Bildirimler

1. Bir Taraf Devletçe, Madde VI, fıkra 7 ve 8 uyarınca verilecek ilk bildirimler ve yıllık bildirimler, gerek bir önceki takvim yılı için Liste 3'teki beher kimyasal madde için, üretilen, ithal edilen ve ihraç edilen miktarlar, gerekse her ülke için ithal ve ihracatla ilgili nicel bilgiler konusundaki toplu ulusal verileri içerecektir.

2. Taraf Devletlerden her biri :

(a) Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdikten sonra en geç 30 gün içinde, paragraf 1 uyarınca ilk bildirimleri ve bir sonraki takvim yılında başlamak üzere,

(b) Bir önceki takvim yılının sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde yıllık bildirimleri;

sunacaktır.

Liste 3 Kimyasal Maddelerini Üreten Fabrika Mahalleriyle İlgili Bildirimler

3. Bir önceki takvim yılında liste 3'teki bir kimyasal maddeyi 30 tondan fazla üretilmiş olan veya bir sonraki takvim yılı içinde üretilmesi beklenen bir veya daha fazla fabrikadan oluşan bütün fabrika mahalleri için ilk bildirimlerin ve yıllık bildirimlerin verilmesi gerekmektedir.

4. Taraf Devletlerden her biri aşağıdaki bildirimleri sunacaktır :

(a) Bu Sözleşme kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde, paragraf 3 uyarınca verilecek ilk bildirimler; ve bir sonraki takvim yılında başlamak üzere;

(b) Bir önceki takvim yılının sona ermesinden itibaren en geç 90 gün içinde verilecek, geçmişteki faaliyetlerle ilgili yıllık bildirimler;

(c) Bir sonraki takvim yılının başlamasından en az 60 gün önce verilecek, beklenen faaliyetlerle ilgili yıllık bildirimler. Yıllık bildirim verildikten sonra ek olarak planlanan bu tür herhangi bir faaliyet konusunda, bu faaliyetin başlamasından en az beş gün önce bildirimde bulunulacaktır.

5. Paragraf 3 uyarınca verilecek bildirimler, genel olarak, Liste 3'teki bir kimyasal maddenin düşük bir konsantrasyonunu içeren karışımlar için gerekli değildir.

Yol gösterici bilgilere uygun olarak, bu bildirimler yalnızca, karışımdan Liste 3'teki herhangi bir kimyasal maddeyi geri kazanmanın kolaylığının ve bunun toplam ağırlığının, bu Sözleşmenin hedef ve amacı ile ilgili bir risk oluşturacağının kabul edildiği durumlarda verilecektir. Bu yol gösterici bilgiler Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

6. Paragraf 3 uyarınca bir fabrika mahalli ile ilgili olarak yapılacak bildirimler aşağıdaki bilgileri içerecektir :

(a) Fabrika mahallinin adı ve sahibinin, bunu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Adres dahil olmak üzere kesin yeri;

(c) Bu Ek'in VII. Bölümü uyarınca beyan edilen fabrika mahalli içindeki fabrikaların sayısı.

7. Paragraf 3 uyarınca verilecek bir fabrika mahalli ile ilgili bildirimler, fabrika mahalli içinde yer alan ve paragraf 3'te verilen özelliklere uyan her fabrika için aynı zamanda aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Fabrikanın adı ve sahibinin, bunu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Eğer varsa spesifik bina veya yapı numarası da dahil olmak üzere fabrika mahalli içindeki kesin yeri;

(c) Başlıca faaliyetleri.

8. Paragraf 3 uyarınca bir fabrika mahalli ile ilgili olarak yapılacak bildirimler, beyan alt sınırının üzerindeki beher liste 3 kimyasal maddesi için aşağıdaki bilgileri de içine alacaktır :

(a) Kimyasal adı, genel adı veya tesis tarafından kullanılan ticari adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(b) Kimyasal maddenin bir önceki takvim yılında gerçekleştirilmiş, veya eğer beklenen faaliyetlerle ilgili bildirimde bulunuluyorsa bir sonraki takvim yılı içinde gerçekleştirilmesi beklenen, 30 ila 200 ton, 200 ila 1 000 ton, 1 000 ila 10 000 ton, 10 000 ila 100 000 ton ve 100 000 tonun üzerinde şeklinde ifade edilen yaklaşık üretim miktarı; ve

(c) Kimyasal maddenin üretildiği veya üretileceği amaçlar.

Liste 3 Kimyasal Maddelerinin Kimyasal Silah Amaçlarıyla Geçmişte Üretimiyle İlgili

Bildirimler

9. Taraf Devletlerden her biri, bu Sözleşmenin kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 30 gün içinde, 1 Ocak 1946 tarihinden bu yana herhangi bir zamanda, kimyasal silahlar amaçlarıyla Liste 3'teki bir kimyasal maddeyi üretmiş olan fabrikalardan oluşan tüm fabrika mahallerini beyan edecektir.

10. Paragraf 9 uyarınca yapılacak bir fabrika mahalli ile ilgili bildirimler aşağıdaki bilgileri içine alacaktır.

(a) Fabrika mahallinin adı ve sahibinin, bunu işleten şirketin veya girişimin adı;

(b) Adres dahil olmak üzere kesin yeri;

(c) Fabrika mahalli içinde yer alan ve paragraf 9'daki özelliklere uyan her tesis için, paragraf 7 (a) ila (c) fıkralarında belirtilen bilgiler; ve

(d) Kimyasal silah amacıyla üretilen Liste 3'teki beher kimyasal madde için;

(i) Kimyasal adı, genel adı veya fabrika mahalli tarafından kimyasal silahların üretimi amacıyla kullanılan ticari adı, açık formülü ve eğer verilmişse Kimyasal Abstreler Servisi tescil numarası;

(ii) Kimyasal maddenin üretildiği tarihler ve üretilen miktar; ve

(iii) Kimyasal maddenin sevk edildiği yer ve eğer biliniyorsa burada üretilen nihai ürün.

Taraf Devletlere Verilecek Bilgiler

11. Bu Kısım uyarınca beyan edilen fabrika mahallerinin bir listesi ve paragraf 6, 7 (a), 7 (c), 8 (a) ve 10 uyarınca verilen bilgiler, istek üzerine, Teknik Sekreterlik tarafından Taraf Devletlere verilecektir.

B) DOĞRULAMA

Genel

12. Madde VI, fıkra 5 uyarınca yapılacak doğrulama işlemleri, Liste 3'teki herhangi bir kimyasal maddeyi, bir önceki takvim yılı içerisinde, 30 tonluk bildirim alt sınırının üzerinde, toplam olarak 200 tondan fazla üretmiş bulunan veya bir sonraki takvim yılında üretmesi beklenen, beyan edilmiş fabrika mahallerinde, yerinde denetim yoluyla gerçekleştirilecektir.

13. Örgütün Madde VIII, fıkra 21 (a) gereğince Konferans tarafından benimsenecek programı ve bütçesi, bu Ek'in VII. Bölümü, paragraf 13'ü dikkate alarak, bu Kısım tahtında yapılacak doğrulama için, ayrı bir birim olarak bir program ve bütçeyi içine alacaktır.

14. Bu Kısım tahtında, Teknik Sekreterlik, aşağıdaki ölçü faktörlerine dayanarak, özel olarak tasarımı yapılmış bilgisayar yazılımlarının kullanılması gibi uygun mekanizmalarla, denetime tabi tutulacak fabrika mahallerini rasgele seçecektir :

(a) Denetimlerin adil coğrafi dağılımı; ve

(b) İlgili kimyasal madde, fabrika mahallinin karakteristikleri ve orada yürütülen faaliyetlerin nitelikleri ile ilgili olarak, beyan edilen fabrika mahalleri konusunda Teknik Sekreterliğin elinde bulunan bilgiler.

15. Bu Kısımdaki hükümler tahtında, hiçbir fabrika mahalli yılda iki defadan daha fazla denetime tabi tutulmayacaktır. Bununla birlikte bu hüküm, Madde IX uyarınca yapılacak denetimleri sınırlamayacaktır.

16. Bu Kısım tahtında yapılacak denetimler için fabrika mahallerini seçerken, Teknik Sekreterlik, bir Taraf Devletin beher takvim yılında bu Bölüm tahtında ve bu Ek'in IX. bölümü tahtında tabi tutulacağı denetimlerin toplam sayısı konusunda aşağıdaki sınırlamaya uyacaktır : Denetimlerin toplam sayısı, bu iki rakamdan hangisi daha düşükse, bir Taraf Devletin hem bu Bölüm ve hem de bu ek'in IX. Bölümü tahtında beyan ettiği fabrika mahallerinin toplam sayısının yüzde 5'i artı üç denetimi, veya 20 denetimi aşmayacaktır.

Denetim Hedefleri

17. Kısım A tahtında beyan edilen fabrika mahallerinde, denetimlerin genel hedefi, faaliyetlerin beyanlarda verilen bilgilerle tutarlı olarak yürütüldüğünü doğrulamak olacaktır. Denetimlerin özel hedefi bu Ek'in VI. Bölümüne uygun olan durumlar dışında, Liste 1'deki herhangi bir kimyasal maddenin bulunmadığının, özellikle de üretiminin yapılmadığının tahkik edilmesi olacaktır.

Denetim Usulleri

18. Mutabık kalınan yol gösterici bilgilere, bu Ek'in ve Gizlilik Eki'nin diğer ilgili hükümlerine ilave olarak, aşağıdaki 19. ila 25. paragraflardaki hükümler uygulanacaktır.

19. Denetime tabi tutulan Taraf Devletçe istenmediği sürece tesislerle ilgili anlaşmalar yapılmayacaktır.

20. Denetimlerin odak noktası, beyan edilen fabrika mahalli içindeki beyan edilen Liste 3 fabrikası(ları) olacaktır. Denetim ekibinin bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 51 uyarınca, bazı belirsiz durumları açıklığa kavuşturulması için, fabrika mahallinin diğer bölümlerine de girmeyi istemesi halinde, bu giriş izninin kapsamı konusunda, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında mutabık kalınacaktır.

21. Denetim ekibi ve Taraf Devletin, denetim ekibinin kayıtları incelemesinin denetimin hedeflerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olacağı konusunda mutabakata varmaları halinde, denetim ekibi kayıtları inceleyebilir.

22. Listelere alınmış bulunan beyan edilmemiş herhangi bir kimyasal madde olmadığını kontrol etmek amacıyla, numuneler alınabilir ve yerinde analizler yapılabilir. Çözülememiş belirsizliklerin bulunması durumunda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabakatına tabi olmak kaydıyla, numunelerin analizi, bölge dışında tayin edilmiş bir laboratuvarda yaptırılabilir.

23. Denetim edilecek alanlar, aşağıdaki alanları içine alabilir.

(a) Hammadde niteliğindeki kimyasal maddelerin (reaktanların) teslim ve depolandığı alanlar;

(b) Reaksiyon tanklarına alınmadan önce reaktanların elle yapılan işlemlere tabi tutulduğu alanlar;

(c) (a) veya (b) fıkrasında sözü edilen alanlardan reaksiyon tanklarına besleme hatları ve bunlara bağlı valflar, akım ölçerler vb.;

(d) Reaksiyon tanklarının dış kısımları ve yardımcı teçhizat;

(e) Reaksiyon tanklarından, beyan edilen Liste 3 kimyasal maddelerini uzun veya kısa süreli depolamaya veya daha ileri safhada proses yapan teçhizata götüren hatlar;

(f) (a) ila (e) fıkralarındaki herhangi bir üniteye bağlı kontrol teçhizatı;

(g) Katı, gaz ve sıvı atık işlemleme teçhizatı ve alanları;

(h) Spesifikasyonlarına uygun olmayan kimyasal maddelerin yok edilme teçhizatı ve alanları.

24. Denetim süresi 24 saati aşmayacaktır; bununla birlikte, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında süre uzatımı konusunda mutabakata varılabilir.

Denetim Konusunda Bildirim

25. Teknik Sekreterlik tarafından, denetime tabi tutulacak bir Taraf Devlete, denetim ekibinin, denetlenecek fabrika mahalline varışından en az 120 saat önce bildirimde bulunulacaktır.

C) BU SÖZLEŞMENİN TARAFI OLMAYAN DEVLETLERE YAPILACAK DEVİRLER

26. Liste 3'teki kimyasal maddeleri bu Sözleşmenin Tarafı olmayan Devletlere devrederken, Taraf Devletlerden her biri, devredilen kimyasal maddelerin yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanımını sağlamak için gerekli önlemleri alacaktır. Diğer hususların yanı sıra, Taraf Devlet, alıcı Devletten, devredilen kimyasal maddelerle ilgili olarak aşağıdaki hususları belirten bir sertifika alacaktır :

(a) Bu kimyasal maddelerin yalnızca bu Sözleşme tahtında yasaklanmayan amaçlarla kullanılacağı;

(b) Bu kimyasal maddelerin tekrar devredilmeyeceği;

(c) Türleri ve miktarları;

(d) Nihai kullanımları; ve

(e) Nihai kullanıcının(ların) ad(lar)ı ve adres(ler)i.

27. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl sonra, Konferans, Liste 3 kimyasal maddelerin bu Sözleşmenin Tarafı olmayan Devletlere devri ile ilgili başka önlemlerin alınmasının gerekli olup olmadığını inceleyecektir.

BÖLÜM IX

MADDE VI UYARINCA BU SÖZLEŞME TAHTINDA YASAKLANMAYAN ETKİNLİKLER DİĞER KİMYASAL MADDE ÜRETİM TESİSLERİ İÇİN GEÇERLİ OLACAK KURALLAR

A) BİLDİRİMLER

Diğer Kimyasal Madde Üretim Tesislerinin Listesi

1. Madde VI, fıkra 7 uyarınca Taraf Devletlerin biri tarafından verilecek bildirim :

(a) Bir önceki takvim yılında, listelere alınmamış farklı organik kimyasal maddeleri sentez yoluyla 200 tondan fazla üretmiş olan; veya

(b) Bir önceki takvim yılında, fosfor, kükürt veya fluorin elemenlerini içeren, listelere alınmamış farklı bir organik kimyasal maddeyi sentez yoluyla 30 tondan daha fazla üretmiş olan bir veya daha fazla fabrikadan oluşan (bundan böyle "FKF-fabrikaları" ve "FKF-kimyasal maddesi" olarak anılacaktır),

bütün fabrika mahallerinin bir listesini içerecektir.

2. Paragraf 1 uyarınca verilecek diğer kimyasal madde üretim tesislerinin listesi, yalnızca patlayıcı maddeleri veya hidrokarbonları üreten fabrika mahallerini içine almayacaktır.

3. Taraf Devletlerden her biri, paragraf 1 uyarınca yapılacak ilk bildiriminin bir bölümü olarak verilmesi gereken diğer kimyasal madde üretim tesislerinin listesini bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içinde verecektir. Taraf Devletlerden her biri, bir sonraki takvim yılının başlamasından en az 90 gün önce, yıllık olarak, bu listeyi güncelleştirmek için gerekli olan bilgileri verecektir.

4. Paragraf 1 uyarınca verilecek diğer kimyasal madde üretim tesislerinin listesi, her fabrika mahalli için aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Fabrika mahallinin adı ve sahibinin, bunu işleten Şirketin veya girişimin adı;

(b) Adres dahil olmak üzere fabrika mahallinin kesin yeri;

(c) Başlıca faaliyetleri; ve

(d) Fabrika mahallinde paragraf 1'de belirtilen kimyasal maddeleri üreten fabrikaların sayısı.

5. Paragraf 1 (a) uyarınca listesi verilecek fabrika mahalleri ile ilgili olarak liste aynı zamanda, bir önceki takvim yılında üretilen listelere alınmamış farklı organik kimyasal maddelerin, 1 000 tonun altında, 1 000 ton ila 10 000 ton arasında ve 10 000 tonun üzerinde şeklinde ifade edilen yaklaşık toplam üretim miktarını da içine alacaktır.

6. Paragraf 1 (b) uyarınca listesi verilecek fabrika mahalleri ile ilgili olarak liste aynı zamanda, fabrika mahalli içindeki FKF-fabrikalarının sayısını da belirtecek ve her FKF-fabrikası tarafından bir önceki takvim yılı içinde üretilmiş FKF-kimyasal maddelerinin, 200 tonun altında, 200 ila 1 000 ton, 1 000 ila 10 000 ton ile 10 000 tonun üzerinde şeklinde ifade edilen yaklaşık toplam üretim miktarlarını da içine alacaktır.

Teknik Sekreterlik Tarafından Sağlanacak Yardım

7. Bir Taraf Devlet, idarî nedenlerle, paragraf 1 uyarınca verilecek kimyasal madde üretim tesislerinin listesini derlemek için yardım istemeyi gerekli görmesi halinde, Teknik Sekreterlikten böyle bir yardım sağlanmasını isteyebilecektir. Daha sonra listenin tamlığı ile ilgili sorular, Taraf Devlet ve Teknik Sekreterlik arasında yapılacak istişarelerle çözümlenecektir.

Taraf Devletlere Verilecek Bilgiler

8. Paragraf 4 tahtında sağlanacak bilgiler de dahil olmak üzere, paragraf 1 uyarınca verilecek diğer kimyasal madde üretim tesislerinin listeleri, istek üzerine, Teknik Sekreterlik tarafından Taraf Devletlere verilecektir.

B) DOĞRULAMA

Genel

9. Kısım C hükümlerine tabi olmak kaydıyla, Madde VI, fıkra 6 uyarınca yapılacak doğrulama;

(a) Paragraf 1 (a) uyarınca listesi verilen fabrika mahallerinde; ve

(b) Paragraf 1 (b) uyarınca listesi verilen, bir önceki takvim yılında bir FKF-kimyasal maddesini 200 tondan fazla üretmiş bulunan bir veya daha fazla fabrikadan oluşan fabrika mahallerinde,

yerinde denetim yoluyla gerçekleştirilecektir.

10. Örgütün, Madde VIII, fıkra 21 (a) uyarınca Konferans tarafından benimsenecek olan bütçesi, yürürlüğe konduktan sonra bu Kısım tahtında yapılacak doğrulama için, ayrı bir birim olarak, bir program ve bütçe içerecektir.

11. Bu Kısım tahtında, Teknik Sekreterlik, aşağıdaki ölçü faktörlerine dayanarak, özel olarak tasarımı yapılmış bilgisayar yazılımlarının kullanılması gibi uygun mekanizmalarla, denetime tabi tutulacak fabrika mahallerini rasgele seçecektir.

(a) Denetimlerin adil coğrafî dağılımı;

(b) Fabrika mahallinin karakteristikleri ve orada yürütülen faaliyetlerle ilgili olarak, listesi verilen fabrika mahalleri konusunda Teknik Sekreterliğin elinde bulunan bilgiler; ve

(c) Paragraf 25 uyarınca mutabık kalınacak bir esasa dayanarak Taraf Devletlerce yapılacak öneriler.

12. Bu Kısımdaki hükümler tahtında, hiçbir fabrika mahalli yılda iki defadan daha fazla denetime tabi tutulmayacaktır. Bununla birlikte bu hüküm, Madde IX uyarınca yapılacak denetimleri sınırlamayacaktır.

13. Bu Kısım tahtında yapılacak denetimler için fabrika mahallerini seçerken. Teknik Sekreterlik, bir Taraf Devletin beher takvim yılında bu Bölüm tahtında ve bu Ek'in VIII. Bölümü tahtında tabi tutulacağı denetimlerin toplam sayısı konusunda aşağıdaki sınırlamaya uyacaktır : Denetimlerin toplam sayısı, bu iki rakamdan hangisi daha düşükse, bir Taraf Devletin hem bu Bölüm tahtında ve hem de bu Ek'in VIII. Bölümü tahtında bildirim ettiği fabrika mahallerinin toplam sayısının yüzde 5'i artı üç denetimi veya 20 denetimi aşmayacaktır.

Denetim Hedefleri

14. Kısım A tahtında listesi verilen fabrika mahallerinde, denetimlerin genel hedefi, faaliyetlerin bildirimlerdeki hedeflerle tutarlı olarak yürütüldüğünü doğrulamak olacaktır. Denetimlerin özel hedefi, bu Ek'in VI. Bölümüne uygun olan durumlar dışında, Liste 1'deki herhangi bir kimyasal maddenin bulunmadığının, özellikle de üretimin yapılmadığının doğrulanması olacaktır.

Denetim Usulleri

15. Mutabık kalınan yol gösterici bilgilere, bu Ek'in ve Gizlilik Eki'nin diğer ilgili hükümlerine ilave olarak, aşağıdaki 16. ila 20. paragraflardaki hükümler uygulanacaktır.

16. Denetime tabi tutulan Taraf Devletçe istenmediği sürece tesislerle ilgili anlaşmalar yapılmayacaktır.

17. Denetim için seçilen bir fabrika bölgesinde, denetimin odak noktası, paragraf 1'de belirlenen kimyasal maddeleri üreten tesis(ler) ve özellikle de Paragraf 1 (b) uyarınca listesi verilen FKF-tesisleri olacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bu Ek'in X. Bölümü, C Kısmında belirtilen yönetim altında giriş kurallarına uygun olarak, bu fabrikalara girişi yönetme hakkına sahip olacaktır.

Denetim ekibinin bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 51 uyarınca, bazı belirsiz durumların açığa kavuşturulması için fabrikanın diğer bölümlerine de girmeyi istemesi halinde, bu giriş izninin kapsamı konusunda, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında mutabık kalınacaktır.

18. Denetim ekibi ve Taraf Devletin, denetim ekibinin kayıtları incelemesinin denetimin hedeflerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olacağı konusunda mutabakata varmaları halinde, denetim ekibi kayıtları inceleyebilir.

19. Listelere alınmış bulunan bildirim edilmemiş herhangi bir kimyasal madde olmadığını kontrol etmek amacıyla, numuneler alınabilir ve yerinde analizler yapılabilir. Çözülememiş belirsizliklerin bulunmaması durumunda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabakatına tabi olmak kaydıyla, numunelerin analizi, bölge dışında tayin edilmiş bir laboratuvarda yaptırılabilir.

20. Denetim süresi 24 saati aşmayacaktır; bununla birlikte, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında süre uzatımı konusunda mutabakata varılabilir.

Denetim Konusunda Bildirim

21. Teknik Sekreterlik tarafından, denetime tabi tutulacak bir Taraf Devlete, denetim ekibinin denetlenecek fabrika mahalline varışından en az 120 saat önce bildirimde bulunulacaktır.

C) KISIM B'NİN UYGULANMASI VE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Uygulama

22. Konferans, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren üçüncü yıldaki olağan oturumunda aksine karar vermediği sürece, Kısım B'nin yerine getirilmesine, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dördüncü yılın başında başlanacaktır.

23. Genel Direktör, Konferansın bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonraki üçüncü yılda yapılacak olağan oturumu için, gerek bu Ek'in VII. ve VIII. Bölümlerinin, gerekse bu Bölümün Kısım A hükümlerinin yerine getirilmesi konusunda Teknik Sekreterliğin deneyimini ana hatlarıyla açıklayan bir rapor hazırlayacaktır.

24. Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonraki üçüncü yılda yapılacak olağan oturumunda, Konferans, Genel Direktörün raporuna dayanarak, Kısım B tahtında doğrulama için mevcut olan kaynakları, "FKF-fabrikaları" ve diğer kimyasal madde üretim tesisleri arasında dağılımı konusunda karar verebilir. Aksi takdirde bu dağılım, Teknik Sekreterliği uzmanlığına bırakılacak ve paragraf 11'deki ölçü faktörlerine ilave edilecektir.

25. Bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonraki üçüncü yılda yapılacak olağan oturumunda, Konferans, paragraf 11'deki seçme prosesinde bir ölçü faktörü olarak göz önüne alınacak önerilerin Taraf Devletlerce hangi esasa göre (örneğin belgesel) sunulması gerektiği konusunda karar verecektir.

Gözden Geçirme

26. Konferansın Madde VIII, fıkra 22 uyarınca toplanan ilk özel oturumunda, bu Doğrulama Eki'nin bu bölümünün hükümleri, kazanılan deneyimlere dayanılarak, kimya sanayii için bütün doğrulama kurallarının (Madde VI, bu Ek'in VII. ila IX. Bölümleri) kapsamlı bir incelemesinin ışığında yeniden ele alınacaktır. Daha sonra Konferans, doğrulama kurallarının etkenliğini artırmak için tavsiyelerde bulunacaktır.

BÖLÜM X

MADDE IX UYARINCA YAPILACAK KUŞKU DENETİMLERİ

A) DENETİM GÖREVLİLERİNİN VE YARDIMCILARININ SEÇİLMESİ VE TAYİNİ

1. Madde IX uyarınca yapılacak denetimler, yalnızca bu görev için özel olarak tayin edilmiş denetim görevlileri ve denetim yardımcıları tarafından yapılacaktır. Madde IX uyarınca yapılacak denetimler için denetim görevlileri ve yardımcılarını tayin etmek amacıyla, Genel Direktör, rutin denetim faaliyetini gerçekleştiren denetim görevlileri ve yardımcıları arasından bir seçim yaparak, önerilen denetim görevlileri ve yardımcılarının bir listesini hazırlayacaktır. Bu liste, bulunabilirliklerini ve dönüşümlü çalışma gereğini göz önüne alarak, denetim görevlilerinin seçiminde esneklik sağlayabilmek için, gerekli niteliklere, deneyime, beceriye ve eğitime sahip, yeterli sayıda denetim görevlisi ve yardımcısını içine alacaktır. Aynı zamanda, denetim görevlilerinin ve yardımcılarının mümkün olduğu kadar geniş bir coğrafi tabanda seçilmelerinin önemine de gerekli dikkat gösterilecektir. Denetim görevlilerinin ve yardımcılarının tayini, bu Ek'in II. Bölümü, A Kısmında belirlenen usullere uygun olacaktır.

2. Genel Direktör, özel bir isteğin gerektirdiği koşulları dikkate alarak, denetim ekibinin büyüklüğünü tayin edecek ve üyelerini seçecektir. Denetim ekibinin büyüklüğü, denetim emrinin uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli olan minimum sayıda tutulacaktır. Talepte bulunan Taraf Devletin veya denetime tabi tutulan Taraf Devletin tabiyetinde bulunan hiç kimse, denetim ekibinin bir üyesi olamayacaktır.

B. DENETİM ÖNCESİ ETKİNLİKLER

3. Bir kuşku denetimi için talebini vermeden önce, Taraf Devlet, Teknik Sekreterliğin taleple ilgili olarak hemen işlem yapıp yapamayacağı konusunda, Genel Direktörden teyit isteyecektir. Genel Direktör, bu teyidi hemen verememesi halinde, teyit taleplerinin sırasına göre, mümkün olan en kısa zamanda bu teyidi verecektir. Aynı zamanda Taraf Devlete, hemen işlem yapılabilmesinin muhtemelen ne zaman mümkün olacağını bildirecektir. Genel Direktör, taleplerle ilgili olarak artık zamanında işlem yapılamadığı sonucuna varması halinde, gelecekte bu durumun düzeltilmesi için gerekenlerin yapılmasını Yürütme Konseyinden isteyebilir.

Bildirim

4. Bir kuşku denetimi için Yürütme Konseyine ve Genel Direktöre verilecek denetim talebi, en azından aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Denetime tabi tutulacak Taraf Devlet ve eğer söz konusu ise Ev Sahibi Devlet :

(b) Kullanılacak giriş noktası :

(c) Denetim bölgesinin büyüklüğü ve türü :

(d) Bu Sözleşmenin, bu endişeyi doğuran ilgili hükümleri konusunda bir açıklama da dahil olmak üzere, bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmaması ile ilgili endişe ve gerek bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmamasının niteliği ve ayrıntıları, gerekse ortaya çıkan endişeyle ilgili tüm gerekli bilgiler; ve

(e) Talepte bulunan Taraf Devletin gözlemcisinin adı,

Talepte bulunan Taraf Devlet gerekli gördüğü diğer bilgileri de verebilir.

5. Genel Direktör, talepte bulunan Taraf Devlete, talebi aldığını bir saat içinde bildirecektir.

6. Genel Direktörün bu bilgiyi, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete, denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış saatinden en az 12 saat önce verebilmesi için, talepte bulunan Taraf Devlet, denetim bölgesinin yerini Genel Direktöre zamanında bildirecektir.

7. Denetim bölgesi, talepte bulunan Taraf Devletçe, coğrafi koordinatlarla, bir referans noktasıyla ilgili bir bölge şeması verilerek, mümkün olduğu kadar spesifik olarak tayin edilecektir. Eğer mümkünse, talepte bulunan Taraf Devlet aynı zamanda, denetim bölgesini genel olarak gösteren bir harita ve denetlenecek bölgenin talep edilen çevre sınırlarını mümkün olduğu kadar kesin olarak gösteren bir şema verilecektir.

8. İstenen çevre sınırları :

(a) Mevcut binaların veya diğer yapıların dışında en az 10 metrelik mir mesafeye kadar uzanacaktır :

(b) Mevcut güvenlik duvarları tarafından kesilmeyecektir; ve

(c) Talepte bulunan Taraf Devletin, istenen çevre sınırları içine almayı düşündüğü mevcut güvenlik duvarlarının dışında en az 10 metrelik bir mesafeye kadar uzanacaktır.

9. İstenen çevre sınırları, paragraf 8'deki özelliklere uymuyorsa, denetim ekibi tarafından paragraf 8'deki hükümlere uyacak şekilde yeniden çizilecektir.

10. Genel Direktör, denetim bölgesinin, paragraf 7'de açıklandığı şekilde belirlenen yerini, denetim ekibinin giriş noktasına planlanan varış saatinden en az 12 saat önce Yürütme Konseyine bildirecektir.

11. Yürütme Konseyine paragraf 10 uyarınca bilgi verilmesiyle aynı anda, Genel Direktör, paragraf 7'de açıklandığı şekilde belirlenen denetim belgesinin yeri de dahil olmak üzere denetim talebini, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete bildirecektir. Bu bildirimde, bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 32'de belirlenen bilgiler de yer alacaktır.

12. Denetim ekibinin giriş noktası varışında denetim ekibi tarafından, denetim emri, denetime tabi tutulacak Taraf Devlete bildirilecektir.

Denetime Tabi Tutulan Taraf Devletin Topraklarına Girme

13. Genel Direktör, Madde IX, fıkra 13 ila 18 uyarınca bir denetim talebinin alınmasından sonra, mümkün olan en kısa süre içerisinde denetim ekibini gönderecektir. Denetim ekibi, paragraf 10 ve 11 hükümlerine uygun olarak, talepte belirlenen giriş noktasına mümkün olan en kısa zamanda varacaktır.

14. İstenen çevre sınırlarının denetime tabi tutulan Taraf Devletçe kabul edilmesi halinde, bu sınırlar mümkün olan en kısa süre içerisinde, ancak her ne olursa olsun, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 24 saat içinde, nihai çevre sınırları olarak tayin edilecektir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim ekibini, denetim bölgesinin nihai çevre sınırlarına ulaştırılacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin gerekli görmesi halinde, bu ulaşım, nihai çevre sınırlarının tayini için paragrafta belirlenen sürenin sona ermesinden 12 saate kadar varan bir süre önce başlatılabilir. Her ne olursa olsun bu ulaşım, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 36 saat içinde tamamlanacaktır.

15. Beyan edilen bütün tesisler için, (a) ve (b) fıkralarındaki usuller uygulanacaktır. (Bu Bölümdeki amaçlar için, "beyan edilen tesis", Madde III, IV ve V uyarınca beyan edilen bütün tesisler anlamında kullanılacaktır. Madde VI ile ilgili olarak, "bildirim edilen tesis", gerek yalnızca bu Ek'in VI. Bölümü tahtında bildirim edilen tesisler, gerekse, bu Ek'in VII. Bölümü, 7 ve 10 (c) paragrafları, ve VIII. Bölümü, 7 ve 10 (c) paragrafları uyarınca verilen beyanlarda belirtilen tesisler anlamında kullanılacaktır.)

(a) İstenen çevre sınırları, beyan edilen çevre sınırlarının içindeyse ve bunlara uygunsa, beyan edilen çevre sınırları nihaî çevre sınırları olarak kabul edilecektir. Bununla birlikte, denetime tabi tutulan Taraf Devletçe mutabık kalınması halinde, nihai çevre sınırları, talepte bulunan Taraf Devletçe istenen çevre sınırlarına uyacak şekilde küçültülebilir.

(b) Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mümkün olur olmaz denetim ekibini nihaî çevre sınırlarına ulaştıracaktır, ancak her ne olursa olsun, denetim ekibinin, giriş noktasına varışından itibaren en geç 24 saat içinde çevre sınırlarına ulaşmalarını sağlayacaktır.

Nihaî Çevre Sınırlarının Alternatif Tayini

16. Giriş noktasında, denetime tabi tutulan Taraf Devletin istenen çevre sınırlarını kabul edememesi halinde denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mümkün olan en kısa süre içerisinde, ancak her ne olursa olsun, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 24 saat içinde, alternatif çevre sınırları teklif edecektir. Görüş ayrılıklarının olması halinde nihaî çevre sınırları konusunda bir mutabakata varabilmek amacıyla, denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve denetim ekibi görüşmeler yapacaklardır.

17. Alternatif çevre sınırları, paragraf 8 uyarınca, mümkün olduğunca spesifik olarak tayin edilmelidir. Alternatif çevre sınırları, istenen çevre sınırlarının tümünü içine alacak, ve bir kural olarak, doğal arazi nitelikleri ve insanlar tarafından yapılmış sınırları dikkate alarak, istenen çevre sınırları ile yakın bir ilişkiye sahip olacaktır. Alternatif çevre sınırları, eğer bir güvenlik bariyeri mevcutsa, normal olarak, çevreyi kuşatan bu güvenlik bariyerinin yakınına kadar uzanacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, aşağıdaki araçlardan en azından ikisinin kombinasyonu vasıtasıyla, çevre sınırları arasında böyle bir ilişki kurma yolunu arayacaktır.

(a) İstenen çevre sınırlarından önemli ölçüde daha büyük bir alana uzanmayan bir alternatif çevre sınırı :

(b) İstenen çevre sınırlarından kısa, eşit uzaklıkta bir alternatif çevre sınırı :

(c) İstenen çevre sınırlarının en azında bir bölümünün alternatif çevre sınırından görülebilmesi.

18. İstenen çevre sınırlarının denetim ekibi tarafından kabul edilmesi halinde, bu nihaî çevre sınırları olacak ve denetim ekibi, giriş noktasından bu sınırlara ulaştırılacaktır.

Denetime tabi tutulan Taraf Devletin bunu gerekli görmesi halinde, bu ulaşım, bir alternatif çevre sınırı önermek için paragraf 16'da belirlenen sürenin sona ermesinden 12 saate kadar varan bir süre önce başlatılabilir. Her ne olursa olsun bu ulaşım, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 36 saat içinde tamamlanacaktır.

19. Bir nihaî çevre sınırı üzerinde mutabakata varılamaması halinde, çevre sınırları ile ilgili görüşmeler, mümkün olan en kısa süre içinde sonuçlandırılacak, ancak her ne olursa olsun, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en fazla 24 saat sürecektir. Hiçbir mutabakata varılamaması halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim ekibini alternatif çevre sınırlarındaki bir mahalle ulaştıracaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin bunu gerekli görmesi halinde, bu ulaşım, bir alternatif çevre sınırı önermek için, paragraf 16'da belirlenen sürenin sona ermesinden 12 saate kadar varan bir süre önce başlatılabilir. Her ne olursa olsun bu ulaşım, denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 36 saat içinde tamamlanacaktır.

20. Mahalle varıldıktan sonra, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, nihaî çevre sınırları ve nihaî çevre sınırlarına girişle ilgili görüşmeleri ve mutabakatı kolaylaştırmak amacıyla, denetim ekibinin alternatif çevre sınırlarına derhal girişini sağlayacaktır.

21. Denetim ekibinin mahalle varışından itibaren 72 saat içerisinde hiçbir mutabakata varılamaması halinde, alternatif çevre sınırları, nihaî çevre sınırları olarak tayin edilecektir.

Mahallin Doğrulanması

22. Denetim ekibinin ulaştırıldığı denetim bölgesinin, talepte bulunan Taraf Devletçe belirlenen denetim bölgesi olduğunun tayin edilmesinde kolaylık sağlamak amacıyla, denetim ekibi, onaylanan mahal-bulma teçhizatını kullanma ve bu teçhizatı kendi talimatlarına göre monte ettirme hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi bulunduğu yeri, haritalardan tayin edilen yerel işaretlere başvurarak tahkik edebilir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bu görevinde denetim ekibine yardımcı olacaktır.

Bölgenin Güvenlik Altına Alınması, Çıkışın Gözlemlenmesi

23. Denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 12 saat içerisinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, istenen çevre sınırlarından bütün kara, hava ve deniz taşıtlarıyla çıkış faaliyetleri konusunda gerçeklere dayanan bütün bilgileri toplamaya başlayacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, hangisi daha önce gerçekleşirse, alternatif çevre sınırlarına veya nihaî çevre sınırlarına varışında, bu bilgileri denetim ekibine verecektir.

24. Bu yükümlülük, gerçeklere dayanan bilgilerin, trafik seyir kayıtları, fotoğraflar, video kayıtları veya denetim ekibi tarafından bu tür çıkış faaliyetlerini gözlemlemek üzere yerleştirilen kimyasal kanıt elde etme teçhizatından sağlanan veriler şeklinde toplanması yoluyla yerine getirilebilir. Alternatif olarak, denetime tabi tutulan Taraf Devlet aynı zamanda, bağımsız olarak trafik kayıtlarını tutmak, fotoğraflar çekmek, çıkış trafiğinin video kayıtlarını almak veya kimyasal kanıt elde etme teçhizatını kullanmak ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet ve denetim ekibi arasında mutabık kalınabilecek diğer faaliyetleri yürütmek üzere denetim ekibinin bir veya daha fazla üyesine izin vermek suretiyle de bu yükümlülüğü yerine getirebilir.

25. Hangisi daha önce gerçekleşirse, denetim ekibinin alternatif çevre sınırlarına veya nihai çevre sınırlarına varışında, denetim ekibi tarafından çıkışın gözlemlenmesi prosedürleri anlamına gelen, bölgenin güvenlik altına alınması işlemi başlatılacaktır.

26. Bu usuller arasında şunlar bulunacaktır : taşıt araçlarıyla çıkışların tespiti, trafik kayıtlarının tutulması, fotoğrafların alınması ve denetim ekibi tarafından çıkışların ve çıkış trafiğinin video kayıtlarının alınması. Denetim ekibi, hiçbir çıkış faaliyeti olmadığını kontrol etmek üzere, refakatçilerle birlikte, çevre sınırlarının diğer bölümüne gitme hakkına sahip olacaktır.

27. Diğer hususların yanı sıra, çıkış faaliyetlerini gözlemlemek için, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında mutabık kalınan ilave usuller sırasında şunlar bulunabilir :

(a) Alıcı aletlerin kullanımı :

(b) Rastgele seçim yoluyla bir yere giriş :

(c) Numune analizi

28. Bölgeyi güvenlik altına almak ve çıkışı gözlemlemek için bütün faaliyetler, çevre sınırlarının dışında, dışarı doğru ölçüldüğünde genişliği 50 metreyi geçmeyen bir şerit içinde yapılacaktır.

29. Denetim ekibi, taşıt araçlarıyla bölgeden trafik çıkışını, yönetim altında giriş esasında denetleme hakkına sahiptir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetime tabi olan ve denetim ekibinin incelemesine tam olarak izin verilmeyen herhangi bir taşıtın, denetim talebinde belirtilen, bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmaması endişeleriyle ilgili olan amaçlarla kullanılmadığını denetim ekibine kanıtlamak için makul olan her türlü çabayı gösterecektir.

30. Bölgeye giren personel ve taşıtlar ve bölgeden çıkan personel ve kişisel yolcu taşıtları, denetime tabi değildir.

31. Yukarıdaki usullerin uygulanması, denetim süresince sürdürülebilir, ancak bunlar, tesisin normal olarak işletilmesini makul olmayan bir biçimde engellemeyecek veya geciktirmeyecektir.

Denetim Öncesi Brifing ve Denetim Planı

32. Bir denetim planının geliştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bölgeye girmeden önce denetim ekibine bir güvenlik ve lojistik brifingi verecektir.

33. Denetim öncesi brifing, bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 37 uyarınca yapılacaktır. Denetim öncesi brifing sırasında, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, hassas kabul ettiği ve kuşku denetiminin amacıyla ilgili olmayan teçhizatı, belgeleri veya alanları bildirebilir. Ayrıca, bölgeden sorumlu olan personel, bölgenin fiziksel yerleşim planı veya diğer karakteristikleri konusunda denetim ekibine brifing verecektir. Denetim ekibine, bütün yapıları ve bölgenin önemli coğrafi özelliklerini gösteren bir harita veya ölçekli olarak çizilmiş bir kroki verilecektir. Denetim ekibine aynı zamanda tesis personelinin ve kayıtlarının bulunabilirliği konusunda bilgi verilecektir.

34. Denetim öncesi brifingden sonra, denetim ekibi, kendisinde mevcut bilgilere dayanarak, bölgenin girilmek istenen spesifik alanları da dahil olmak üzere, denetim ekibi tarafından yapılacak faaliyetleri belirleyen bir ön denetim planı hazırlayacaktır. Denetim planı aynı zamanda, denetim ekibinin alt gruplara ayrılıp ayrılmayacağını belirleyecektir. Denetim planı, denetime tabi tutulan Taraf Devletin ve denetim bölgesinin temsilcilerine verilecektir. Planın yürütülmesi, giriş ve faaliyetlerle ilgili olanlar da dahil olmak üzere, Kısım C hükümleriyle tutarlı olacaktır.

Çevre Sınırlarıyla İlgili Faaliyetler

35. Hangisi daha önce gerçekleşirse, denetim ekibinin nihaî çevre sınırlarına veya alternatif çevre sınırlarına varışında, denetim ekibi, bu Kısım tahtında belirlenen usullere uygun olarak, çevre sınırları ile ilgili faaliyetlere derhal başlama, ve bu faaliyetleri, denetimin tamamlanmasına kadar sürdürme hakkına sahip olacaktır.

36. Çevre sınırları ile ilgili faaliyetlerin sürdürülmesinde denetim ekibi aşağıdaki haklara sahip olacaktır :

(a) Bu Ek'in II. Bölümü, paragraf 27 ila 30 uyarınca gözlemleme aletlerini kullanmak :

(b) Yıkama sularından, havadan, topraktan, gaz veya sıvı atıklardan numuneler almak; ve

(c) Denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında mutabık kalınabilecek diğer ilave faaliyetleri yürütmek.

37. Denetim ekibinin çevre sınırları ile ilgili faaliyetleri, çevre sınırlarının dışında, çevre sınırlarından dışarı doğru ölçüldüğünde genişlik 50 metreye kadar varan bir şerit içinde yürütülebilir. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabık kalması halinde, denetim ekibi aynı zamanda, çevre sınırları şeridi içindeki herhangi bir binaya veya yapıya girebilir. Her yöne ait tüm gözlemlemeler içeriye yönelik olarak yapılacaktır. Bildirim edilen tesisler için, bu konuda karar verme hakkı denetime tabi tutulan Taraf Devlete ait olmak üzere, şerit, bildirim edilen çevre sınırlarının içine, dışına veya her iki yanına doğru uzanabilir.

C) DENETİMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Genel Kurullar

38. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, gerek istenen çevre sınırlarına, gerekse, eğer farklıysa, nihaî çevre sınırlarına girişi sağlayacaktır. Bu çevre sınırları içinde özel bir yere veya özel yerlere girmenin ölçüsü ve niteliği, yönetim altında giriş esasında, denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet arasında görüşülecektir.

39. Denetim talebinde belirtilen, bu Sözleşmeye muhtemelen uyulmaması ile ilgili endişeyi açıklığa kavuşturmak amacıyla, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mümkün olan en kısa süre içinde, ancak her ne olursa olsun denetim ekibinin giriş noktasına varışından itibaren en geç 108 saat içinde, istenen çevre sınırlarına girişi sağlayacaktır.

40. Denetim Ekibinin talebi üzerine, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim bölgesine hava yoluyla girişi de sağlayabilir.

41. Paragraf 38'de belirlenen girişi sağlama zorunluluğunu yerine getirirken, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, mülkiyet hakları veya araştırmalar veya müsaderelerle ilgili yasal yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak, mümkün olan en geniş ölçüde giriş izni verme yükümlülüğü altında olacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet ulusal güvenliğini korumak için gerekli olan önlemleri almak amacıyla, girişin yönetim altında yapılması hakkına sahiptir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, bu Sözleşme tahtında yasaklanan faaliyetleri yapmama yükümlülüğünden kaçındığını sağlamak amacıyla, bu paragraf hükümlerine başvuramaz.

42. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin mahallere, faaliyetlere veya bilgilere tam değil, ancak kısmen giriş sağlaması halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetime neden olan, olası Sözleşme ihlalini açıklığa kavuşturmak için alternatif araçlar sağlamak konusunda her türlü makul çabayı gösterme yükümlülüğü altında olacaktır.

43. Madde IV, V ve VI uyarınca beyan edilen tesislerin nihaî çevre sınırlarına varıldığında, gereken minimum zamanla sınırlanacak, ancak hiçbir şekilde üç saati geçmeyecek olan denetim öncesi brifing ve denetim planının tartışılmasından sonra, giriş sağlanacaktır. Madde III, fıkra 1 (d) tahtında beyan edilen tesisler için görüşmeler yapılacak ve yönetim altında giriş nihaî çevre sınırlarına varıştan itibaren en geç 12 saat içinde başlatılacaktır.

44. Denetim talebine uygun olarak denetimi yaparken, denetim ekibi, yalnızca, bu Sözleşme hükümlerine muhtemelen riayetsizlik ile ilgili endişeyi açıklığa kavuşturacak gerçekleri bulmak için gerekli olan yöntemleri kullanacak ve bu konuyla ilgili olmayan faaliyetlerden kaçınacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet bunun yapılmasını açıkça istemediği sürece, denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devletçe bu Sözleşmeye riayetsizlik ile ilgili gerçekleri toplayacak ve belgeleyecek, ancak bu konu ile açık olarak ilgili olmayan gerçekleri ne isteyecek, ne de belgeleyecektir. Toplanan ve daha sonra konuyla ilgili olmadığı görülen hiçbir materyal alıkonmayacaktır.

45. Denetim ekibi, görevinin etkili bir şekilde ve zamanında yerine getirilmesi ile tutarlı olarak, denetimi mümkün olan en az müdahale edici biçimde yapma prensibine göre hareket edecektir. Mümkün olduğu durumlarda, kabul edilebilir nitelikte gördüğü en az müdahale edici usullerle başlayacak ve yalnızca gerekli görmesi halinde, daha fazla müdahale edici usullerle devam edecektir.

Yönetim Altında Giriş

46. Denetim ekibi, kimyasal silahlarla ilişkili olmayan hassas teçhizatın, bilgilerin veya alanların korunmasını sağlamak amacıyla, denetim öncesi brifing de dahil olmak üzere denetimin hangi aşamasında olursa olsun, denetim planı ile ilgili olarak önerilen değişiklikleri ve denetime tabi tutulan Taraf Devletçe yapılabilecek önerileri göz önünde bulunduracaktır.

47. Giriş için kullanılan giriş/çıkış noktalarının çevre sınırlarını denetime tabi tutulan Taraf Devlet tayin edecektir. Denetim ekibi ve denetime tabi tutulan Taraf Devlet, paragraf 48 uyarınca nihaî veya istenen çevre sınırları içindeki özel bir yere veya yerlere ne dereceye kadar giriş izni verileceği; numune almak da dahil olmak üzere denetim ekibi tarafından yürütülecek özel denetim faaliyetleri; denetime tabi tutulan Taraf Devletçe özel faaliyetlerin yerine getirilmesi; denetime tabi tutulan Taraf Devletçe verilecek özel bilgilerin sağlanması konularını karşılıklı olarak görüşeceklerdir.

48. Gizlilik Eki'nin ilgili hükümleri uyarınca, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, hassas cihazları korumak ve kimyasal silahlarla ilgili olmayan gizli bilgilerin ve verilerin açığa çıkmasını önlemek için gerekli önlemleri alma hakkına sahip olacaktır. Diğer hususların yanı sıra, bu önlemler, aşağıda sayılan önlemleri içine alabilir :

(a) Hassas kâğıtların ofis alanlarından uzaklaştırılması;

(b) Hassas ekranlar, depolar ve teçhizatın örtülmesi;

(c) Bilgisayar veya elektronik sistemler gibi hassas teçhizat parçalarının örtülmesi;

(d) Bilgisayar sistemlerinin kayıtlarının kapatılması ve veri gösteren cihazların kapatılması;

(e) Numune analizinin, Liste 1, 2 ve 3'te gösterilen kimyasal maddelerin veya bunların bozulma ürünlerinin varlığı veya yokluğuyla sınırlandırılması;

(f) Denetim görevlilerinin denetlemek üzere seçtikleri binaların belirli bir yüzdesini veya sayısını seçmeyi istemeleri halinde, rastgele seçim yoluyla giriş tekniklerinin kullanılmasını; aynı prensip, hassas binaların içi ve içeriği için de uygulanabilir.

(g) İstisnai hallerde, yalnızca bireysel denetim görevlilerine denetim bölgesinin bazı bölümlerine giriş izni verilmesi.

49. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim ekibinin tam olarak girişine veya incelemesine izin verilmeyen veya paragraf 48 uyarınca korunan herhangi bir nesnenin, binanın, yapının, konteynerin veya taşıtın, denetim talebinde öne sürülen, bu Sözleşmeye muhtemel riayetsizlik endişeleriyle ilgili amaçlarla kullanılmadığını denetim ekibine kanıtlamak için elinden gelen her türlü makul çabayı gösterecektir.

50. Bu yükümlülük, diğer hususların yanı sıra, bu konuda karar verme yetkisi denetime tabi tutulan Taraf Devlete ait olmak üzere, bir örtünün veya çevre koruyucu örtünün kısmen kaldırılması yoluyla, kapalı bir alanın girişinden, iç kısmının görsel denetimi yoluyla veya diğer yöntemlerle yerine getirilebilir.

51. Madde IV, ve VI uyarınca beyan edilen tesisler için aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

(a) Tesislerle ilgili anlaşmalar yapılmış olan tesisler için, anlaşmalarla tayin edilen sınırlar içindeki nihaî çevre sınırları içine giriş ve bu sınırlar içinde yapılacak faaliyetler engellenmeyecektir.

(b) Tesislerle ilgili anlaşmalar bulunmayan tesisler için, giriş ve faaliyetler, bu Sözleşme tahtında tayin edilmiş, denetimler için genel yol gösterici bilgilere göre yapılacaktır;

(c) Denetimler için Madde IV, V ve VI tahtında izin verilenlerin dışındaki girişler, bu kısımda tayin edilen usullere uygun olarak yönetilecektir.

52. Madde III, fıkra 1 (d) uyarınca beyan edilen tesisler için, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır : Denetime tabi tutulan Taraf Devletin 47. ve 48. paragraflardaki usulleri kullanarak, kimyasal silahlarla ilişkili olmayan alanlara ve yapılara tam olarak giriş izni vermemesi halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim ekibine, bu alanların veya yapıların, denetim talebinde belirtilen, bu Sözleşmeye riayetsizlik konusundaki endişelerle ilgili amaçlarla kullanılmadığını kanıtlamak için makul olan her türlü çabayı gösterecektir.

Gözlemci

53. Bir gözlemcinin denetime katılmasıyla ilgili, Madde IX, fıkra 12 hükümlerine uygun olarak, talepte bulunan Taraf Devlet, gözlemcinin, denetim ekibinin varışından itibaren makul bir süre içerisinde, denetim ekibiyle aynı giriş noktasına varmasını koordone etmek için, Teknik Sekreterlikle bağlantı kuracaktır.

54. Gözlemci, denetim dönemi boyunca, talepte bulunan Taraf Devletin, denetime tabi tutulan Taraf Devletteki veya Ev Sahibi Devletteki elçiliğiyle veya bir elçiliğin bulunmaması halinde, talepte bulunan Taraf Devletin kendisiyle haberleşme hakkına sahip olacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, gözlemciye haberleşme araçlarını sağlayacaktır.

55. Gözlemci, denetim ekibi hangisine daha önce varırsa, denetim bölgesinin alternatif veya nihaî çevre sınırlarına varma hakkına ve denetime tabi tutulan Taraf Devletçe izin verilen denetim bölgesine giriş hakkına sahip olacaktır. Gözlemci, denetim ekibine tavsiyelerde bulunma hakkına sahip olacak, denetim ekibi, uygun gördüğü ölçüde, bu tavsiyeleri dikkate alacaktır. Denetim boyunca, denetim ekibi, denetimin yürütülmesi ve bulgular konusunda gözlemciye bilgi verecektir.

56. Ülke içinde geçen süre boyunca, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, haberleşme araçları, çeviri hizmetleri, ulaşım, çalışma yeri, yatacak yer, yemek ve tıbbî bakım gibi gözlemci için gerekli olabilecek olanakları sağlayacak veya sağlanması için gerekli düzenlemeleri yapacaktır. Gözlemcinin, denetime tabi tutulan Taraf Devletin veya Ev Sahibi Devletin topraklarında kalmasıyla ilgili tüm giderler, talepte bulunan Taraf Devletçe karşılanacaktır.

Denetim Süresi

57. Denetime tabi tutulan Taraf Devletin mutabakatıyla uzatılmadığı takdirde, denetim süresi 84 saati aşmayacaktır.

D) DENETİM SONRASI FAALİYETLER

Ayrılma

58. Denetim bölgesinde denetim sonrası işlemleri tamamladıktan sonra, denetim ekibi ve talepte bulunan Taraf Devletin gözlemcisi, derhal bir giriş noktasına hareket edecekler ve denetime tabi tutulan Taraf Devletin topraklarını mümkün olan en kısa süre içerisinde terk edeceklerdir.

Raporlar

59. Denetim raporu, genel olarak, denetim ekibi tarafından yürütülen faaliyetleri ve özellikle de, denetim talebinde belirtilen, bu Sözleşmeye muhtemel riayetsizlik ile ilgili endişeler konusundaki, denetim ekibinin gerçeklere dayanan bulgularını özetleyecek ve bu Sözleşmeyle doğrudan doğruya ilişkili bilgilerle sınırlı olacaktır. Denetim raporu aynı zamanda, denetim bölgesine girişin derecesi ve niteliği, denetim görevlilerine gösterilen işbirliği ve bu işbirliğinin denetim emrini yerine getirmelerini ne derecede sağladığı konularında denetim ekibi tarafından yapılacak bir değerlendirmeyi de içine alacaktır. Denetim talebinde belirtilen bu Sözleşmeye muhtemel riayetsizlik ile ilgili endişeler konusundaki ayrıntılı bilgiler nihaî raporun Ek'i olarak sunulacak ve Teknik Sekreterlik tarafından hassas bilgilerin korunması için alınacak uygun önlemler altında saklanacaktır.

60. Denetim ekibi, asıl çalışma bölgesine döndükten sonra en geç 72 saat içerisinde, diğer hususlar arasında, Gizlilik Eki'nin 17 nci paragrafını da göz önünde bulundurarak, Genel Direktöre bir ön denetim raporu sunacaktır. Genel Direktör, ön denetim raporunu derhal talepte bulunan Taraf Devlete, denetime tabi tutulan Taraf Devlete ve Yürütme Konseyine ulaştıracaktır.

61. Bir Denetim sonuç raporu taslağı, denetimin tamamlanmasından sonra en geç 20 gün içinde denetime tabi tutulan Taraf Devlete verilecektir. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet, kimyasal silahlarla ilgili olmayan ve kendi görüşüne göre, gizli niteliği nedeniyle Teknik Sekreterlik dışına sirküle edilmemesi gereken bilgileri ve verileri belirleme hakkına sahip olacaktır. Teknik Sekreterlik, denetim sonuç raporu taslağındaki değişiklikler konusunda, denetime tabi tutulan Taraf Devletçe yapılacak önerileri dikkate alacak ve bu konuda karar verme yetkisi kendisine ait olmak üzere, eğer mümkünse bu önerileri benimseyecektir.

Nihaî rapor daha sonra, kuşku denetimin tamamlanmasından itibaren en geç 30 gün içinde, Madde IX, 21 ila 25. fıkralar uyarınca incelenmek ve dağıtılmak üzere Genel Direktöre sunulacaktır.

BÖLÜM XI

KİMYASAL SİLAHLARIN KULLANILDIĞININ İDDİA EDİLMESİ HALİNDE YAPILACAK ARAŞTIRMALAR

A) GENEL

1. Kimyasal silahların veya ayaklanmaları kontrol etmekte kullanılan amillerin bir savaş yöntemi olarak kullanıldığının iddia edilmesi halinde, Madde IX ve X gereğince başlatılacak araştırmalar, bu Ek'e veya Genel Direktör tarafından tayin edilecek ayrıntılı usullere uygun olarak yürütülecektir.

2. Aşağıdaki ek hükümler, kimyasal silahların kullanıldığının iddia edilmesi durumunda gerekli olacak özgül usulleri göstermektedir.

B) DENETİM ÖNCESİ FAALİYETLER

Bir Araştırma Talebi

3. Kimyasal silahların kullanıldığı iddiası ile ilgili olarak Genel Direktöre sunulacak bir araştırma talebi, mümkün olduğu kadar geniş ölçüde, aşağıdaki bilgileri içine alacaktır :

(a) Topraklarında kimyasal silahların kullanıldığının iddia edildiği Taraf Devlet;

(b) Giriş noktası veya önerilen diğer güvenli giriş yolları;

(c) Kimyasal silahların kullanıldığının iddia edildiği alanların yeri ve özellikleri;

(d) Kimyasal silahların kullanıldığının iddia edildiği zaman;

(e) Kullanıldığına inanılan kimyasal silahların türleri;

(f) İddia edilen kullanımın kapsamı;

(g) Muhtemel toksik kimyasal maddelerin karakteristikleri;

(h) İnsanlar, hayvanlar ve bitki örtüsü üzerindeki etkileri;

(i) Eğer söz konusu ise, özel yardım talebi.

4. Bir araştırma talebinde bulunan Taraf Devlet, herhangi bir zamanda, gerekli gördüğü ek bilgileri verebilir.

Bildirim

5. Genel Direktör, talepte bulunan Taraf Devlete, talebini aldığını derhal bildirecek ve Yürütme Konseyi ve bütün Taraf Devletlere bu konuda bilgi verecektir.

6. Genel Direktör, topraklarında araştırma yapılması istenen Taraf Devlete bildirimde bulunacaktır.

Genel Direktör aynı zamanda, araştırma sırasında topraklarına girilmesinin gerekmesi halinde, diğer Taraf Devletlere de bildirimde bulunacaktır.

Denetim Ekibinin Tayini

7. Genel Direktör, özel uzmanlık alanları, kimyasal silahların kullanımı iddiası ile ilgili bir araştırmada gerekli olabilecek nitelikli uzmanların bir listesini hazırlayacak ve bu listeyi sürekli olarak güncelleştirecektir. Bu liste yazılı olarak, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren en geç 30 gün içinde ve bu listede herhangi bir değişiklik yapılmasından itibaren en geç 30 gün içinde, bütün Taraf Devletlere bildirilecektir. Taraf Devletlerden herhangi biri, listeyi aldığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde, herhangi bir nitelikli uzmanı kabul etmediğini yazılı olarak açıklamadığı takdirde, bu listedeki nitelikli uzmanlar tayin edilmiş olarak kabul edilecektir.

8. Genel Direktör, bu denetim ekibinin başkanı ve üyelerini içinde bulunulan şartları ve özel bir talebin spesifik niteliğini göz önünde bulundurarak, kuşku denetimleri için daha önce tayin edilmiş denetim görevlileri ve denetim yardımcıları arasından seçecektir.

Ayrıca, denetim ekibinin üyeleri, Genel Direktörün görüşüne göre, daha önce tayin edilmiş denetim görevlileri arasında, özel bir araştırmanın yürütülmesi için gerekli olan uzmanlığa sahip kimsenin bulunmaması halinde, nitelikli uzmanlar listesinden de seçilebilir.

9. Denetim ekibine brifing verilirken Genel Direktör, denetimin en etkili ve en hızlı biçimde yürütülebilmesini sağlamak için, talepte bulunan Taraf Devletçe veya diğer kaynaklarca sağlanan herhangi bir ilave bilgiyi, brifingde verilen bilgiler arasına dahil edebilir.

Denetim Ekibinin Gönderilmesi

10. Kimyasal silahların kullanıldığı iddiası ile ilgili bir araştırma yapılması talebini alır almaz, Genel Direktör, ilgili Taraf Devletlerle temaslar yoluyla, ekibin güvenli bir biçimde kabul edilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılmasını isteyecek ve bunları teyid edecektir.

11. Genel Direktör, ekibin güvenliğini göz önünde bulundurarak, ekibi, mümkün olan en kısa zamanda gönderecektir.

12. Denetim ekibinin, talebin alınmasından itibaren 24 saat içinde gönderilmemesi halinde, Genel Direktör, Yürütme Konseyine ve İlgili Taraf Devletlere, gecikmenin nedenleri konusunda bilgi verecektir.

Brifingler

13. Denetim ekibi, denetim bölgesine varışında ve denetim sırasında herhangi bir zamanda, denetime tabi tutulan Taraf Devletin temsilcilerinden brifing alma hakkına sahip olacaktır.

14. Denetimin başlatılmasından önce, denetim ekibi, diğer hususların yanı sıra, lojistik ve güvenlik düzenlemeleri için bir temel oluşturmak üzere, bir denetim planı hazırlayacaktır. Denetim planı gerekli oldukça güncelleştirilecektir.

C) DENETİMLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Denetim Bölgesine Giriş

15. Denetim ekibi, kimyasal silahların iddia edilen kullanımından etkilenebilecek herhangi bir alana ve bütün alanlara giriş hakkına sahip olacaktır.

Denetim ekibi, aynı zamanda, kimyasal silahların iddia edilen kullanımının etkili bir biçimde araştırılmasıyla ilgili olduğunu kabul ettiği hastanelere, sığınma kamplarına ve diğer mahallere girme hakkına sahip olacaktır. Bu tür yerlere giriş için, denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devletle istişarede bulunacaktır.

Numune Alma

16. Denetim ekibi, gerekli gördüğü türlerde ve miktarlarda numune alma hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibinin gerekli görmesi ve bunu istemesi halinde, denetime tabi tutulan Taraf Devlet, denetim görevlilerinin veya denetim yardımcılarının denetimi altında, numunelerin alınmasına yardımcı olacaktır. Denetime tabi tutulan Taraf Devlet aynı zamanda, kimyasal silahların iddia edilen kullanım bölgesinin yakınındaki alanlardan ve denetim ekibi tarafından istenen diğer alanlardan kontrol numuneleri alınmasına izin verecek ve bu konuda denetim ekibi ile işbirliği yapacaktır.

17. Kimyasal silahların kullanımı iddiasının araştırılmasında önemi olan numuneler içinde toksik kimyasal maddeler, savaş gereçleri ve cihazları, savaş gereçleri ve cihazlarının kalıntıları, çevreden alınacak numuneler (havadan, topraktan, bitki örtüsünden, sudan, kardan vb.) ve insan veya hayvan kaynaklarından (kan, idrar, dışkı, doku, vb.) alınacak biyotıbbi numuneler vardır.

18. Çift numune alınamaması ve analizin dışarıdaki laboratuarlarda yapılması halinde, artan numuneler, öyle istendiği takdirde, analizin tamamlanmasından sonra, denetime tabi tutulan Taraf Devlete iade edilecektir.

Denetim Bölgesinin Genişletilmesi

19. Bir denetim sırasında, denetim ekibinin, araştırmayı, bir komşu Taraf Devleti de içine alacak şekilde genişletmeyi gerekli görmesi halinde, Genel Direktör, Taraf Devlete, topraklarına girilmesinin gerektiği konusunda bildirimde bulunacak ve ekibin güvenli bir şekilde kabul edilmesi için düzenlemeler yapılmasını isteyecek ve bunları teyid edecektir.

Denetim Süresinin Uzatılması

20. Denetim ekibinin, araştırmayla ilgili spesifik bir alana güvenli bir biçimde girişin mümkün olmadığına karar vermesi halinde, talepte bulunan Taraf Devlet bu durumda derhal haberdâr edilecektir.

Gerekli olması halinde denetim süresi, güvenli bir girişin sağlanabileceği ve denetim ekibinin görevini tamamlayabileceği zamana kadar uzatılacaktır.

Karşılıklı Görüşmeler

21. Denetim ekibi, kimyasal silahların iddia edilen kullanımından etkilenmiş olabilecek kişilerle karşılıklı görüşme yapmak ve bu kişileri incelemek hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi aynı zamanda, kimyasal silahların iddia edilen kullanımının tanıkları ve tıbbi personelle ve kimyasal silahların iddia edilen kullanımından etkilenmiş olabilecek kişileri tedavi eden veya bunlarla temas etmiş olan diğer kişilerle karşılıklı görüşmeler yapma hakkına sahip olacaktır. Denetim ekibi, kimyasal silahların iddia edilen kullanımından etkilenmiş olabilecek kişilerin, eğer mevcutsa, tıbbi geçmişlerini inceleyecek ve denetim ekibinin otopsilere katılmasına izin verilecektir.

D) RAPORLAR

Usul

22. Denetim ekibi, denetime tabi tutulan Taraf Devletin topraklarına varışından itibaren en geç 24 saat içinde, Genel Direktöre bir durum raporu gönderecektir.

Denetim ekibi ayrıca, araştırma boyunca, gerekli oldukça denetim raporları gönderecektir.

23. Denetim ekibi, asıl çalışma yerine döndükten sonra en geç 72 saat içinde, Genel Direktöre bir ön rapor sunacaktır. Nihai rapor, Genel Direktöre, denetim ekibinin asıl çalışma yerine dönüşünden itibaren en geç 30 gün içinde sunulacaktır. Genel Direktör, ön raporu ve nihaî raporları derhal Yürütme Konseyine ve bütün Taraf Devletlere ulaştıracaktır.

Kapsam

24. Durum raporu herhangi bir acil yardım ihtiyacını ve diğer ilgili bilgileri içine alacaktır. Gelişme raporları araştırmanın seyri sırasında belirlenebilecek diğer yardım ihtiyaçlarını içerecektir.

25. Nihaî rapor, özellikle de talepte belirlenen kimyasal silahların kullanımı iddiası ile ilgili olarak, denetim sonucu elde edilen gerçeklere dayanan bulguları özetleyecektir. Ek olarak, kimyasal silahların iddia edilen kullanımıyla ilgili bir araştırma raporu, aşağıdaki hususlara özel olarak değinerek ve çeşitli aşamalarını takip etmek suretiyle, araştırma süreciyle ilgili bir açıklamayı içerecektir :

(a) Numune alma yerleri ve zamanı ve yerinde yapılan analizler; ve

(b) Karşılıklı görüşmelerin kayıtları, tabbi denetimlerin ve bilimsel analizlerin sonuçları ve denetim ekibi tarafından incelenen belgeler gibi destekleyici kanıtlar.

26. Denetim ekibinin, diğer hususların yanı sıra, alınan numunelerin laboratuar analizleri sırasında herhangi bir gayrisafiyetin veya diğer maddelerin tanımlanması yoluyla, araştırmanın seyri sırasında, kullanılan kimyasal silahların orijinini tayin etmeye yardımcı olabilecek bilgiler toplaması halinde, bu bilgiler de rapora dahil edilecektir.

E) BU SÖZLEŞMEYE TARAF OLMAYAN DEVLETLER

27. Bu Sözleşmeye Taraf olmayan bir Devletle ilgili veya bir Taraf Devletin kontrolu altında olmayan topraklarda kimyasal silah kullanımının iddia edilmesi halinde, Örgüt, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile yakın işbirliği yapacaktır. Talep halinde, Örgüt, bütün kaynaklarını, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin kullanımına sunacaktır.

GİZLİ BİLGİLERİN KORUNMASI İLE İLGİLİ EK (GİZLİLİK EKİ)

A) GİZLİ BİLGİLERLE İLGİLİ OLARAK YAPILACAK İSİMLER KONUSUNDA

GENEL İLKELER

1. Gizli bilgileri koruma yükümlülüğü, hem sivil ve hem de askerî faaliyetlerin ve tesislerin doğrulanması konusunda geçerli olacaktır. Madde VIII'de belirlenen genel yükümlülüklere uygun olarak, Örgüt :

(a) Yalnızca, bu Sözleşme tahtındaki yükümlülüklerini zamanında ve etkin bir biçimde yerine getirmek için gerekli olan minimum miktarda bilgi ve veri isteyecektir;

(b) Denetim görevlilerinin ve Teknik Sekreterliğin diğer elemanlarının, en üst derecede etkinlik, yeterlik ve bütünlük standartlarına uymaları için gerekli önlemleri alacaktır;

(c) Bu Sözleşmenin hükümlerini uygulamak için anlaşmalar ve kurallar geliştirecek, bir Taraf Devletçe Örgütün incelemesine izin verilecek bilgileri, mümkün olduğunca kesin olarak belirleyecektir.

2. Gizli bilgilerin korunmasını sağlamak konusunda temel sorumluluk Genel Direktöre aittir. Genel Direktör, Teknik Sekreterlik tarafından gizli bilgilerle ilgili olarak yapılacak işlemler konusunda çok kesin kurallar saptayacak ve bunu yaparken, aşağıdaki yol gösterici bilgileri göz önünde bulunduracaktır :

(a) Aşağıdaki bilgiler gizli olarak kabul edilecektir :

(i) Bilginin elde edildiği veya bilgide sözü edilen Taraf Devletçe, gizli olduğu belirtilen bilgiler; veya

(ii) Genel Direktörün kararına göre, yetkisiz olarak açıklanmasının, bilgide sözü edilen Taraf Devlete veya bu Sözleşmenin yürütülme mekanizmalarına zarar vereceğinin beklendiği bilgiler.

(b) Teknik Sekreterlik tarafından elde edilen bütün verilen ve bilgiler, gizli bilgiler içerip içermediklerini tayin etmek amacıyla, Teknik Sekreterliğin ilgili birimi tarafından değerlendirilecektir. Diğer Taraf Devletlerce bu Sözleşmeye sürekli olarak uyulduğunun garanti edilmesi için Taraf Devletlere verilmesi gereken veriler, rutin olarak Taraf Devletlere sağlanacaktır. Bu veriler, aşağıdaki verileri ve bilgileri içine alacaktır :

(i) Doğrulama Eki'nin hükümleri uyarınca, Madde III, IV, V ve VI tahtında Taraf Devletlerce verilecek ilk raporlar ve yıllık raporlar ve bildirimler :

(ii) Doğrulama faaliyetlerinin sonuçları ve etkinliği ile ilgili genel raporlar; ve

(iii) Bu Sözleşme hükümleri uyarınca, bütün Taraf Devletlere sağlanması gereken bilgiler :

(c) Aşağıdaki bilgiler hariç olmak üzere, bu Sözleşmenin yürütülmesi ile ilgili olark Örgüt tarafından elde edilen hiçbir bilgi yayımlanmayacak veya bir başka şekilde açıklanmayacaktır :

(i) Bu Sözleşmenin yürütülmesiyle ilgili genel bilgiler, Konferansın ve Yürütme Konseyinin kararları uyarınca derlenebilir ve kamuoyuna açıklanabilir :

(ii) Herhangi bir bilgi, bilgide sözü edilen Taraf Devletin açık onayıyla açıklanabilir :

(iii) Gizli olarak sınıflandırılmış olan bilgiler, Örgüt tarafından yalnızca. bilgilerin açıklanmasının, bu Sözleşmenin gereklerine kesin olarak uygun olmasını sağlayacak usuller yoluyla açıklanabilir. Bu usuller, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır.

(d) Gizli veriler ve belgelerle ilgili olarak uygun şekilde işlem yapılmasını ve bunların korunmasını sağlamak için, aynı şekilde uygulanacak ölçütlere dayanarak. gizli veriler ve belgelerin hassasiyet düzeyi tayin edilecektir. Bu amaçla. bu Sözleşmenin hazırlanmasında taahhüt edilen ilgili çalışmaları göz önüne alarak. gizli bilgilerin uygun kategorilere dahil edilmesini ve bilgilerin gizli yapısının süresinin tayinini sağlayacak açık ölçütler belirleyen bir sınıflandırma sistemi hazırlanacaktır. Uygulamada gerekli esneklik sağlanırken sınıflandırma sistemi, gizli bilgileri veren Taraf Devletlerin haklarını koruyacaktır. Bir sınıflandırma sistemi, Madde VIII. fıkra 21 (i) uyarınca, Konferans tarafından incelenecek ve onaylanacaktır :

(e) Gizli bilgiler, Örgütün binalarında güvenli bir şekilde saklanacaktır. Bazı veriler ve belgeler aynı zamanda, bir Taraf Devletin Ulusal Yetkili Makamı nezdinde de saklanabilir. Diğerlerinin yanı sıra, yalnızca spesifik bir tesisin denetimi için gerekli olan fotoğraflar, planlar ve diğer belgeler de dahil olmak üzere, hassas bilgiler. bu tesiste kilit altında saklanabilir :

(f) Bu Sözleşmenin doğrulama hükümlerinin etkin bir şekilde uygulanmasıyla en geniş ölçüde tutarlı olmak kaydıyla, gizli bilgiler, Teknik Sekreterlik tarafından, bu bilgilerin hangi tesisle ilgili olduğunun doğrudan doğruya anlaşılmasını engelleyecek bir şekilde işlemlenecek ve saklanacaktır:

(g) Bir tesisten uzaklaştırılan gizli bilgilerin miktarı, bu Sözleşmenin doğrulama hükümlerinin zamanında ve etkin bir biçimde yerine getirilmesi için gerekli olan minimum miktarda tutulacaktır.

(h) Gizli bilgilerin incelenmesi, sınıflandırılmasına uygun olarak yapılacaktır. Gizli bilgilerin Örgüt içinde dağıtılması, kesinlikle, sözkonusu bilgilerin dağıtıldığı birimlerce bilinmesinin gerekliliği esasına göre yapılacaktır.

3. Gizli bilgilerle ilgili olarak Teknik Sekreterlik tarafından yapılacak işlemleri düzenleyen kuralların yürütülmesi konusunda, Genel Direktör Konferansa yıllık olarak raporlar sunacaktır.

4. Taraf Devletlerden her biri, Örgütten aldığı bilgilerle ilgili olarak, o bilgi için tayin edilmiş gizlilik düzeyine göre işlem yapacaktır.

Talep halinde bir Taraf Devlet, kendisine Örgüt tarafından sağlanan bilgilerle ilgili olarak ne gibi işlemler yaptığı konusunda ayrıntılı bilgi verecektir.

B) TEKNİK SEKRETERLİKTE PERSONEL İSTİHDAMI VE YÖNETİLMESİ

5. Personel istihdam şartları, gizli bilgilere ulaşılması ve bunlarla ilgili işlem yapılmasının, Kısım A uyarınca Genel Direktör tarafından tayin edilerek usullere uygun olarak yapılmasını sağlayacak şekilde olacaktır.

6. Teknik Sekreterlikteki her pozisyon için, eğer o pozisyonda gerekli ise, gizli bilgileri inceleme kapsamını belirleyen bir pozisyon tanımı yapılacaktır.

7. Genel Direktör, Denetim görevlileri ve kadronun diğer elemanları, resmî görevlerini yaptıkları sırada öğrendikleri hiçbir gizli bilgiyi hiçbir yetkisiz kişiye, görevleri sona erdikten sonra dahi açıklamayacaklardır. Genel Direktör, denetim görevlileri ve kadronun diğer elemanları, herhangi bir Taraf Devletle ilgili faaliyetleri sırasında öğrendikleri hiçbir gizli bilgiyi, Teknik Sekreterlik dışındaki herhangi bir Devlete, kuruluşa veya şahsa bildirmeyeceklerdir.

8. Görevlerinin yerine getirilmesinden denetim görevlileri, yalnızca, denetim emrinin yerine getirilmesi için gerekli olan bilgileri ve verileri isteyeceklerdir. Denetim görevlileri, tesadüfen toplanan ve bu Sözleşmeye uyulmasının doğrulanması ile ilgili olmayan bilgilerin kayıtlarını almayacaklardır.

9. Kadrodaki elemanlar, Teknik Sekreterlikle, istihdam sürelerini ve istihdam sürelerinin bitiminden sonra da beş yıllık bir süreyi kapsayan gizlilik anlaşmaları yapacaklardır.

10. Gizli bilgilerin yanlışlıkla açıklanmasından kaçınmak için, denetim görevlilerine ve kadronun diğer elemanlarına, güvenlik konularında ve gizli bilgilerin yanlışlıkla açıklanması halinde uğrayabilecekleri cezalar konusunda bilgi verilecek ve hatırlatma yapılacaktır.

BAŞLIK IV

GERİ ÖDEME VEYA MUAFİYET

Madde 16
Geri ödeme veya gümrük vergilerinden muafiyetin yasaklanması

1. Bu Protokol çerçevesinde menşe statüsü kazanmamış maddeler kullanılarak üretilen ve Başıl V hükümlerine uygun olarak menşe şahadetnamesi düzenlenen İsrail ve Türkiye menşeili ürünler, İsrail ve Türkiye'de her türlü gümrük vergisinin geri ödemesine veya bunlardan muafiyete tabi tabi olmayacaktır.

2. 1. paragrafta belirtilen yasak, Taraflardan herhangi birisinde imalatta kullanılan maddelere uygulanabilen gümrük vergisi veya eş etkili vergilerin, ürünlerin sözkonusu maddelerden elde edilip ihraç edildiği ve dahilde kullanılmıyor olmaları halinde, kısmen veya tamamen iadesi veya Muafiyeti veya ödenmemesi yönündeki her türlü düzenlemeye, bu tür iade veya ödemelerin fiilen veya açıkça geçerli olduğu durumlarda uygulacaktır.

3. Menşe Şahadetnamesi kapsamındaki ürünlerin ihracatçısı, menşe statüsü kazanmamış maddeler kullanılarak üretilen ilgili ürünlere geri ödeme sağlanmadığını ve bu maddelere uygulanabilen tüm gümrük vergileri ile eş etkili vergilerin fiilen ödendiğini ispat eden tüm geçerli belgeleri gümrük yetkililerinin talebi üzerine herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazır olmalıdır.

4. 1 ila 3. fıkra hükümleri, 7(2) Maddesinde belirtilen paketlemeye, 8. Maddesinde belirtilen aksesuar, yedek parça ve araç-gereçlere ve 9. Maddesinde belirtilen bir set içindeki ürünlere, bu tür kalemlerin menşe satüsü kazanmamış olduğu durumlarda uygulanacaktır.

5. 1 ila 4. fıkralar arasındaki hükümler, yalnızca Anlaşmanın uygulanacağı türden maddeler açısından uygulanacaktır.

BAŞLIK V
MENŞE KANITI

Madde 17
Genel şartlar

1. Bu Protokol çerçevesinde menşe statüsü kazanmış ürünler, Taraflardan birisine ithallerinde, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanacaktır:

   (a) Bir EUR.1 Dolaşım Belgesi. EUR.1 Belgesinin bir örneği EK-III'te verilmiştir; veya

   (b) 22(1) Maddesinde belirtilmiş durumlarda, ihracatçı tarafından fatura, teslimat notu veya herhangi bir başka ticari belge üzerinde belirtilen, metni Ek-IV'te bulunan, ilgili ürünleri teşhislerini mümkün kılmaya yeterli ayrıntıda anlatan bir beyan (bundan sonraki bölümlerde "fatura beyanı" olarak atıfta bulunulacaktır).

2. 1. paragrafa rağmen, bu Protokol çerçevesinde menşe statüsü kazanmış ürünler, 27. Maddede belirtilen durumlarda, yukarıda atıfta bulunulan belgelerden herhangi birisinin ibraz edilmesine gerek bulunmaksızın bu Anlaşmadan yararlanacaktır.

Madde 18
EUR.1 dolaşım belgesinin düzenlenme işlemleri

1. EUR.1 Belgesi, ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğunda yetkili temsilcisinin yazılı müracaatına binaen, ihracatçı ülkenin idareleri tarafından düzenlenecektir.

2. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili temsilcisi, örnekleri Ek-III'te yer alan EUR.1 dolaşım belgesi ve müracaat formunu dolduracaktır.

   Bu formlar, bu Protokolün kaleme alındığı dillerden birinde ve ihracatçı ülkenin ulusal kanunlan hükümleri muvacehesinde doldurulacaktır. Eğer el yazısı kullanılırsa matbaa harfleriyle ve mürekkeple doldurulacaktır. Ürünün tanımı, bu amaçla ayrılmış kutu içine boş satır bırakılmaksızın yapılacaktır. Eğer kutunun tamamı dolmaz ise, tanımın son satırının altına bir yatay çizgi çekilerek, boş alan çapraz bir çizgi ile kapatılacaktır.

3. EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenmesi için müracaatta bulunan ihracatçı, EUR.1 dolaşım belgesini tanzim edecek ihracatçı ülkenin gümrük idarelerinin talep edebileceği, sözkonusu ürünün menşe durumu ile bu Protokolün diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden tüm ilgili vesaiki herhangi bir zamanda ibraz etmeye hazırlıklı olacaktır.

4. Sözkonusu ürünlerin, bu Protokolün 2(1) maddesi çerçevesinde Türkiye menşeli olduğunun kabulü durumunda, Türkiye gümrük idareleri tarafından EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenecektir. Sözkonusu ürünlerin, bu Protokolün 2(2) maddesi çerçevesinde İsrail menşeli olduğunun kabulü durumunda, İsrail gümrük idareleri tarafından EUR.1 dolaşım belgesi düzenlenecektir.

11. Çalışanlardan birine, bir Taraf Devletin topraklarındaki veya yetki veya kontrol alanında bulunan herhangi bir yerdeki faaliyetlerle ilgili gizli bilgileri inceleme izni verilmeden en az 30 gün önce, bu izinle ilgili öneri Taraf Devlete bildirilecektir. Denetim görevlileri için, tayin önerisinin bildirilmesiyle, bu yükümlülük yerine getirilmiş sayılacaktır.

12. Denetim görevlilerinin ve Teknik Sekreterliğin diğer elemanlarının performanslarının değerlendirilmesinde, çalışanın, gizli bilgilerin korunmasıyla ilgili kayıtlarına özel bir dikkat harcanacaktır.

C) YERİNDE DOĞRULAMA FAALİYETLERİ SIRASINDA HASSAS TESİSATIN KORUNMASI VE GİZLİ VERİLERİN AÇIĞA ÇIKARILMASININ ÖNLENMESİ İÇİN ALINACAK TEDBİRLER

13. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin ilgili maddeleri ve Doğrulama Ek'i uyarınca, bu Sözleşmeye uyma yükümlülüklerini yerine getirdiklerini kanıtlamaları kaydıyla, gizliliği korumak için gerekli gördükleri önlemleri alabilirler. Bir denetime tabi tutulduğunda Taraf Devlet, denetim ekibine, hassas kabul ettiği ve denetimin amacıyla ilişkili olmayan teçhizatı, belgeleri veya alanları bildirebilir.

14. Denetim ekipleri, görevlerini etkin bir biçimde ve zamanda yerine getirme yükümlülüğü ile tutarlı olarak, yerinde denetim faaliyetlerini, mümkün olan en az müdahale edici şekilde yürütme prensibine göre hareket edeceklerdir. Kimyasal silahlarla ilgili olmayan hassas teçhizatın veya bilgilerin korunmasını sağlamak için, denetimin hangi aşamasında olursa olsun, denetime tabi tutulan Taraf Devletçe yapılacak önerileri gözönünde bulunduracaklardır.

15. Denetim ekipleri, bu Sözleşmenin ilgili maddelerindeki ve denetimlerin yönetilmesini prensiplere bağlayan Eklerindeki hükümlere kesinlikle uyacaklardır. Hassas tesisatın korunması ve gizli verilerin açıklanmasının önlenmesi için benimsenmiş usullere tam olarak uyacaklardır.

16. Düzenlemelerin ve tesislerle ilgili anlaşmaların yapılmasında, gizli bilgilerin korunması zorunluluğuna gerekli dikkat harcanaktır. Ayrı ayrı tesisler için denetim usulleriyle ilgili anlaşmalar aynı zamanda, tesisin, denetim görevlilerinin girişine izin verilen alanlarının tayini, gizli bilgilerin bölge içinde saklanması, mutabık kalınan alanlarda denetim çalışmalarının kapsamı, numunelerin alınması ve bunların analizi, kayıtların incelenmesi ve aletlerin ve sürekli gözlemleme teçhizatının kullanımı konularında spesifik ve ayrıntılı düzenlemeleri içine alacaktır.

17. Her denetimden sonra hazırlanacak rapor, yalnızca, bu Sözleşmeye uyulması ile ilgili gerçekleri içerecektir. Raporla ilgili işlemler, gizli bilgilerle ilgili olarak yapılacak işlemler için Örgüt tarafından tayin edilen kurallara uygun olarak yapılacaktır. Gerekli olması halinde, raporun içerdiği bilgiler, Teknik Sekreterlik dışına çıkarılmadan ve denetime tabi tutulan Taraf Devlete ulaştırılmadan önce, daha az hassas formlar haline getirilecektir.

D) GİZLİLİĞİN İHLALİ VEYA İHLALİNİN İDDİASI HALİNDE UYGULANACAK USULLER

18. Genel Direktör, Madde VIII, fıkra 21 (i) uyarınca konferans tarafından incelenecek tavsiyeleri de göz önünde bulundurarak, gizliliğin ihlali veya ihlalinin iddiası halinde uygulanacak usulleri saptayacaktır.

19. Genel Direktör, ayrı ayrı gizlilik anlaşmalarının uygulanmasını yönetecek ve gözlemleyecektir. Genel Direktör, kendi görüşüne göre, gizli bilgilerin korunmasıyla ilgili yükümlülüklerin ihlal edildiği konusunda yeterli gösterge olması halinde, derhal bir araştırma başlatılacaktır. Genel Direktör aynı zamanda, bir Taraf Devletin, gizliliğin ihlal edildiği iddiasında bulunması halinde de derhal bir araştırma başlatacaktır.

20. Genel Direktör, gizli bilgileri koruma yükümlülüğünü ihlal eden personel için uygun cezai ve disiplinle ilgili önlemleri uygulayacaktır. Ciddi ihlallerin yapılması durumunda, yargılanma dokunulmazlığı, Genel Direktör tarafından kaldırılabilir.

21. Taraf Devletler, gizliliğin ihlalinin veya ihlali iddiasının araştırılmasında ve ihlal meydana gelmişse gerekli işlemlerin yapılmasında, mümkün olduğu ölçüde Genel Direktörle işbirliği yapacaklar ve Genel Direktörü destekleyeceklerdir.

22. Teknik Sekreterliğin üyeleri tarafından gizliliğin ihlali durumundan Örgüt sorumlu tutulmayacaktır.

23. Hem bir Taraf Devleti ve hem de Örgütü ilgilendiren ihlaller için, Konferansın bir yan organı olarak oluşturulacak "Gizlilikle ilgili ihtilafların halli komisyonu" konuyu inceleyecektir. Bu Komisyon, Konferans tarafından tayin edilecektir. Komisyonun bileşimi ve çalışma usulleri ile ilgili kurallar, ilk oturumunda Konferans tarafından benimsenecektir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
5	48	10
20	57	358
24	78	376: 377, 394, 417: 422

I- Gerekçeli 212 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 78 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Savunma, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/343